

Belediye

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

KAMU ARAZİSİ ÜLKEMİZİN GELECEK GARANTİSİDİR

1980'ler neo-liberal politikalarla devletin rolünün küçüldüğü ve serbest piyasa ekonomisinin egemenliğinin en fazla taraftar bulduğu yıllardı. Darbelerle demokrasinin kesintiye uğradığı ve hukukun egemenliğinin tartışmalı olduğu ülkemiz de bu politikaların en vahşi uygulamalarına sahne oldu. Sayfa.3

“KAMU ARAZİ STOKU ULUSAL BİR MESELEDİR”

Doç. Dr. SEMAHAT ÖZDEMİR
Şehir ve Bölge Planlama Uzmanı

Röportaj

Türkiye Cumhuriyeti'nin sahip olduğu en değerli varlıklardan birisi, kamu arazisi stokudur. Bu da tesadüf değildir aslında. Çünkü Osmanlı İmparatorluğu, kendine özgü bir yönetim sistemi benimsemiştir ve özellikle kuruluş yıllarında tarım topraklarının tümü devlet mülkiyetindedir, özel mülkiyet yoktur. Özel mülkiyet, şehirlerde, köylerde ve evlerin olduğu yerlerde vardır, ama tarım topraklarında “miri toprak sistemi” geçerlidir. Dolayısıyla Cumhuriyet kurulduğu zaman hem Osmanlı'nın borcunu hem de çok ciddi bir kamu arazisi stoku devralmıştır. Sayfa.8

KAMU ARAZİLERİ ÖZELLEŞTİRMELERİ Sayfa.16

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI MUHİTTİN BÖCEK

MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI OSMAN GÜRÜN

ÇANAKKALE BELEDİYE BAŞKANI ÜLGÜR GÖKHAN

MUĞLA-DATÇA BELEDİYE BAŞKANI ABDULLAH GÜRSEL UÇAR

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

Sayfa.29

“FİLİZ CERİTOĞLU SENGE”

İzmir-Selçuk Belediye Başkanı

“Efes Selçuk'u hak ettiği yere getirmek istiyoruz”

“İBRAHİM PALAZ”

Balıkesir-Gönen Belediye Başkanı

“Dünyaca tanınan bir ilçe olmak istiyoruz”

“ERTUĞRUL ÇAMLICA”

Kırklareli Lüleburgaz-Büyükkarıştıran Belediye Başkanı

“Ayrım gözetmeksizin her kesime eşit hizmet”

Röportaj

ÖMER FETHİ GÜRER

CHP Niğde Milletvekili

“1980'DEN BUGÜNE BEŞ MİLYON HEKTAR TARIM ARAZİMİZ YOK OLDU” Sayfa.2

Röportaj

SALTUK YÜCEER

Yüksek Mimar Kadıköy Kent Konseyi Başkanı

“KENTSEL DÖNÜŞÜME RANT VE EKONOMİ AÇISINDAN BAKIYORLAR” Sayfa.4

Röportaj

BAHADIR ÖZGÜR

Gazeteci Gazete Duvar

“ARAZİ YAĞMASI BU İKTİDARIN TEMEL POLİTİKASIDIR” Sayfa.6

Röportaj

OKTAY KARGÜL

Y. Şehir Plancısı İstanbul Planlama Ajansı Genel Sekreter

“AKCIĞERİMİZ DEDIĞİMİZ ALANLAR YA YAPILAŞMAYA YA KONUTA AÇILIYOR” Sayfa.7

Röportaj

GÖKÇEN KUNTER KARADUMAN

Şehir Plancı KentLab Başkanı

“KENTSEL MÜŞTEREKLERİN VE KAMUSAL ALANIN İNŞASINDA KAMU ALANLARI ÇOK ÖNEMLİ” Sayfa.12

Röportaj

MİRAY ÖZKAN

Katılım Koordinatörü İBB Şehir Planlama Müdürlüğü

“KATILIMCI PLANLAMA, ŞEHRE AİT UNSURLARIN TAMAMINI GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURMAK DEMEK” Sayfa.14

“1980’DEN BUGÜNE BEŞ MİLYON HEKTAR TARIM ARAZİMİZ YOK OLDU”

Önce sizi tanıyalım. Siyasete nasıl girdiniz, nasıl ilgi duydunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER: Siyasi yaşamıma CHP Adana İl Gençlik Kolları Sekreteri olarak başladım. Daha sonra Tekstil İşçileri Sendikası Şube Başkanlığı yaptım. O dönem Yükseköğrenim Derneği Başkanlığı görevini üstlendim. Çukurova Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü mezunuyum. İstanbul’da mühendis olarak çalışırken SHP İlçe Sekreterliği görevini yürüttüm. DİSK açıldıktan sonra Türkiye Örgütlenme Daire Müdürlüğü görevinde bulundum. Yaklaşık yirmi yıl gıda/otomotiv grubunda müdürlük ve genel müdürlük yaptım. Son olarak Kartal Belediyesi Başkan Yardımcısı görevindeyken 1 Kasım 2015 seçimlerinde Niğde’de CHP’nin milletvekili adayı oldum ve seçildim. O dönemden bu yana mecliste milletvekili olarak görev yapıyorum.

Özelleştirilen, imara açılan ve imar durumu değiştirilen arazilerle ilgili sorunları mecliste de dile getiriyor, yoğun çalışıyorsunuz. Özellikle verdiğiniz gensoruda tarım arazilerinin yok olduğunu dile getirdiniz. Bu konudaki gözlemlerinizi nedir?

ÖMER FETHİ GÜRER: Ne yazık ki, ülkemizde tarım arazileri yok ediliyor. 1980’de yirmi sekiz milyon hektar tarım arazisi varken, şu anda yirmi üç milyon tarım arazimiz kalmış. Beş milyon hektar tarım arazimiz yok olmuş. Yok edilen tarım arazileri özellikle büyük kentlerin çevresindeki verimli topraklar, bağlar ve bahçeler. Bu arazilerin betonlaştırılmasıyla ciddi anlamda sıkıntılar ve sorunlar oluştu. Buralar genellikle bostan olarak kullanılıyordu; sebzeler ve çeşitli ürünler yetiştiriliyordu, ama oralara binalar dikildi. Tarım arazilerinin bir bölümünü kaybettik, bir bölümü hâlâ değerlendirilebilir.

Bu konuda siyasi iktidarın bakışı önemli. Siz toprağın önemini ve tarımın gerekliliğini kavrarırsanız fayda sağlarsınız. Bu iktidar döneminde yabancılara da tarım arazisi satılması yönünde bir düzenleme oldu. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na sorduğumda on altı milyon iki yüz altmış bin metrekare tarım arazisinin yabancılar tarafından alındığı belirtildi. Tabii ortaklıklar ya da başkalarının üzerinden alınan araziler de var. Anadolu’nun pek çok kentine gittiğinizde yabancıların tarım arazilerini gösteriyorlar. Örneğin, Niğde’de bir bölgenin İtalyanlara ait olduğu belirtiliyor. Binlerce dönüm alanda elmacılık yapıyorlar. Birkaç yerde daha İtalyanların buna benzer bahçeleri var. Tarım arazileri bu şekilde el değiştiriyor. İşin ilginç, bu tarım arazilerinin çoğu bizim ülkemizin insanındayken kurak araziydi. Çok düşük fiyatlarla el değiştirdi, el değiştiren arazilerde kuyu suyuna ruhsat verilmeyordu. Ama nasıl oluyorsa, şimdi kuyulardan su çıkarılıyor ve tarım yapılmasına izin veriliyor. Çiftçiler, toprak sahipleri kendilerine ait arazileri düşük fiyata sattıktan sonra buralarda oluşan yeni tarımsal alanlarda ne yazık ki işçi olarak çalışmak zorunda kaldılar.

Yani bir yandan yapılaşmayla tarım arazilerimizi kaybediyoruz, diğer yandan eldekileri de yabancılara satarak kaybediyoruz.

Bunun yanında ülkemizde “toplu açtırma” uygulanıyor. Toplu açtırma, miras yoluyla küçülen arazilerin birleştirilmesi demektir. Bu birleştirmelerde de sıkıntı ve sorunlar var. Sulak arazi, kıraç araziyle birleştirmede sorunlar oluşuyor. Mahkemelerde çok sayıda dosya var. Toplu açtırmanın doğru bir biçimde yapılması da ülkemiz için ihtiyaç. Yani tarımda geleceğimiz olan alanların doğru yönetilmesi ve planlamanın verimliliği artıracak biçimde doğru yapılması hayati önemde. Bildiğiniz gibi belli bir tutar ve üzerinde aldıkları konutlar karşılığında yabancılara T.C. vatandaşlığı da veriliyor. Bunların hiçbir planlaması ve sınırı yok. Ülkemizdeki yabancıların mülk varlığını artırdığı da bir gerçek. Satılmış olan on altı milyon üç yüz altmış bin metrekare arazinin önemli bir bölümü, bağ ve bahçe niteliğindeki araziler. Ülkemizdeki ekonomik sıkıntıyla yabancıların mülk edinmesi de giderek artıyor. Çünkü daralan, sıkıntıya düşen kişiler arazilerini satarak tarımdan da çekiliyor. Bütün tabloyu anlamak için bir arada değerlendirmek lazım. Kent çevrelerinde betonlaşan tarım arazilerini geri getirme şansımız artık yok. Ama diğer tarım arazilerinin değer bulmasını sağlamak, yabancıların yaptığı tarımı kendi çiftçimizin yapabilmesinin önünü açmak ve eğitimler vererek düzenlemeler yapmak gerekiyor.

Nevşehir Kapadokya bölgesi hem maden arama izinleriyle hem de sizin belirttiğiniz gibi tarım arazilerinin elden çıkarılmasıyla gündeme geliyor. Kapadokya, sit alanı. Bu bölgedeki sorunlar sizce neler?

ÖMER FETHİ GÜRER: Kapadokya tanımlanırken yalnız Nevşehir’den ibaret bir bölge olarak algılanıyor. Düzenlemeler de genelde Nevşehir üzerinden gerçekleştiriliyor. Oysa Kapadokya, Kayseri’nin, Niğde’nin, Konya’nın, hatta Aksaray’ın bir bölümünün içinde olduğu bir bölgenin tanımı.

Bu bölge, on bin yıllık tarihin kültürel izlerini taşıyor. Köyüne gittiğinizde bile tarihin izi var. Bu bölgenin özellikle korunması lazım. Bırakın madene izin vermeyi, bu bölgedeki yapılaşmanın dahi bölgeye vereceği zarar değerlendirilerek gerçekleştirilmesi gerekir. Nevşehir merkezde de çok katlı yapıların arttığını, turizm amaçlı kullanılabilecek yerlerde dokunun bozulduğunu görüyoruz. Niğde, ilk insanın Afrika’dan Avrupa’ya geçişinin ayak izlerine rastlandığı bölge. Aynı zamanda Torosların geliş ve gidişteki açılan kapısı. Buna rağmen tarihi ve turizme yönelik değerleri gerektiği gibi sahiplenilmedi. Benim Niğde üzerine yazdığım Cumhuriyet’e Kadar Niğde isimli kitabım var. Bölgenin tüm dokusunu ve tarihi yapıların nerede olduğunu tek tek tespit ettim.

Bu bölge, define avcıları tarafından da talan edilen bir bölge. Nevşehir kısmen daha korunaklı. Burada turizmin getirisinin yarattığı faydayla var olanların değeri anlaşılıyor.

Röportaj

ÖMER FETHİ GÜRER

CHP Niğde Milletvekili

Ama özellikle Niğde bölgesindeki köylerde yer alan tarihi dokunun harap edildiğinin de altını çizmemde yarar var. Geçenlerde kamuoyuna görüntülerini sundum. Kavlaktepe Yeraltı Şehri var. Dağların gidiş yolu üzerindeki bu yeraltı şehrinin ışıklandırılması sağlanmıştı. Son gittiğimde lambalarının kırılmış, çevre düzeninin bozulmuş olduğunu gördüm. Bakanlık buranın tadilatı için bütçe olmadığını söyledi. İl Müdürlüğü, “Biz bu konuda kendi olanaklarımızla çalışma yapacağız,” dedi.

Camileri, kiliseleri, türbeleri, medreseleri, kervansarayları gibi ayakta kalabilmiş değerli dokularının yanında bilimsel kazı yapıldığında açığa çıkacak çok önemli tarih izlerinin olduğu bir bölge. Niğde’de beş ayrı kazıda çok önemli bulgular elde edildi. Kemersarı Antik Tyana’da Efes’e eşdeğer bir merkezin açığa çıkacağı da sürekli dile getiriliyor. Ne yazık ki, sponsor sorunu olduğu için bölgede kısa süreli kazılar yapılıyor. Yıl boyunca yayılan kazılar yapılabilecek nitelikli tarih izleri açığa çıkacak. Kayseri’de, Konya’da, Aksaray’da ve Nevşehir’deki imkân, Türkiye turizminin yapısal değişimini sağlayacak boyutta.

Nevşehir, pandemi öncesi üç buçuk milyona yakın turistin gelmesiyle önemli bir hareket merkezi olmuştu. Tüm bölgede de buna benzer çalışmaların geliştirilmesi, turizmi daha da güçlendirecektir.

Kapadokya için yeni kanun çıktı. Bu kanunun kapsamının genişletilmesi ve tüm bölgeyi içermesi gerekiyor.

Ankara'nın gündemi oldukça hareketli. Bölgenize hangi sıklıkta gidiyorsunuz? Yerel yönetimlerle ve ilçe örgütleriyle iletişiminiz nasıl? Yerel yönetimlerin çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER: Nevşehir ve Niğde komşu olduğu için Nevşehir'deki belediye başkanı arkadaşlarımıza da zaman buldukça uğrama şansımız oluyor. Niğde'de Antik Tyana'nın başkenti Kemersarı ve Gölcük CHP'de. Pandemi sürecinden önce meclis kapalı olduğunda sürekli gitme olanağımız oluyordu. Şimdi bölge hafta sonları kapandığı için daha ziyade hafta içi gitmeye çalışıyorum. Son zamanlardaki gidişlerimde özellikle çiftçi sorunları için tüm bölgeyi taradım. Sekiz köye, sekiz kasabaya, dört ilçeye gittim. Esnafı da gezdim. Meclis çalışmalarından arta kalan zamanda ve içinde bulunduğumuz pandemi koşullarında fırsat olduğunda bölgeye gidiyoruz. O anlamda iyi bir ilişki ve iletişim içerisindeyiz. Sorun olduğunda bölgedeki belediye başkanlarımızla ya da diğer demokratik kitle örgütleriyle de bir araya gelerek sorunların çözümüne yönelik değerlendirmede bulunuyoruz.

Muhalefet partisi olmamıza rağmen yapılan her doğru işi desteklemenin yanı sıra önerilerde de bulunuyoruz. Oradaki insanların sorunlarını çözecek yaklaşımlar için de gündeme getirdiğimiz konular var. Ben CHP milletvekili olarak seçtiğim yirmi altıncı dönemden bu yana toplamda sekiz bin soru sordum, dört yüz kanun teklifi, dört yüz araştırma önergesi verdim. Muhalefet milletvekili olarak görevimi yerine getirmek için çalışıyorum.

Ekonomik anlamda ülkemizin bütününde olduğu gibi İç Anadolu illerinde de çok ciddi sorunlar var. İşçisi, emeklisi, engellisi, işsiz önemli sıkıntılar yaşıyor. İktidarın CHP'li belediyelere yaklaşımı daraltma yönünde. Ama belediye başkanlarımız buldukları yöreye özellik katıyorlar. Diğer parti belediyelerinin çevredeki çalışmalarına bakınca CHP'li belediyelerin iktidardaki gibi uğraş verdiklerine tanık oluyoruz. Bu anlamda onların yarattığı önemli ve örnek çalışmalar var. Biz de onları bu açıdan destekliyoruz.

31 Mart seçimlerinden sonra CHP'li yerel yönetimler önem kazandı. Siz bu süreçte yerel yönetimlerin rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER: Ben başarılı bir belediye başkanıyla çalıştım. Bir muhalefet partisi belediye başkanı olmasına rağmen Opr. Dr. Altınok Öz'ün ürettiği proje sayısı iki yüz yetmişti. Belediyeciliğin nasıl yapılacağını somut olarak yaşadım. Kartal modeli oldukça başarılı bir belediye örneğidir. Kentsel dönüşümle alakalı, çocuklarla, engellilerle, yaşlılarla, gençlerle, kadınlarla ilgili sosyal projeler ve önemli çalışmalar yapılmıştı.

CHP'nin büyükşehirleri alması, ilçe belediyeleri için büyük bir destek yarattı ve önemli bir dönüşüm başladı. Gerçekten güzel çalışmalar yapılıyor. Pandemi sürecinde devlet olanaklarıyla yapılmayanların belediye eliyle nasıl yapılabileceğini gösterdiler.

Ekrem İmamoğlu geçtiğimiz günlerde milletvekillerini davet ettiğinde altyapı çalışmalarını yerinde gördük. Duran, yürümeyen, projelendirilmemiş önemli hizmetlerde kısa sürede ciddi yol aldığını tespit ettik. Örneğin, metro çalışmalarını, tramvayla ilgili yapılan çalışmaları, İSKİ'nin katı atıklarla ilgili çalışmalarını, kent ormanı olarak İstanbul'a kazandırılan alandaki düzenlemeleri yerinde görünce oldukça başarılı işler yapıldığına şahit olduk.

Ayrıca seçimlerden önce CHP'nin sosyal yardımları keseceği, destek sağlamayacağı yönündeki ifadelerin boşa çıktığına da tanık olduk. Vatandaşlara sosyal anlamda destek sağlanıyor, ama "Biz bu hizmeti yapıyoruz," diye duyurulmuyor. Herkesin evine destek ulaştırılıyor. "Halk Ekmek" aracılığıyla vatandaşların daha uygun koşullarda ekmek alması sağlanıyor. Altyapıya ve üstyapıya yapılan yatırımların yanı sıra insan odaklı hizmetler ve olanaklar CHP'li belediyeleri gözde tutuyor. Vatandaşların ve görüştüğümüz insanların destek ve teşvikler için teşekkürlerini sunduklarına tanıklık ediyoruz. Bu süreç, CHP'nin iktidara yürüyüş süreci. Belediyelerde yapılanın geliştirilmiş hâliyle her kesimin artan ve biriken problemlerinin çözümü için CHP'nin olacağı bir iktidara ihtiyaç olduğunu özellikle ifade etmek gerekiyor. Belediye başkanlarımızın şeffaf, topluma bilgi veren ve açık politikaları, ihalelerden uygulamalara kadar her şeyin kamuoyunun gözleri önünde cereyan etmesi önemli bir ayrıcalık yaratıyor. Çünkü ülkemiz şeffaflıktan söz edilemeyecek noktaya geldi. CHP'li belediyeler bu konuda da örnek işler yapıyorlar. CHP'li belediyelerin yarattığı enerjiyi bütüne taşıyacağımızı düşünüyorum.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

KAMU ARAZİSİ ÜLKEMİZİN GELECEK GARANTİSİDİR

1980'ler neo-liberal politikalarla devletin rolünün küçüldüğü ve serbest piyasa ekonomisinin egemenliğinin en fazla taraftar bulduğu yıllardı. Darbelerle demokrasinin kesintiye uğradığı ve hukukun egemenliğinin tartışmalı olduğu ülkemiz de bu politikaların en vahşi uygulamalarına sahne oldu. 1980'lerden itibaren devlet kontrollerinin azaldığı, piyasa mekanizmasının kaynak dağılımında başat rolü oynadığı, dış ticaret ve uluslararası sermaye akımlarının serbestleştiği yeni bir ekonomi politikası, rejimin bir parçası olarak gündeme geldi. Ancak özelleştirmelerin esas itibarıyla AKP iktidarında, 2004 yılından itibaren hız kazandığını biliyoruz.

AKP iktidarının üretim politikalarından rant politikalarına sürüklendiği ülkemizde yıllardır bilinçli politikalarla zarar ettirilen kamu işletmelerinin adım adım tasfiye edildiği, özelleştirmenin temel hedefinin kamusal üretimi yok etmek ve özelleştirme üzerinden yerli/yabancı sermaye için yeni kâr alanları açmak olduğu bir talan dönemine tanıklık ediyoruz. Kamuya ait üretim tesisleri yok pahasına özelleştirilirken çoğunun binaları yıkıldı, makineler hurdacıya gitti. Başta TEKEL ve şeker fabrikaları olmak üzere çok sayıda fabrikanın arsasına ya alışveriş merkezi yapıldı ya da daha yüksek rant geliri elde edilecek şekilde değerlendirildi.

Türkiye'nin en büyük şirketlerini, fabrikalarını, enerji tesislerini ve limanlarını satarak 62 milyar dolarlık özelleştirme yapan AKP hükümeti, kamu arazilerinin satışına da son sürat devam ediyor.

AKP hükümeti son beş yılda 2 milyar 167 milyon metrekaresel taşınmazı satarak Yalova'nın üç katı büyüklüğünde kamu arazisini elden çıkardı. Ülkemizin yarınlarının güvencesi olan kamu arazi stokunda Cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir talan yaşanıyor. O araziler çocuklarımızın güvencesi. O araziler tarımımızın kaynağı ve gıdaya erişimimizin teminatı. O araziler yeşil alanlarımız. O araziler afetlere karşı güvenceli yerleşim alanlarına taşınma garantisi. O araziler ulusal hazinemiz.

AKP iktidarı, inşaat ekonomisindeki iflasını gizlemek için haraç mezat ülkeyi satışa çıkarıyor. Betonlaşmaya teslim ettiği kentlerin bu kez de nefes alma alanlarına, tarım toprağına, kültürel değerlerine göz diyor. Yerelin sadece yönetimlerini değil, tüm sivil kuruluşlarını, vatandaşlarının ihtiyaç ve taleplerini devre dışı bırakıyor. Gececeği çıkardığı kararnemelerle geleceğimizi ipotek altına alıyor. CHP, buna seyirci kalmayacağını yerel yönetimleri nezdindeki duruşuyla göstermeye devam ediyor.

CHP belediyeleri, kent planlarını tüm engellemelere rağmen geniş katılımı hayata geçirmek için çalışıyor.

Sahte gündemlerle yaptıkları talanı gizlemeye çalışmalarına izin vermeyeceğiz. Kentlerimize, toprağına ve geleceğimize sahip çıkmak için oynamaya çalıştıkları oyunları teşhir edecek, vatandaşlarımıza anlatacağız. Gücümüzü bu topraklardan, bu ülkeyi kuranların cesaretinden aldığımızı unutuyoruz.

Kamu arazileri bu ülkenin sadece arazi stoku değil, geleceğinin güvencesi, varlığı ve ulusal meselesidir.

“KENTSEL DÖNÜŞÜME RANT VE EKONOMİ AÇISINDAN BAKIYORLAR”

Kadıköy, İstanbul'daki arazi özelleştirmelerinde, kentsel dönüşüm için imara açılan ve planı değiştirilen bölgeler içinde odak noktası oldu. İtirazlar, kampanyalar, davalar gündemde. Bu süreçte neler yaşandı, son durum nedir?

SALTUK YÜCEER: Kadıköy, 2012'deki kentsel dönüşüm yasasıyla beraber ülkenin gündemine yerleşti. 1999 depreminden 12-13 yıl sonra kentsel dönüşüm yasası çıktı. O yasa çıktığında Kadıköy Belediyesi'nin yaptığı bir araştırmaya göre, Kadıköy'de 30.500 tane bina vardı. Bu binaların depremden sonraki 13 yılda sadece 2.828 tanesi yenilenmiş. Bir de depremin akabinde işin daha da hızlandığını düşünürsek, bu %9'u bile değil. Türkiye'de 19 milyon bina olduğunu, bunların %25'inin hatta %27'sinin yani 5 milyonunun yenilendiğini varsayarsak, Kadıköy gibi rantın bol olduğu yerde %9 yenileniyorsa Anadolu'da herhangi bir yerin ve genelde %27'nin yenilenme ihtimali yok.

%5 milyonu yeniledi, geriye kaldı %14 milyon. Bunun yarısının da sağlam olduğunu varsayalım. Demek ki, ülkede 7 milyon riskli bina var. Kentsel dönüşümün Türkiye ekonomisinin lokomotifi olacağı söylendi. Peki, nerede yenileme? Kentsel dönüşümde deprem ve güvenlik açısından değil, rant ve ekonomi açısından bakılıyorlar. Kadıköy'e dönersek, binaların %9'u yenilenmiş. Geri kalan yüzde %91'lik kısım eski binalar. Yenilenenler de hep Bağdat Caddesi çevresinde, yani rantın yüksek olduğu yerlerde. E5'le sahil kesimi arasındaki serbest irtifanın verildiği yerler -özellikle sahil kesimi- revaçtaydı. Ama geri kalan binaların hepsi 1975 yönetmeliğinden de eski. Ama %90'nına yakını 1975'ten de önce yapılmış binalar. Dolayısıyla Kadıköy riskli bir bölge.

Tabii bir de Fikirtepe var. Fikirtepe'de o zamanlar 7.000 bina vardı ve nüfus 35.000'di. Şimdi oraya 180.000 nüfusluk bir şehir yapılıyor. Kadıköy'de belediyenin bir karış toprağı yok, ama kamu arazilerinin bulunduğu bir ilçe. Tarım İl Müdürlüğü, Taşyapı'nın yaptığı meteoroloji alanı, Göztepe Parkı, Kuşdili Çayırı, Kalamış, Fener Yat Limanı, Fikirtepe, Haydarpaşa Gar ve çevresi, Fenerbahçe'deki TCDD'nin arazisi gibi inanılmaz yerler var. Bunların birçoğu da Özelleştirme İdaresi'ne verildi, veriliyor. Haydarpaşa'yı devrederken "Buranın değerlendirilmesi için Özelleştirme İdaresi'ne devrine karar verilmiştir," diyorlar. Devredildikten sonra işin rengi değişiyor. Bir otopark yönetmeliği çıktı. Her daireye bir otopark diyor. Her daireye bir otopark, bodrum kat yapımı demek. Bunu yapamayacak binalar da var. Mesela Caferağa. Bitişik yerler, Hasanpaşa, Rasimpaşa gibi mahalleler. Onlar için de "Biz size otopark yeri göstereceğiz," diyorlar, "Biz yapacağız, sonra size satacağız." Eskiden otopark yapamayan kendi parselindeki binalar otopark bedeli ödüyorlardı. 1 milyon, 8 milyon, 10 milyon TL gibi paralar ödüyorlardı. Ama şöyle bir madde ilave etmişler, diyorlar ki: "Siz bize parasını vereceksiniz, bina bitinceye kadar ödeyeceksiniz, biz de size 200 metre mesafede olacak şekilde bir otopark yapacağız. Ama biz bu otoparkı yapıp bitiremezsek size iskân vermeyiz." Böyle bir madde koymuşlardı, sonra tekrar değiştirdiler. Şimdi "Otopark bedelini yatırın, biz size yapacağız," diyorlar.

Eskiden bunun yetkisi büyükşehirdeydi, ilçeye verdiler. Ama Kadıköy gibi bir yerde bir kamu arazisi yok. Ne yapacaklar? Kamulaştırmaya gidecekler. Kamulaştırmaya gittikleri zaman 8-10.000 diye bahsettiğim otopark bedeli kaç TL'ye çıkıyor biliyor musunuz? Moda için değil, Acıbadem için hesaplanmış, 150.000 TL. Neden? Çünkü eskiden sadece bina parası vardı, şimdi arsa bedeli var. Yani ne oluyor? Kamu alanı ve arazisi olmadığı için kamulaştırmaya gidilecek. Belediyelerin de en büyük sıkıntısı bu. Kamulaştırma yapmak için zaten paraları yok, ama kamulaştıracakları alanların sahipleri, malikleri var, onlara karşı sorumlular. Neticede bir de oy beklentisine dayanıyorsa durum daha da kritik. Bu yüzden kamusal alanlarda sıkıntı var.

Şimdi bir de askeri alanlar çıktı. İstanbul'daki askeri alanlara bakarsak, İstanbul'daki arazilerin aşağı yukarı %10'unu teşkil ediyorlar. 560.000 hektar arazi var. Bunun 56.000 hektarı askeri alan. Kentte gördüğümüz yeşil alanlar ya mezarlık ya da askeri alan. Bunların da %11 hektar civarı orman alanları. 1999'da çıkan 1/100.000 çevre planında bu alanlar sosyal alan olacaktır diye not bulunuyor, ama ona rağmen Çevre ve Şehircilik Bakanı çıkıp burası kentsel dönüşüm alanı olabilecektir diyor. Yani kentin planlanması, nereye doğru genişleyeceği, nasıl olacağı gibi şeylerin hiçbirini düşünmüyor.

Aralarında da "TOKİ'ye veririz, TOKİ isterse park da yapar," diye anlaşılıyorlar. İsterse değil, istememesi lazım, ama bir plan ve program olmadığı için işler böyle ilerliyor. İstanbul'daki yeşil alanları da düşünürseniz, kişi başı aşağı yukarı 10 metrekare olması gerekirken, 1 metrekare civarında ilçeler var. Bu alanların korunması şart. Mimar Odası olarak Kadıköy'deki temsilciliğimize bağlı belediyelere afet toplanma alanlarını sorduk. 8 tane belediyemiz vardı. Bir tanesinden "Bizdedir, açıklanamaz," cevabı geldi. Afet toplanma alanını bize açıklamadılar. Bunu kamuoyuna açıkladık, sonra belediyenin kapılarını kapattılar. Okumadan mı cevap veriyorlar yoksa biz bunu yarın öbür gün imara açacağız, ama sizin haberiniz olmasın mı demek istiyorlar bilemiyorum. Böyle bir ülkedeyiz.

Kentin gelecek projeksiyonu ya da planı yapılırken bu kadar merkezde kalmış olan alanlar üzerinde yerel yönetimlerin hiçbir söz hakkı olmuyor mu? Oraya yapılması elzem olan bir şey için alamıyorlar mı?

SALTUK YÜCEER: Bunun en güzel örnekleri; Kalamış Yat Limanı, Söğütluçeşme İstasyonu ya da Haydarpaşa. Bir kere ilçe belediyesinin -Kadıköy için söyleyeyim- bu konuda bilgisi yok. İBB, bu planları yapmaya başladığında ilçe belediyesine hiç sormuyordu. Sonra baktılar ki, İBB de etkin olamıyor, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı üstlendi. Bırakın Haydarpaşa gibi 1 milyon metrekare bir alanın planlamasını, 6.500 metrekare bir alanı bile bakanlık planlayabiliyor. Fikirtepe'de yapılan binaların ruhsatlarını Kadıköy Belediyesi veriyor. Oradaki binaları, inşaatları kontrol etme yetkisi yok. Sadece yıkım ruhsatı talep edilirse -oradaki binaların zaten %80'i ruhsatsız- yıkım ruhsatı verebiliyor. Onun dışında yaptırım ve yetkisi yok. Kalamış'ta ve Söğütluçeşme'de ruhsatları bile bakanlık veriyor. Kalamış Yat Limanı'nın genişleme

Röportaj

SALTUK YÜCEER

Yüksek Mimar
Kadıköy Kent Konseyi Başkanı

SALTUK YÜCEER

İTÜ Mimarlık Fakültesi'nden mezun oldu. Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde Yönetim Kurulu Üyeliği ve Kadıköy Belediyesi Kent Konseyi'nde iki dönem Yürütme Kurulu Üyeliği yaptı. 50 yıla yakın süredir Kadıköy'de serbest mimar olarak çalışmaktadır. Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Anadolu Birinci Büyükkent Bölge Temsilciliği'nde Yönetim Kurulu Başkanlığı, Mimarlık Vakfı Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Yönetim Kurulu İkinci Başkanlığı ve Kadıköy Kent Konseyi Başkanlığı görevlerini yürütmektedir.

ihalesinin kararını yine bakanlık verecek. Özelleştirme İdaresi de planlarını yapıyor. Ne planlama ne ruhsat ne de inşaat safhasında ilçe belediyesi var. Ne yapabiliyor? İtiraz edebiliyor ya da dava açabiliyor. Biz dava açıyoruz, belediye de dava açıyor. Toplum ve çevre için mücadele ediyoruz. Akıl yolu bir. Aksi düşüncelerde olsaydık daha kötüydü, ama diğer türlü zaten bütün ruhsatları ilçe belediyesi verebilirdi.

Belediyelerin tasarrufu dışında yapılaşmaya gitmiş alanların belediye hizmetlerine yükü konusunda veri oluştu mu? Nüfus ne kadar arttı, çevresel faktörlerde ne tür riskler oluştu? Deprem açısından riskli olan yerlerde zemin etüdü yapılmadan büyük binalar yapıldı, böyle bir veri var mı?

SALTUK YÜCEER: Fikirtepe belki. Çünkü Kadıköy'ün ortasına yoğun nüfuslu ve bambaşka bir yerleşim kuruldu. Fikirtepe'nin eski nüfusu 35.000, bugün oraya 180.000 nüfus geleceği söyleniyor. Şu anda İstanbul'un en büyük viyadüklerinden birisi inşa ediliyor. Kadıköy'de bir emsal hesabı var, inşaatlar 15 katla sınırlı ve arsa alanının 2 katı inşaat yapılabilir. Fikirtepe'de bundan önceki planlarda dahi arsa alanlarının 4 katı inşaat yapılabilirdi ve yükseklik 80 metreyle sınırlandırıldı. 80'i 3'e bölerseniz 28 kat civarında bir yükseklik yapıyor. Ama bir plan daha var. Bundan önceki planlar Mimarlar Odası'nın açtığı davadan dolayı iptal edilmişti, şimdi yeni bir plan yaptılar, ama emsal yok. Plan notlarında diyor ki, "İstenilen büyüklükte bina oturtulabilir." Tüm Kadıköy'de ve bundan önceki Fikirtepe planlarında 10 dönüm arsanız varsa 20.000 metrekare inşaat yapacaksınız demektir, ama şimdi emsali kaldırmış. Diyor ki, "Buraya 250 metrekare inşaat yaparsın." "Nasıl yapacağız?" diyorsunuz, o da diyor ki: "İstediğin büyüklükte blok koyabilirsin, sınırlaman yok. Komşuya istediğin kadar yaklaşabilirsin. Ama 80 metreyi geçmeyeceksin." Böyle bir şey.

Peki, ne oluyor sonucu? Kentin kuzey yamacından gelen rüzgâr kesiliyor, hava sirkülasyonu azalıyor. Kadıköy nüfusunun 800.000'lere varacağı konuşuluyor. Hiçbir şekilde müdahale edemiyorsunuz.

Göztepe üstünde Soyak Sitesi vardır. Havası en kirli yerlerden biriydi. Nedeni de blokların rüzgârı kesmesi ve hava sirkülasyonunu engellemesiydi. Hiçbir şey kurala göre yapılmıyor. Onun için 8-10 yer yıllardır davalıktır. 2004 yılından başlayan planlar yapılıyor, davalar açılıyor, iptal ediliyor, derken yeni bir plan yapılıyor, o da iptal ediliyor. Yani hiç bıkmıyorlar. Biz de dava açmaktan bıkmıyoruz. Küçük bir örnek vereyim. Haydarpaşa'dan başlayıp Kadıköy Meydanı'na kadar gelen 2013 tarihli bir plan var. Bu planı 2019 tarihinde iptal ettirdik. Neydi o plan? Kadıköy Meydanı'nı fuar alanına çeviriyorlardı. Küçük küçük binalar yapıyorlardı. TCDD arazisini, aktif yeşil alanı peron ve araçlara park yeri yapıyorlardı. Bina yerine park yeri yaptıkları için bunu yeşil alan sayıyorlardı. Herhâlde taşların arasına çim ekip yeşil alan diyeceklerdi. 400.000 metrekare ticaret alanı yapmaya kalktılar. Bunların yarısını iptal ettirdik, yarısını da mahkeme reddetti. Temyize gittik. Yarısı iptal oldu. Temyiz ne yaptı? Bir alt mahkemenin kabul ettiği kısımları da iptal ederek bizi tamamen devre dışı bıraktı. Şimdi yeni bir davayla Bölge İdare Mahkemesi'ne gideceğiz. Adaletle de güven yok, ama senelerdir uğraşılıyor.

Toplumsal farkındalığı yükseltmek önemli sanırım. Kent konseyleri, meslek odalarının sorunu gibi algılanıyor. Kent konseyinin farkındalık yaratmakla ilgili girişimi ya da belediyeyle işbirliği var mı?

SALTUK YÜCEER: Kadıköy için bunu söylemek mümkün değil, ama insanlar genel olarak unutkan, çabuk unutuyorlar. Örneğin, Taşyapı'nın meteoroloji arazisine yaptığı 4 tane blok. Ömür boyu o görüntüsüyle duracak orada. Yine Rihtim'da Corner Otel diye Taşyapı'nın yaptığı bir otel var. İkisi aynı döneme denk geliyor, ikisine de dava açıyoruz, itiraz ediyoruz. İnanır mısınız, Kadıköy'den meteoroloji alanına kimseyi getiremedik. Orada yapılan inşaat, Erenköy'dekini ilgilendirmiyor nedense. Bilinç yok. İkna edemiyorsunuz.

Kalamış Yat Limanı için yıllardır neler yapıldı, imza kampanyaları, eylemler vs. O kadar az kişi katıldı ki. Şimdi Kalamış Yat Limanı'nı genişletmek istiyorlar, halkın kullanımına kapanacak. Sonra iş işten geçmiş olacak. Belki duyurmak lazım. Biz de yetersiz kalıyoruz. O kadar çok konu var ki. Haydarpaşa, başlı başına bir konu. 1 milyon metrekare alanda 4 milyon metrekarelik bir inşaat bahsediliyor. Selimiye Kışlası da vakıflara devrediliyor. İnsanlar biraz duyursuz. Kendi menfaatine dokunmazsa çok da umursamıyorlar.

Oysa pandemi sürecinde açık kamusal alanların ne kadar kıymetli olduğunu anladık. Özellikle İstanbul'da sahillerimizin büyük bir kısmı yapılaşmaya açılmış durumda ve çok az kıyı alanı var. Özellikle halkın ve yoksul kesimlerin ulaşabildiği açık alan miktarı oldukça az. Mesela Fenerbahçe, Kalamış Yat Limanı meselesi deyince "Deniz alanında yatlar büyük sıkıntı, neden olsun?" diyor, ama o proje sonrasında kıyı kullanımı soylulaşacak. Dolayısıyla yoksulların ve alt gelir grubunun kıyıya ulaşımı engellenecek.

Kadıköy'le ilgili açtığımız davaların içinde tek başarımız, Kuşdili Çayırı'nın çayır olarak kalması. İlk projelerde orada 120.000 metrekare inşaat alanı vardı. 130 metre yüksekliğinde ters şemsiye gibi bir şey ve şu an yaptıkları kule gibi bir restoran bulunuyordu.

O kadar yer var ki. Göztepe Parkı'na cami yapmanın ne anlamı var? Cami olunca insanlar daha mı çok Müslüman oluyor? Zaten 150.000 kişilik cami var. Fikirtepe'de 19 cami var. Biz cami yapılmasını demiyoruz, imara açılmasını diyoruz. Bizim derdimiz cami değil. Rihtim'in karşısına Haydarpaşa'dan iki kat yüksek 70 metrelik cami yapıyorlardı. Orası dolgu, kıyı alanı, otopark alanına böyle bir şey yapmaya ihtiyaç da yok. Ne dedik, imara açılmasını. O süreçte de tesadüfen başarılı olduk, ama sonrasında ne olacağına ilişkin kesin bir durum yok.

Kalamış'tan da bahsedeyim, bugünlerde gündemde. Biliyorsunuz, açtığımız bütün davaları kaybettik. Kent konseyi olarak hemşeri davası adı altında 32-33 arkadaşımızla birlikte dava açtık. Ne oldu? Bilirkişi geldi. 7 tane davaya -belediyenin, Mimarlar Odası'nın, balıkçılar kooperatiflerinin, derneklerin ve iki tane de hemşeri gruplarının- 4 kişiden oluşan bilirkişi heyeti geldi ve hep beraber gezdik. 7 tane davaya 10.000'er TL'den ücret çıktı. Caydırmak için. Böyle şeyler de yapıyorlar. 1988 yılında Kadıköy Belediyesi'nin girişimiyle buraya bir yat limanı yapılmış. Yer seçimi açısından yanlış diyoruz. O bölge doğal sit alanı. Buna rağmen bölgeyi büyütmenin mânâsı yok. Onaracaksanız, onarın. Kurbağaldere girişine kadar marinanın büyütülmesi söz konusu. 343.000 metrekareyken 438.000 metrekareye ulaşacak. Ne için? 200 tane yat ilave edebilmek için. Kadıköy nüfusu 500.000 diyoruz. 500.000 kişi, 200 yat için Kalamış'tan mahrum kalıyor.

Anayasa diyor ki, "Deniz, göl, akarsu kıyılarından yararlanmak için önce kamu yararı gözetilmelidir." Gerek Söğütluçeşme'de gerek Kalamış'ta bizim en büyük dayanağımız, ÇED raporu. ÇED raporunun olması lazım. ÇED raporu olmadan marinalarda proje yapılamaz. Ruhsat alınmaz ve ihaleye çıkılamaz. Mahkeme diyor ki, "Bunlar raporsuz olsa da, ÇED'e uygun çalışacaklarını beyan ediyorlar." Temyiz diyor ki, "Bir önceki rapor her ne kadar ÇED olmadığı için iptal edilmişse de, bu başka bir plan, bir revizyon planı, burada ÇED raporundan bahsetmekte fayda yok." Onun için biz Anayasa Mahkemesi'ne başvurduk. Anayasa Mahkemesi bunu bir raportöre havale edecek, herhâlde onlar da kabul edip etmeme konusunda bir yol çizecekler. Sonrasında AB Mahkemesi'ne gideceğiz. Bunun örneği Sulukule'de yaşandı. Planlara dava açmıştık, altı kez yürütmeyi durdurma kararı istedik, çünkü onu alamazsak süreç işliyor. Anayasa Mahkemesi dur der mi bilmiyor, ama demediği zaman ihale de olur, işletmeye de verilir, ruhsat da verilir, imar da başlar. Sulukule'de aynısı oldu. Altı kez istememize rağmen yürütmeyi durdurma kararı vermeyen aynı mahkeme, kura çekimi haftası planı iptal etti. Şu anda Sulukule'de plansız ve ruhsatsız kaçak binalar var. Neye yaradı? Burada da aynı şey olabilir. Anayasa Mahkemesi'ne öne alma dilekçesi verdik. İhaleye çıktılar. Bizim davamızı bir an önce görün dedik. Çünkü Kalamış yok oluyor. O kadar kötü ki, ne kıyı kalıyor ne silüet. Tel örgülerle kapanacak. Bir kilometre boyunda mendirek yapacaklar. Yani geri dönüşü olmayacak bir zarar. Bu yüzden elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz. Umarım başarılı oluruz. Güzel bir sözümüz var, diyoruz ki: "Bu dünya bize atalarımızdan miras kalmadı, biz onu çocuklarımızdan ödünç aldık." İşte bunun için mücadele ediyoruz.

#İmarAffı

Haksız Kazanç
Demektir
Emeğe İhanettir.

TAMMOB
Şehir Plancılar Odası

“ARAZİ YAĞMASI BU İKTİDARIN TEMEL POLİTİKASIDIR”

Özelleştirme ya da kentsel dönüşüm adı altında satılan, imara açılan veya imar planı değiştirilen arazilerin çoğunluğu büyük kentlerin merkezlerinde. Bunların bazıları tarım arazileri. Bazıları da turizm rantına gidiyor. Sizin bu konuda dikkat çekici yazılarınız oldu. Süreci ve bugünkü tabloyu nasıl görüyorsunuz?

BAHADIR ÖZGÜR: Arsa rantı yaratmak ve inşaat, 1994'te İBB başkanlığı koltuğuna oturduğu günden bu yana Recep Tayyip Erdoğan'ın temel politikası oldu. Henüz seçimden önce TÜSİAD'ın Görüş Dergisi'ne verdiği bir röportajda ne sorulursa sorulsun, İstanbul'daki temel sorunları dönüp dolaşıp “imar meselesine” bağlıyordu. Çatalca'dan Gebze'ye kadar yeni bir imar dalgasından ve bu işleri de kendi tabiriyle “dürüst” inşaatçılarla beraber yapmaktan söz ediyordu. Yani Erdoğan siyasi ittifaklarını, söylemini, yol arkadaşlarını, partisini ve hatta rejimi bile değiştirdi, ama inşaat ve arsa rantı üzerine kurduğu ekonomi politikasını zerre değiştirmede. Onun bu siyasetinin koçbaşı da daima TOKİ oldu.

Nitekim arsa rantı üretmenin hızlanmasıyla 2004'te TOKİ'nin yapısının ve işlevinin kanun değişikliğiyle yenilenmesi arasında bir ilişki var. Orta ve alt gelir gruplarına yönelik konut üretmek için kurulmuş bir kurum, onun elinde fetih için bir “savaş arabası”na dönüştü. Partisine yakın inşaatçılar ve bizzat parti üyelerinin kurduğu şirketler özellikle Anadolu'da siyasi rant uğruna her yere konut dikerken İstanbul'da da 1994'te bahsettiği o imar dalgası için kentsel dönüşüm başlattı. Bir süre sonra iş, yeni arsa üretmeye uzandı. Hazine, Maliye Bakanlığı vb. elindeki kamu arazileri TOKİ'ye devrediliyor, sonra buraların imar statüsü değiştiriliyor ve ardından Emlak GYO vasıtasıyla özel şirketlerle imzalanılan “gelir ortaklığı” gibi yöntemlerle devasa inşaatlar başlatılıyor. AVM'ler, ticaret merkezleri, lüks villalar inşa ediliyor. Hatta deprem riski için çıkarılan yasalar bile bahane olarak kullanıldı, kullanılıyor. Esenyurt'ta, Başakşehir'de ve artık pek çok bölgede üzerinde dikili taş olmayan arsalar riskli alan ilan edilip imar statüleri değiştiriliyor. Avrupa'nın en büyük AVM'si denilen İstanbul'daki Mall Of İstanbul'un ve Ali Sami Yen Stadı'nın yerine dikilen Torunlar Center'ın hikâyesini biliyoruz. Boş arazi riskli alana dönüştürüldü, sonra ticari alan statüsüne getirildi. Yapan inşaatçı da malum: Başkent doğalgaz özelleştirmesini şaibeli alan, Erdoğan'ın imam hatipten arkadaşının şirketi. Önce küçük bir gıdacıyken nerelere kadar uzandı. Bu tür örnekler sıradan oldu artık.

Bugün İstanbul'un kuzeyini (havalimanı, köprü, otoyol) ve tamamıyla şehri devasa bir şantiyeye çeviren fikir yeni değil, inşaat yapmak ve arsa rantı üretip dağıtmak tutkusunun ürünüdür. Şimdi de Kanal İstanbul bu sürecin parçası.

Kentsel dönüşüm ve deprem riski derken bu sürecin ikinci önemli ayağı da 2007'de başladı. Özellikle kent merkezlerinde arsa azalınca askeri alanlara göz dikildi. Dönemin siyasi atmosferinin de etkisiyle askeri arazilerin TOKİ'ye devirleri başladı. Askeri arazi denildiğinde sadece kışlalar akla gelmesin. İstanbul'un yeşil alan coğrafyasının büyük kısmı askeri alan statüsündeydi, yani dokunulamazdı. Mesela hemen ilk örneği hatırlayalım: Maslak'taki Fatih Ormanı'nın bir kısmı askeri araziydi. Orası Ali Ağaoğlu'na verildi, 1453 Maslak kuruldu. İlçe ilçe baktığımızda, Başakşehir'in %16'sı, Esenler'in %50'si, Çekmeköy'ün %8'i, Beşiktaş'ın %13'ü askeri arazi. Esenler'de alınan arazinin 720 hektarı hemen imara açılmıştı ve onlarca site inşa edilmişti. Bu süreci de hızlandıran gelişme, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında iktidarın bunu “Allah'ın lütfu” olarak kullanması oldu. Genelkurmay ile TOKİ arasında arazi karşılığı inşaat protokolü imzalandı. İstanbul'da askeriye ait yaklaşık 195 alan bulunuyordu. Bunun 170'i kent merkezinde. %25'e yakını da orman. Çoğu gitti. Beşiktaş'taki Jandarma Dikimevi Müdürlüğü'nün 3 hektarlık alanının, Zeytinburnu'nda 12 hektarlık denize sıfır alanın, Florya'daki 34 dönümün, Yeşilköy'de 4 hektarın TOKİ'ye devri bazı örnekler. Ne oldu oralarda? Hepsi yine inşaatçılara verildi. Lüks konut, AVM vs. yapılıyor. Çarpıcı bir örnek daha vereyim. Pandeminin başladığı aylarda iktidardan hayli ihale alan bir şirketin “Türkiye'nin ilk sağlıklı kenti” diye bir reklamı döndü uzun süre. Ormanköy adlı bu ultra lüks yerleşim merkezi Çekmeköy'de, bir kısmı hazineye diğeri askeriye ait bölgede kuruldu.

Orası tamamen ormandı. Zaten reklamında “bahçeniz orman olacak” deniyor. Üstelik İstanbul'da artık nadir kalmış geyiklerin de son mekânlarından. Onu da “Çocuklarınız elleriyle geyik beslesin,” diyerek kullanmışlar. O ormanda aynı zamanda İstanbul'un su havzalarından birisi var. Bu örnekler hayli fazla.

Arsa rantında bir üçüncü ayak da 2012'de çıkan 2B Yasası oldu. Bahane neydi? Zamanında orman olan ama köylünün bir ev kurduğu, tarla açtığı veya kent merkezinde kalarak orman vasfını yitirmiş yerlerin satılması. 2B'nin nasıl bir yağmaya dönüştüğünü anlatmak gerçekten uzun sürer. Sadece İstanbul'da Beykoz'un ne hâle geldiğine bakmak yeterli.

Şimdi de kıyılara, sit alanlarına göz diktiler. Burada 2014 yılında sit alanlarını daha iyi korumak adına başlatılan bir girişime dikkat çekmek lazım. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 22 adet sit alanı için “ekolojik temelli bilimsel rapor” hazırlanması için bir ihale düzenledi. Bu kadar üniversite varken bilimsel raporun ihaleyle yapılması bir garabet. Ama asıl garabet, ihalelerin çoğunu inşaat ve gayrimenkul şirketlerinin alması. Hatta aralarında temizlik şirketi bile var. Bu raporlar kamuoyundan ısrarla gizlendi, ama bir kısmı ortaya çıktı. Muğla bölgesinde neler hedeflendiğini öğrendik. Öncelikle raporlara dayanılarak sit alanlarının koruma dereceleri değiştiriliyor. Böylece yapılaşmanın önü açılıyor. Mesela 1. derece olan Gökova Körfezi, nitelikli koruma alanı statüsüne geçirildi. Neye yol açıyor bu? Kıyıda çadır ve kamp alanlarından başlıyor, otel kurmaya kadar uzanıyor. Yani Kaş'a kadar her yer tehlike altında. Nitekim Kaş'ta Kargı Koyu'nda hazine arazisi, otel inşaatı için satışa çıktı. Bodrum'da Göl Köy'de zeytinlik olarak geçen iki devasa alan ihale edildi vs.

En son turizm teşvik yasası önerisi hazırlandı ve 7 Nisan günü TBMM komisyonunda kabul edildi. 32 maddelik tasarı korkunç sonuçlar doğuracak. Teklif yasalarsa milli parklarda, tabiat parklarında, tabiat anıtlarında, tabiatı koruma alanlarında, doğal sit alanlarında ve sulak alanlarda Turizm Bakanlığı'nın onayıyla 5 yıldızlı otel ve tatil köyleri de dahil turistik tesisler kurulabilecek. Denize kıyısı olan ilçelerdeki milli parklara da otel ve turistik tesisler yapılabilecek. Meraların, yaylakların ve kışlakların turizme açılması da kolaylaşıyor. Esasında en önemli konulardan biri, her alanda olduğu gibi burada da kültür ve turizm koruma ve geliştirme bölgelerindeki iradenin tek kişiye (Cumhurbaşkanı) bağlanması.

Teklifin 5. maddesinde, “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde yer alan korunan alanlarda her ölçekteki plan teklifleri sadece bakanlığa sunulur,” deniyor. Bu da yerel yönetimlere siyasi bir darbe anlamına geliyor. Çünkü hedeflerden birisi, yerel seçimde tamamını kaybettiği kıyı kentlerindeki muhalefet partilerinin elindeki belediyelerin yetkilerini almak. Böylece seçmene çevre politikaları vb. konusunda taahhütte bulunuyor, kıyıları vatandaşa açmayı vaat etmiş belediye başkanlarının eli kolu bağlanıyor. Zaten bu iş zorla, fiilen veya birtakım dolaylı araçlarla sürdürülüyordu. Mesela Muğla'da Çevre Bakanlığı'nın, Cumhurbaşkanı'na bağlı bürokratların ve valinin yöneticisi olduğu Muğla Çevre Vakfı'nın (MUÇEV) marifetleri ortada. Bu vakfın kurduğu şirkete Kaş'tan Tekirdağ'a kadar kıyılarıdaki pek çok tesisi işletme veya işletmesini devretme yetkisi verildi. Bazı yat limanları dahi devredildi.

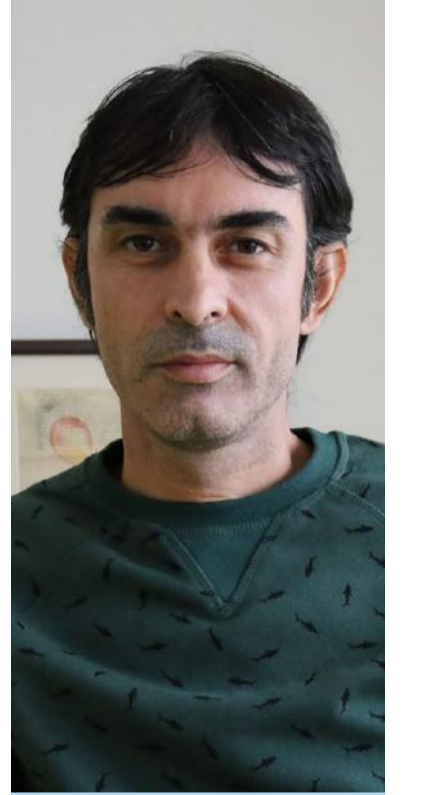
Özetle, 19 yıldır arazi yağması bu iktidarın temel politikasıdır. Ama artık iş öyle bir noktaya geldi ki, ekonomik kriz dolayısıyla kaynak bulmakta zorlanmaya başlamasıyla beraber ne var ne yok hızla satışa sokuyor. Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün sitesinde her gün onlarca ilanda binlerce metrekaare hazine arazisi ihaleye çıkarılıyor.

Ne kadar arazinin satıldığını öğrenmek de gerçekten güç. Devletteki istatistik sistemi her kurumda bozulduğu, mesele arsa rantı olduğu için dolaylı yollar ve insanın aklına dahi gelmeyen hileler kullanıldığından sağlıklı rakam bulmak hayli zor. Ama 2014-2019 arası Milli Emlak Genel Müdürlüğü verilerine bakıldığında şöyle bir tablo ortaya çıkıyor: 6 yılda 2B ve tarım arazileri hariç hazineye ait 74 milyon metrekaare arazi satılmış. Adet olarak 31.000'i buluyor. Buradan elde edilen gelir, 12.3 milyar TL. 2B'de ise, 2012'den bu yana 2.1 milyar metrekaare satılmış. Adet olarak bu da 560.000 civarında. Gelir ise, 12 milyar TL. Tarım arazileri 575 milyon metrekaareyi aştı. 53.000 adet aşağı yukarı. Gelir, 800 milyon TL.

Röportaj

BAHADIR ÖZGÜR

Gazeteci
Gazete Duvar

BAHADIR ÖZGÜR

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye Bölümü'nde okurken 1995 yılında stajyer olarak Evrensel Gazetesi Ankara Bürosu'nda gazeteciliğe başladı. Ardından İstanbul'a gelerek aynı gazetede ekonomi şefliği ve köşe yazarlığı yaptı. 2005 yılından itibaren de sırasıyla Referans, Radikal ve Hürriyet gazetelerinde ekonomi editörlüğü görevini yürüttü. 2017 yılında Hürriyet'ten istifa etti. Hâlen dijital yayın Gazete Duvar'da ekonomi yazarı yazıyor.

Elde edilen toplam gelir aslında çok komik. Buraların rantına bakarsak, özelleştirmelerde devletin ve ülkenin lehine olacak sonuçlar elde edilmemiş.

BAHADIR ÖZGÜR: Elbette komik. Sadece sürekli davet usulü ihale alan 5 şirkete birkaç ay ihale vermesiniz gelir tasarrufu yaparsınız. 128 milyar dolarlık rezervi tüketmiş bir iktidar var ortada. Yani “70 cente muhtaç” hâle geldi. Ama başta da konuştuğumuz gibi, Erdoğan'ın ekonomi politikası inşaat ve arsa rantına kuruludur. Orası kesildi mi partisini bir arada tutan kaynak dağıtım mekanizması arızalanır. İnşaat ve arsa rantı en kolay, en hızlı ve en yüklü kamu kaynağını adrese teslim transfer etmenin yoludur. Dolayısıyla yatırımla veya üretken alanlara kaynak aktararak sonucunu bekleme sabrı yok. Her ne pahasına olursa olsun arazileri satmak mecburiyetinde, bunu durdurması mümkün değil.

“AKCİĞERİMİZ DEDIĞİMİZ ALANLAR YA YAPILAŞMAYA YA KONUTA AÇILIYOR”

Yaklaşık yirmi yıldır hazineye ait arazilerin imara açılmasından, satılmasından ya da imar özelliğinin değiştirilmesinden en çok İstanbul etkileniyor ve büyük bir baskı altında. Gezi Parkı'nı bir harekete dönüştüğü için daha çok dile getiriyoruz ya da Selimiye Kışlası'nı biliyoruz, ama mesela TRT'nin arazisi açılıyor, Kanal İstanbul yapılıyor. Bütün bunların hem belediyecilik hizmetleri açısından handikapları hem de ekolojik çevresel etkileri var. İstanbul'da tablo ne? Şimdiye kadar ne kadarlık alan açıldı, satıldı? Bu alanların özellikleri ne? Tarım arazisi var mı ya da korunması gereken araziler mi?

OKTAY KARGÜL: Genelden başlayarak özele doğru gideceğim. Planlamanın çok basit ilkeleri vardır. Planlama, tamamen nüfus projeksiyonuna bağlı yapılan bilimsel bir çalışmadır. Bu çalışmada kentin geleceğine dair öngörülerde bulunup projeksiyon çizersiniz ve o projeksiyonda da kentin doymuş nüfusunu hesaplıyorsunuz. Doymuş nüfustan kastım da şu: Sınırsız metrekarelere sahip bir kara parçası yok. Bu dünyada var olan tek canlı da bizler değiliz, bir ekosistemin parçasıyız. Bu ekosistemi bütüncül ve dengeli bir şekilde korumakla yükümlüyüz. Bunu sağlamadığımız zaman bahsettiğimiz doğal afetlerle karşı karşıya kalıyoruz. Bu durumun daha yıkıcı sonuçlarıyla defalarca yüzleştik. Ne yazık ki, gelecekte de yüzleşmeye devam edeceğiz. Yerel yönetimlerden merkezi yönetime kadar bu riskleri minimize edecek çalışmalar yapmak gerekiyor. Nedir bunlar? En bilineni, bir dere yatağına yerleşmememiz gerekiyor. Bir dolgu alanına konut yoğunluğu yapmamak gerekiyor. Kent içindeki nüfus artışları ve bahsettiğimiz alanların imara açılması zincirleme bir reaksiyona neden oluyor. Nüfus şişkinliği nedeniyle şu an dünyanın en sıkışık trafiklerinden birine sahibiz. Bu tarz alanları -tarım, orman, mera, havza vs.- yapılaşmaya açtığınız zaman yeni bir nüfus getiriyorsunuz ve yeni bir bağlantı yolu yapıyorsunuz. Doğal olarak olumsuzluklar ve trafikteki bekleme süresi artıyor.

Bir diğeri, sosyal donatı alanlarına erişim. İstanbul, kişi başına düşen yeşil alanda 1 metrekarenin altında ilçelere sahip. İnanılmaz bir yoğunluk. Bir birey olarak nefes alacağınız yeşil alanınız yok. Bağcılar, Esenler, Güngören örneği gibi. Bu ilçelere yeni yeşil alanlar kazandırıp insanların yaşam kalitesini yükseltmemiz gerekiyor. Devlet eliyle yasalarda kişi başı 10-15 metrekare gelişme alanları belirlerken uygulamada var olan alanlarımızı da yok ediyoruz. Bu, inanılmaz bir çelişki.

Sonuçta devletin yapmakla yükümlü olduğu hizmetler var: Eğitim, sağlık, kültürel alanlar vs. Bunları özel sektörler değil, devlet eliyle yapmak gerekir. Bu konuda ciddi eksiklerimiz var. İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak kreş yapacak yer bulamıyoruz, yer kalmamış, ya ticaret alanı olarak verilmiş ya da konut alanına gitmiş. Bu tarz donatı alanları yapmadığımız sürece yaşayanların da refah düzeyi azalıyor. Yani yürüyerek eğitim alıp, sağlık hizmetlerinden faydalanabilecekken yoksulluğun en üst noktasına ulaştığı günümüzde insanları bu tarz imkânlardan mahrum bırakıyoruz.

Bunlar bizim gündelik hayattaki en önemli problemlerimiz. Bir de işin gelecek vizyonu var. Nedir gelecek vizyonu? Doğal alanlarımız. İstanbul özelinde çok net bir tanım var, İstanbul kuzeye yerleşmemeli. İstanbul doğu-batı aksında yerleşmeli. Merkezi hükümet tarafından alınan her kararda meralar, tarım ve orman alanları gasp ediliyor. Akciğerimiz dediğimiz alanlar ya yapılaşmaya ya konuta açılıyor ya da turizm, ulaşım deniliyor ve gün sonunda bu alanların her biri imara açılıyor.

Şu an Kanal İstanbul için düşünülen alanda, mevcut metrekarede %13'lük bir fundalık alanı, %11'lik bir göl alanı, %50'lik tarım alanı %5'lik orman alanı, %8'lik kıyı kumulları var. Toplam alanın sadece %4'ü yerleşim alanı. Bu saydığım alanların hepsini bir anda yerleşime açılıyorsunuz. Bunun kent için ciddi bir yük yaratacak. Ne olacak? Hava kirliliği ve ısı adası olacak, iklim değişikliğini iyice körükleyecek. Yaklaşık 1.5 milyon insanın bir yıllık oksijenine tekabül ediyor. Proje yaparken kentle olan ilişkisini iyi düşünmemiz gerekiyor. Zaten 18 milyon gibi doymuş bir nüfusa erişmiş, günlük giriş çıkışlarla 20 milyona erişen kentte yeni konutlar yapmak neredeyse 2 milyonluk bir nüfus koymak demek. 2 milyon nüfusu eklediniz, 2 milyonla kalacak mı? Yapılaşma her zaman etrafını ve etrafındaki alanların da yapılaşmasını etkiler. Hiçbir zaman yapay bir sınır çekemezsiniz. O sınır doğal olarak gelişir ve izin verdikçe genişleyerek gider. Bu durum diğer tarım alanlarının da yapılaşmasına neden olacak. Ormanın, sulak alanların ve havzaların kirlenmesine yol açacak. Bu tarz alanların gerek ekolojik anlamda gerek gündelik yaşamdaki refah düzeyi açısından korunmaları çok önemli. Özellikle merkezi hükümetin karar verdiği alanlardaki büyük projelerde yoğunluğu artırıcı işler yapılıyor. Fikirtepe gerçeğini kimse inkâr edemez. Mevcut 1, 2, 3 katlı yapıların yerini gökdelenler alıyor. Yeni yol mu yapıldı? Hayır, zaten aynı yol. İşte orada bir yoğunluğa neden oldunuz.

Bunların gerek şehircilik anlamında gerek ekolojik anlamda etkilerini ne yazık ki göz ardı ediyor ve bu aşamadaki temel motivasyon da sizin dediğiniz gibi rant kapısı. İnşaat demek, yeni bir iş kapısı ve bugünü kurtaran ekonomik çarkı beslemek demek. Kalıcı bir istihdam, ekonomi getirisi yaratan bir sektörden ve teknolojiye yönelik bir AR-GE'den bahsetmiyoruz. Günümüzde yeşil ekonomiden konuşulurken biz hâlâ hafriyat ne olacak, ne kadar inşaat alanı olacak hakkında konuşuyoruz. Bu nedenle İstanbul içerisinde başka projelerden de bahsedebiliriz, ama Kanal İstanbul zaten bunların hepsini içerecek büyüklükte bir proje. Konut alanı dışında gösterilen teknoloji geliştirme ve turizm bölgesi de tamamen kentsel gelişme alanı olarak tarif edildi. Bunun İstanbul'u ne noktaya getireceğini hiç kimse tahayyül edemez. Yeni bir ada ve kent oluşturmak anlamına geliyor. Doğanın dengelerini bozmak demek.

Eğitim hayatımdan bu yana ilgimi çeken bir tanımdır: Doğa kendine ait olanı her zaman geri alır. Doğaya bu kadar müdahale etmemeliyiz. Mutlu ve sağlıklı yaşamak istediğimiz için müdahale etmemeliyiz. Bundan bir yıl öncesine kadar salgın hastalıklar üzerine hiçbir kentin acil durum çalışması yoktu. Bir anda herkes bu durumla yüzleşti. Temel ihtiyacımız, sosyal mesafe ve açık alan. Var olanı genişletmek, kentsel açıklıklar, kaliteli kentsel ve kamusal mekânlar oluşturmak yerine mevcuttaki yeşil alanlarımızı da yerleşime boğmak, bir sahil kenarında, bir hafta sonunda kişi başına 3 metrekare düşüyorken onu bire düşürmek demek. Çünkü oradaki yoğunluğu da artırıyorsunuz, sadece bir bölge değil. Kentin tüm alanına yön veriyorsunuz.

Röportaj

OKTAY KARGÜL

Y. Şehir Plancısı
İstanbul Planlama Ajansı
Genel Sekreter

OKTAY KARGÜL

İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ni bitirdi. Yüksek lisans eğitimini İTÜ'de Kentsel Tasarım Programı'nda tamamladı. Bir süre özel planlama ofislerinde çalıştı. Koç Üniversitesi bünyesinde proje asistanlığı yaptı. Beylikdüzü Belediyesi'nde şehir plancısı olarak çalıştı. İBB İstanbul Planlama Ajansı bünyesinde Genel Sekreter olarak görev yapmaktadır.

Kenti sürdürülemez bir noktaya getiriyorsunuz. Gezi Parkı örneği var. Taksim gibi merkezi bir yerde Gezi Parkı ve Maçka Demokrasi Parkı haricinde yeşil bir alan bulunmuyor. Hem turizm hem ulaşım hem de kentsel kimlik açısından bu denli sembolik, bu kadar ziyaretçi olan bir alanı böldüğünüzde yaşam kalitesi ister istemez düşecek. Var olan yeşil alanı işgal ediyorsunuz. Son 1.5 yıldaki deneyimlerimiz gösterdi ki, yeşil alanlarımızın artması gerekiyor. Şu an sahile erişim açısından sıkıntılı bir kent görüyoruz ve sahildeki sürekliliği sağlamamız gerekiyor. Buna yönelik çalışmalar yapmamız lazım. Kenti yeni oluşturulacak yat limanlarıyla kıyı alanlarının da işgaline maruz bırakıyorsunuz.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin elinden yapıları alıyorsunuz ya da kullanılamaz hâle gelecek yapıların restore edilmesine izin vermiyorsunuz. Yerebatan Sarnıcı örneği var. Galata Kulesi'nin alınması var. Haydarpaşa Garı'nın İBB yerine ne olduğu bilinmeyen bir kuruluşa verilmesi var. İstanbul deyince akla gelen sembolik mekânlarda İBB'nin söz hakkı yok. İBB zaten hizmet veriyor, neden özel ve farklı kurumlara verme gereksinimi duyuyorsunuz? Bunun altında iyi niyet olması söz konusu değildir.

Seçim zamanı da İstanbul'daki çalışmaları özellikle yerele odaklanan ve insan hayatına dokunan bir şekilde tasvir etmiştik. Kreşlerden, mahalle evlerinden, istihdamdan bahsetmiştik. Bunun temel nedeni, şimdiye kadar bu tarz politikaların halktan ve mahalli ölçekteki kitleden uzaklaşıp tamamen merkezileşmesiydi.

Gün sonunda kimseye hizmet etmeyen büyük yapılardan oluşan bir strateji söz konusuydu. Oysa yerelin ihtiyacı, denize ve parka ulaşabilmek. Çocuklarına oyun alanları sunabilmek. Bununla birlikte kent ekonomisini olabildiğince güçlendirip istihdam imkânları sağlamak. Bunu yapmak yerine konut ve yapı odaklı devam edildi. Bu kararlar kadim kent dediğimiz İstanbul'un yavaş yavaş yok olmasına neden oluyor. Biz şu an bu gidişata dur diyoruz. Mahalle evleri, kreşler, kütüphaneler ve parklar açıyoruz.

İPA, tüm bu süreçlerde katılımı nasıl sağlıyor? Farkındalığa yönelik neler yapıyor? Kentin gelecek vizyonunu nasıl oluşturuyor?

OKTAY KARGÜL: Meslek odalarıyla ve STK'larla olabildiğince katılımcı bir süreç yürüterek bir araya geliyoruz. Yeni imar kararları alınırken İmar Şehircilik Daire Başkanlığı katılımcı bir süreç yürütüyor. Bakırköy örneği var, şu an Beyoğlu planlarında çalıştaylar yapılıyor. Adalar'da da aynı şekilde. Süreci kentlin ortaklarını, paydaşlarını, bileşenlerini bir araya getirerek yürütüyoruz. İstanbul Planlama Ajansı olarak çalıştaylar serisi başlattık. Depremden Kanal İstanbul'a, ulaşım kadar birçok konuyu insanları, uzmanları, yerel kişileri çağırarak ve onları dinleyerek oluşturduk. Daha da ilerlettik, bu çalışmaların hepsi stratejik planın içeriğini oluşturdu. Bütün bu çalışmalara paydaşlarından kopuk, kapalı kapılar arkasında değil, herkesle tartışıp aynı masaya oturarak devam etme kararlılığımız var. Meslek odalarıyla da ortak bir masamız var, gündemler üzerinde değerlendirmeler yapıyoruz.

İstanbul Planlama Ajansı olarak temel hareket noktamız, şeffaflık, demokratik bir yaklaşım ve veriye dayalı bir kent. Neden veriye dayalı diyoruz? Çünkü kişi hafızasıyla değil, işin sayılarıyla, ilkeleriyle, bilimsel etki ve değerleriyle kararlar almak gerekiyor. Bu kararları sayısal bir altlıkla, teorik çerçeve içerisinde sunmak gerekiyor ki, geleceğe dokunsun. İstanbul Planlama ajansı da bunu sağlıyor. Şu an hem Vizyon 2050 Ofisi hem İstanbul

İstatistik Ofisi olarak kentin geleceğine dair yol haritasını çıkarma konusunda ilerliyoruz. Dış paydaşları, kent için araştıran, yazan, üreten, benim de fikirlerim var diyen herkesi bir araya getiriyoruz. Sosyal Politikalar Merkezi'nde yürüttüğümüz çalışmaları sadece günü kurtarmak üzerine planlamıyoruz. Kalıcı, lokal ve noktasal sorun tespitleri yaparak çözüm üretiyoruz. Kamusal Tasarım Ofisi'yle meydanlarımızı herkese açtık, ulusal ve uluslararası yarışmalarla yetinmeyip oylamaya sunduk. Kullanıcının kararına saygı duyan bir noktaya getirdik. İstanbul Planlama Ajansı'nın İBB'nin bir kurumu olarak aslında temel vazifesi bunu sağlamak.

Vizyon 2050 Ofisi de buradan yola çıkarak kentin 2030-2050 yol haritasını çıkartacak. İstanbul ölçeğindeki metropoller bambaşka konular tartışıyor. Kopenhag, küresel ısınmada suların ne kadar yükseleceğini ve kenti su seviyesinden uzaklaştırarak nasıl deplase edeceğini tartışıyor. Barcelona, farklı bir şey tartışıyor. İstanbul ölçeğinde bir kentin vizyon planının revizyonunu bırakın, planına bile başlanmamıştı. Öncelikle İPA bünyesinde Vizyon 2050 Ofisi'ni kurduk ve bu çalışmaları başlattık. Biz de bu çalışmayı BM'nin kalkınma hedefleri doğrultusunda hazırlıyoruz ve oradaki 17 başlığı sahiplenerek istihdamdan mekânsal organizasyona, kentsel dayanıklılıktan toplumsal cinsiyete, sosyal politikalardan sektörlere kadar aklımıza gelen tüm konuları (ulaşımı, kırsal alanı, kültürü, kültürel mirası) kapsayan ve demokratik katılımcı yönetim politikalarını gözetken bir çalışma yürütüyoruz.

Yaz aylarında paydaş çalışmalarımız da tamamlanacak. Mevcut durumu yine paydaşlarımızla görüşeceğiz ve bunun sonunda 2050 vizyonunun amacını, stratejisini, hedef ve eylemlerini açıklayacağız.

Tabii ki öne çıkan konular var. İklim konusu bizim için çok önemli. Ekonomi, istihdam, sosyal politikalar ve yoksunluk konusu aynı şekilde. İstanbul ölçeğinde söz söylenmesi gereken majör konular bunlar. Mevcut sorunları da göz ardı edemeyiz. İstanbul'da trafik hâlâ birinci sorun olarak durmakta. Trafik sorunu, yeni yol yapmakla çözülmmez. Siz kenti bütüncül olarak ele alıp planlamalısınız. Son 25 yılda yolundan şaşmış, pusulasını kaybetmiş, herkesin yalnızlaştığı ve kendisini çaresiz hissettiği bir İstanbul'la karşı karşıyaydık. İki yılda yaptığımız tüm çalışmalarla bu yaralara merhem olduğumuzu görüyoruz, çünkü etkileri ölçüyoruz. Sonuçlarından da mutluyuz, ama çok işimiz var, çalışmaya devam.

İSTANBUL İÇİN VERİLER

- Sağlık ve yaşam kalitesi yüksek bir kent için 300-400 metre mesafede ulaşılması gereken yeşil alan miktarı 18 ilçede kişi başı 1 metrekarenin altındadır. 10 dakikada ulaşılması gereken bu yeşil alanlar nicel olarak oldukça düşüktür.
- İstanbul'da kentsel alanda bulunan ağaç sayısı 1.6 milyona yakındır (İBB Ağaç A.Ş. 2020). Bu hâliyle İstanbul'da kişi başına 0.1 kentsel ağaç düşmektedir. 2015 yılı verileriyle Londra'da kişi başına 0.97, Toronto'da 0.76 ve Barcelona'da 0.87 ağaç düşmektedir. Üç şehirde kişi başına düşen ağaç sayısı, İstanbul'da kişi başına düşen ağaç sayısının sekiz katıdır. İklim kriziyle ve kentsel dayanıklılıkla ilişkili olarak ideal olanı, kişi başına yedi ağacın düşmesidir.
- İlkokulların bulunduğu 707 mahallede yapılan analizler, bu mahallelerin sadece 125'inin tesis alanı standartlarını karşıladığını, 582 mahallenin standartların altında kaldığını göstermektedir.
- İstanbul genelinde kişi başına 32 metrekare konut alanı düşmektedir. Kişi başı 25 metrekarenin altında kalan konut alanı konforsuz bir yaşam koşuluna işaret etmektedir. İstanbul'un yaklaşık 130 mahallesinde bu değer, 25 metrekarenin altındadır. Bu durum Esenyurt, Bağcılar, Esenler ve Fatih gibi düşük gelir gruplarının yaşadığı mahallerde daha yüksektir.
- 2006 yılında kıyı alanındaki yapılaşmanın toplam miktarı 3.364 hektar iken, 2017 yılında 4.580 hektara çıkmıştır. Bu değer, 11 yıl içerisinde kıyı alanındaki yapılaşmada %36'lık bir artışa denk gelmektedir. 2006 yılında kıyı alanında 713 hektarlık boş bir alan varken, 2017 yılında boş alan miktarı 513 hektara düşerek %28 oranında azalmıştır.
- İstanbul'daki hanelerin büyük kısmına ait konut masrafı, hane halkı gelirinin %30'unun üzerindedir.
- Olası deprem sonrasında 25 milyon ton ağırlığında bir enkaz ortaya çıkabileceği, yapısal ve yapısal olmayan hasarlara bağlı kayıplar olabileceği göz önüne alındığında 120 milyar TL seviyesinde mali kaybın gerçekleşebileceği öngörülmektedir.
- TÜİK'in 2019 yılı Bitkisel Üretim İstatistikleri'ne göre, yüzölçümünün %13'ü tarım alanlarından oluşan İstanbul, 2000 yılında 93.560 hektar tarım alanına sahipken, 2019 yılında bu sayı yaklaşık %25 azalarak 71.852 hektara düşmektedir. 2004-2009 yılları arasında Türkiye'de kişi başına düşen ekilebilir alan %33 oranında düşerken, İstanbul'da %35'lik düşüş yaşanmaktadır.
- İstanbul'da kişi başına düşen sera gazı emisyonu 2010 yılında 3.07 ton CO2e/yıl, 2015 yılında 3.23 ton CO2e/yıldır (İBB, 2015). Sera gazlarının (metan, azot dioksit ve florlu gazlar) ana hava kirlenici ve çevresel etkileri yüksek gazlar olduğu göz önüne alındığında sera gazı envanterindeki artışın iklim krizinin canlı yaşamına yönelik yıkıcı etkilerini anlamak için önemli bir gösterge olduğu görülmektedir.
- 2025 yılında mevcut orman alanlarının yaklaşık %20'sinin, çalı alanlarının %15'nin ve tarım alanlarının %50'sinin kaybedileceği öngörülmektedir (İBB, 2019). İstanbul'un iklim karakteristikleri, bir geçiş iklimi ve coğrafyası olarak özgün doğası, morfolojisi, mavi ve yeşil altyapısı, eşsiz arazi özelliklerine ve zengin biyolojik tür çeşitliliğine sahip olmasını sağlamaktadır.
- Galata Kulesi ve Taksim Gezi Parkı'nın İBB'nin görev alanından çıkarılarak Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne devredilmesini onaylayan İstanbulluların oranı sadece %13.4.
- İstanbulluların %91.2'si kentsel meydanların halk oylamasına sunulmasını destekliyor.
- İstanbullular, İstanbul'un ilk üç sorununu olası İstanbul depremi, ekonomi ve ulaşım olarak sıralıyor.

“KAMU ARAZİ STOKU ULUSAL BİR MESELEDİR”

Siz kamu arazisi stokunun değerlendirilmesi ve kent planlamasına dahil edilmesi üzerine uzun yıllar emek vermiş bir akademisyensiniz. Saptamalarınızı, görüş ve önerilerinizi almak isterim.

SEMAHAT ÖZDEMİR: Türkiye Cumhuriyeti'nin sahip olduğu en değerli varlıklardan birisi, kamu arazisi stokudur. Bu da tesadüf değildir aslında. Çünkü Osmanlı İmparatorluğu, kendine özgü bir yönetim sistemi benimsemiştir ve özellikle kuruluş yıllarında tarım topraklarının tümü devlet mülkiyetindedir, özel mülkiyet yoktur. Özel mülkiyet, şehirlerde, köylerde ve evlerin olduğu yerlerde vardır, ama tarım topraklarında “miri toprak sistemi” geçerlidir. Dolayısıyla Cumhuriyet kurulduğu zaman hem Osmanlı'nın borcunu hem de çok ciddi bir kamu arazisi stoku devralmıştır. Türkiye Cumhuriyeti, bu stoku uzun yıllar hem kırsal hem kentsel alanlarda çok anlamlı yerlerde kullanmıştır. Ancak özellikle Özal hükümetlerinden ve 24 Ocak kararlarından sonra benimsenen makroekonomik politikaların paralelinde devletin küçülmesi ve özelleştirme politikalarının benimsenmesi anlayışı öne çıktı. Bu özelleştirme politikaları kapsamında KİT'lerin -yani kamu iktisadi teşebbüslerinin-, yani devlet tarafından kurulmuş işletmelerin ve fabrikaların yanı sıra kamu arazileri ve hazine arazileri satılmaya başladı. O yıllarda bunların büyük bir kısmı tescil dışıydı. Kayıt altına alınmamıştı, ama biz bu arazileri devletin hüküm ve tasarrufu altındaki araziler olarak biliyorduk. Sonra bu özelleştirme politikaları, öncelikli belirlenen sektörler ve Turizm Teşvik Yasası kapsamında, akabinde de Milli Emlak Müdürlükleri tarafından satışına başlandı. Kayıt altında olmayan hazine arazileri kayıt altına alındı. Kayıt altına alınması gerekiyordu, bu doğru bir şey, ama ondan sonra da özelleştirilmeye ve satılmaya başlandı. Son otuz yıldır kamu arazilerinin bir kısmı yatırımı teşvik, bir kısmı enerji yatırımları -alternatif enerji, rüzgâr, jeotermal, güneş enerjisi üretimi-, bir kısmı madencilik, bir kısmı rezerv alan afet riski, bir kısmı dar gelirliye TOKİ aracılığıyla konut üretme, bir kısmı da doğrudan satış bağlamında özelleştiriliyor.

2020 Milli Emlak Müdürlüğü'nün faaliyet raporuna bakarsanız belediyelere doğrudan, bedelsiz, satış amaçlı devredilen 1.6 milyon metrekare kamu arazisi olduğunu görürsünüz. Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün kendisinin doğrudan satış yaptığı hazine arazisi ise, 17.3 milyon metrekare. Doğrudan satış yöntemiyle elde ettiği gelir de 3.3 milyar TL Bizim gayrisafi milli hasılamız trilyonu geçti. Dolayısıyla onun içinde 3.3 milyar TL gelir elde etmek için yüzyıllardan beri devraldığımız çok kıymetli kamu arazilerini elden çıkarmak gelecekte çok büyük sorunlar yaratacaktır.

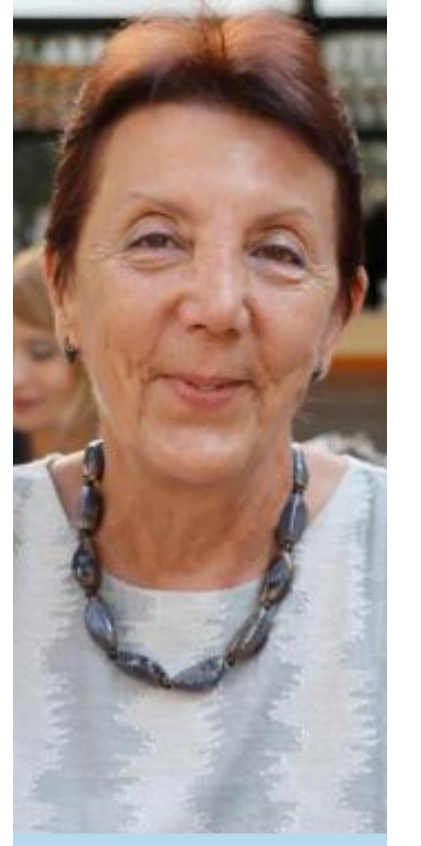
Neden çok kıymetli olduğunu anlatayım. Bunları beş kategoride toplamak mümkün. “Neden bize kamu arazisi gerekli?” Bir kere 30 Ekim depremini İzmir'de yaşadık. En büyük deprem felaketini ise, 1999'da yaşadık. Dolayısıyla bu ülkede deprem riski çok yüksek. Ege Denizi hâlâ hareket hâlinde. Bir yandan İç Anadolu'da, bir yandan Güneydoğu Anadolu'da, bir yandan kuzeyde/güneyde Midilli ve Ayvalık civarlarında sürekli deprem oluyor. 1999'da bir felaket yaşadık ve Marmara Denizi'nden geçen fayın her an kırılabileceğini gördük. En önemli birinci konu, ülkenin afet risklerinin azaltılmasıdır. Bunun başında da deprem riskinin azaltılması gelir. Deprem olacak bunu biliyoruz. Uzmanlar, İzmir'de, İstanbul'da, Kuşadası ve Aydın civarında, Büyük Menderes Havzası'nda, Güneydoğu'da deprem beklendiğini dile getiriyor. Bu depremler olacak. Dolayısıyla önlem almak zorundayız. Önlem nasıl alınır? Yapı stokunu sağlamlaştırarak. Bizim mevcut yapı stokumuzun bir bölümü zaten fay alanları üzerinde. Dünyada artık fay hattında olan yapılar, sakinim alanları olarak tanımlanıyor. Bu sakinim alanları üzerindeki yapılar temizleniyor ve başka bir yerde inşa ediliyor. Yapı stokumuzun bir bölümü heyelan alanları üzerinde. İzmir'de Narlıdere yamaçlarındaki yüksek yapıların hemen kuzeyinde gecekondu alanları vardır. Orası heyelan alanıdır. Dere yatakları, sel riski olan alanlar, zemin sıvılaşma riski olan alanlar ve alüvyon alanlar risklidir. Bir de bu riskli zeminlerde kaçak yapılar var. Gecekondu, ruhsatsız yapılardan söz ediyoruz. Bir de bunların çok katlı olduklarını düşünün. Riskli zemin üzerinde inşa edilmiş yapıların oralardan temizlenmesi gerekiyor. Onları yerinde dönüştüremezsiniz, bunları taşımamız gerekiyor. Nereye taşıyacağız? Kamu arazilerine, hazine arazileri üzerine. Yani afet riskini azaltma bağlamında en çok risk altında olan yapı stokunu taşımamız gerekiyor. Yerinde bunları sağlıklılaştıramayız.

2000 yılı öncesindeki eski yönetmeliğe göre yapılmış yapılarımız var. İçlerinde 2000 yılı öncesinde veya sonrasında hiç mühendislik hizmeti almamış çok katlı yapılar bulunuyor. Bunların yenilenmesi gerekiyor. Bakanlar ve Cumhurbaşkanı her fırsatta dile getiriyor: “Şu kadar milyon adet yapının yenilenmesi gerekiyor.” Şimdi bu yapılar yenilenirken kentsel dönüşümden söz ediliyor. Çok katlı, çok yoğun, hiçbir donatısı olmayan kentsel yapıları yıkıp yerine daha çok katlı, daha yoğun yapılar inşa etmek mümkün değil, doğru da değil. Depremde çok katlı yapılardan yaşlıların, engellilerin, hastaların, çocukların ne kadar zor indiğini gördük. Deprem sarsıntısı durduktan sonra binayı terk etme süreci bile oldukça riskli. Yapı yoğunluğunu azaltarak parkları, toplanma alanlarını, açık-kapalı sığınma alanlarını, okulları, sağlık tesislerini oluşturabileceğimiz daha insani, sağlıklı, güvenli, yenilenmiş kentsel alanlara ihtiyacımız var.

Röportaj

Doç. Dr. SEMAHAT ÖZDEMİR

Şehir ve Bölge Planlama Uzmanı

Doç. Dr. SEMAHAT ÖZDEMİR

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nden 1978 yılında lisans, 1983 yılında yüksek lisans derecesini aldı. 1978-1983 yılları arasında İmar ve İskân Bakanlığı'na bağlı Ankara ve İzmir Metropolitan Alan Nazım Plan Büroları'nda uzman olarak çalıştı. 1983 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak doktora çalışmalarına başladı ve 1993 yılında doktorasını tamamladı. 1994 yılından 2018 yılına dek İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalıştı. İYTE'de Rektör Danışmanlığı, Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü, Bölüm Başkanlığı gibi idari görevler üstlendi ve 2018 yılında emekli oldu.

2015-2018 yılları arasında TÜBİTAK Sosyal ve Beşeri Bilimler Destekleme Grubu'nda planlama ve mimarlık alanlarında Danışma Kurulu Üyesi olarak görev yaptı. Hâlen TÜBİTAK-SOBAG Çağrılı Program Danışma Kurulu Üyesi ve planlamayla ilgili bazı dergilerde hakemlik görevi devam etmektedir.

İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi'dir. Kentsel arsa ve konut politikaları, planlama politikaları, havza ve kırsal alan planlaması ve planlama hukuku konularında çalışmalarını sürdürmektedir.

Bunun için de o yapıların bir kısmını taşımamız gerekiyor. Afet riskini azaltma bağlamında gereksinim duyacağımız/duyduğumuz kamu arazisi varlığının nedeni bu. Dolayısıyla kırsal alanlarda da risk altında bulunan köyler var. Onların taşınması, en azından riskli yapıların taşınması çok önemli. Afet risklerini azaltmak için elimizde kalan kamu arazilerine ihtiyacımız var.

Kamu arazilerine gereksinimin olduğu önemli ikinci konu ise, özellikle dar gelirli konut sorununun çözümüne yönelik. Aslında 1980'lerde alt gelir grubundaki kentliler konut üretmek yerel yönetimlerin de, merkezi yönetimin de ana politikalarından biriydi. Dar gelirliye sağlıklı ve güvenli yaşama ve barınma alanı, mülk ve kiralık konut üretmek oldukça önemli.

2000 yılı sonrası hükümetler döneminde de TOKİ eliyle 1 milyona yakın konut üretimi yapıldı ve bunun bir bölümü dar gelirliye yönelik inşa edildi. Onlara çok uzun vadeyle ve düşük faizle satıldı, doğru bir politikaydı. Şimdi dar gelirliye konut üretildi, ama bunların bir kısmı şehrin dışında yapıldı, bir kısmı istenen kalitede olmadı. Dar gelirli ve orta alt gelir grubunun hâlâ ciddi anlamda konut sorunu var. Gelirlerinin çok büyük bir kısmını kiraya ayırmak zorunda kalıyorlar. 1980'li yıllarda Batıkent Projesi ödül aldı, 300.000 kişilik şehir inşa edildi. Parkıyla, okuluyla, sağlığıyla, yeşiliyle... Batıkent, kamu arazisi üzerindeydi. Ben o yıllardaki adıyla İmar ve İskân Bakanlığı'na bağlı planlama bürosunda çalıştım ve Batıkent Projesi heyecanına tanık oldum. Batıkent'in olduğu arazi kamu arazisi olmasaydı, o proje hayata geçmezdi ve şehir de batıya yönelmezdi. Planda öngörülen büyüme formu, şehrin batıya yönelmesi doğrultusunda. Çünkü çok ciddi bir hava kirliliği vardı ve Ankara çukurda kalıyordu. Koridorlar oluşturulması gerekiyordu. Gecekondu vardı, nüfus hızla artıyordu. Orta ve alt gelir grubu için Batıkent ve Eryaman toplu konut alanları hazine arazileri üzerinde planlandı, kooperatifler kuruldu, İzmir'de Evka'lar, Egekent'ler yapıldı. Bakın bu binlerce konutun hepsi kamu arazilerindeydi. Dolayısıyla bizim gelecekte de dar gelirli için konut üretmemiz gerekiyor. Sağlıklı ve güvenli konut üretmeye devam etmemiz gerekiyor. Bunun için de kamu arazisi stokuna ciddi anlamda ihtiyacımız var.

Öte yandan, eskiden dar gelirli için üretilmiş, devletin mülkiyetinde olan sosyal konutlarımız vardı. İster yerel yönetim ister merkezi yönetimin yetkisinde olsun, dar gelirli işçilerin ve memurların düşük kirayla oturabileceği konutlar söz konusuydu. Ne yazık ki, onlar da satıldı.

İngiltere'de Oxford şehrinin kent planında bir bölge konut gelişme alanı olarak tanımlanmış ve bu yerleşimde kiralar çok yüksek. Oxford'da çalışan insanların bir kısmı şehrin dışındaki banliyölerde yaşıyor ve oraya gidip geliyorlar. Ama bu gelişme alanı, şehrin hemen bitişiğinde. Gelişme alanının nasıl planlanacağı, inşaatların nasıl yapılacağı, hangi malzemenin kullanılacağı, %60'ının geri dönüşümlü olması vb. her şey düşünülmüş. Söz konusu gelişme alanının bir bölümü belediye arazisi. Oxford Belediyesi, girişimciyle anlaşma yapıyor, diyor ki: "Üreteceğiniz konutların %30'u alt gelirli için kiralık konut olacak." Burası İngiltere'de Oxford Belediyesi. Bizim kentsel nüfusumuz artıyor. Kentlerde orta ve üst gelir grubu için konut fazlası söz konusu, alt gelir grubu kentlileri için ciddi bir konut sorunu var. Özetle alt gelir grubunun konut sorununun kiralık ve mülk konut bağlamında çözülebilmesi için kamu arazisi stokuna ihtiyacımız var.

Sosyal konutlara finansman olması için pahalı konutlar da yapacağız derken konu pahalı konutlara döndü. Hatta insanlar daha da kötü koşullara mahkûm oldu. Bahçeli evlerinden balkonu bile olmayan, hane halkının sayısını gözetmeden yapılan dairelere tıkıldılar. Buradaki kritik faktör nedir?

SEMAHAT ÖZDEMİR: Politika doğru dememin sebebi şu: Çapraz finansman yapılıyor. TOKİ, bir yandan üst gelir grubuna konut üretiyor, oradan elde ettiği gelirle de alt gelir grubunun konutunu finanse ediyor. Model olarak doğru. Yanlış olan ve yetersiz bulduğum şu: Bir kere kent kimliği çok önemli. Ankara'nın, İzmir'in, Aydın'ın, Bursa'nın ayrı bir kimliği olmalı. Üretilen yüz binlerce konut hem tek tip hem de şehir dışında. Ben inşaat mühendisi değilim. O binaların malzemesi ne kalitede, afet riskine ne kadar dayanıklıdır, ben değerlendiremem. Ama literatürden edindiğim bilgiler ve kendi gözlemimle gördüğüm uygulamalar, üretilen yaşam çevrelerinin kentlerin kimliğiyle çok uyumlu olmadığını gösteriyor. Tek tip ve monotonlar. Bu bağlamda yeni bir arayışa girildiğini de okudum. Umarım bundan sonra yapılacak konutlar güvenli, sağlıklı, kimlikli ve kentsel yaşama dahil olabilecek konumda olur.

Bir TÜBİTAK projesi kapsamında öğrencilerimizle İzmir'deki dönüşüm projeleri sonucunda üretilmiş konutlarda, Narlıdere'de Narbel toplu konut alanında çalışmıştık. Taksitleri ödeyemedikleri için senetle evlerini satanlara rastladık. TOKİ tarafından üretilen alt gelir grubu konutlarının satışı için stadyumlarda kura çekilişi yapılıyor, görüyoruz. İnsanların nasıl heyecanla ve umutla beklediklerine tanık oluyoruz. Alt gelir grubunun konut sorunu ciddi bir sorun ve bunu sağlıklı bir şekilde çözebilme için de kamu arazilerine ihtiyaç var.

Bu arazilerin kent planlamasına, belediyenin şehrin gelişimi için öngördüğü büyüme hedeflerine dahil edilmesi ve bu konuda inisiyatifin yerel yönetimlerde olması gerekiyor mu?

SEMAHAT ÖZDEMİR: 1984 öncesinde imar planı onama yetkileri merkezi yönetimdeydi, belediyeler planlarını yaptırırdı ve İmar ve İskân Bakanlığı'na gönderirlerdi. 1984'ten sonra yerel yönetimlere devredildi. Şimdi yeniden merkezileşmeyi yaşıyoruz. Şu anda Türkiye'deki her bir parselde merkezi yönetim plan/plan değişikliği yapılabilir, ruhsat verebilir. Bu, yerel yönetimle işbirliği içinde olmuyorsa son derece sakıncalı. Çünkü yerelin bilgisini, deneyimini, gücünü, dinamizmini merkezden görmek mümkün değil. Dolayısıyla merkezi yönetim ve yerel yönetim işbirliği yapılmalıdır. Makro politikaları merkezi yönetim belirler. Yani bizim ulusal strateji planı dediğimiz ulusal mekânsal stratejiler, merkezi yönetim tarafından belirlenir. Nerede havaalanı, nerelere baraj/liman, demiryolu/karayolu projesi yapılacak? Ülke ölçeğinde bunların kararı verilir. Bunların kararı tabii ki merkezi yönetimde olmalı, ama bu kararların yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde ve ilgili sektörlerin katılımıyla üretilmesi gerekiyor. Merkezi yönetimin Türkiye'nin her bir köşesinde 1 parselde 8 kat mı yapılacak, orada ne inşa edilecek vs. bunların kararını vermesi doğru değil. Dolayısıyla makro politikalarda da yerel yönetimlerle işbirliği içinde politika belirlenmesi gerekir. Ama yerel ölçekteki planlar ve uygulamalar yerel yönetimin yetkisinde olmalı, bütün dünyada da böyledir zaten.

Son zamanlarda satışa çıkarılan arazilerin dağılımına baktım. Yoğunluk Konya ve Antalya'da. Konya bizim tahıl ambarımızdı, ne oldu? Buradaki tarım arazilerine ne oldu? Planda ne değişti kimse bilmiyor. Antalya'da turizm rantı için yapıldığı belli. Sürecin çevresel etkileriyle ilgili düşünceleriniz neler?

SEMAHAT ÖZDEMİR: Başta söylediğim beş kategorinin devamında bu konular da var. Birincisi, afet risklerinin azaltılmasıydı; ikincisi, alt gelir grubunun konut sorununun çözümünde kamu arazilerine ihtiyacımızın olmasıydı. Üçüncüsü, tam da bu sizin söylediğiniz. Bütün insanlığın artık doğayla uyum içinde yaşamayı öğrenmesi lazım.

Artık doğayla uyum içinde yaşamak deyince, su, hava ve toprak döngüsünü anlıyoruz. Doğanın bu üç döngüsünü sağlıklı, temiz, sürdürülebilir bir şekilde korumamız ve sürdürmemiz gerekir. Bu bağlamda karbondioksitin havada bağlanabilmesi için deniz çayırına ve orman alanlarına ihtiyacımız var. Temiz toprağa ve suya ihtiyacımız var. Ben emekli olmadan önce 5-6 yıl Türkiye'nin dört havzasında çalıştım. Ergene Havzası, Bakırçay Havzası, Gediz Havzası ve Küçük Menderes Havzası. Bu havzalarda beni dehşete düşüren, akarsuların kirliliğiydi. Çok kirliydi. Özellikle Ergene'de, atık su arıtma tesisi olmayan sanayi tesisleri atıklarını arıtmadan derelere deşarj ediyordu.

Tarımın bu kadar kirlilettiği olabileceğini bu çalışmalarda gördüm. Yani aşırı kimyasal ilaç ve gübre kullanımı, sulama sularıyla birlikte toprağı kirletiyor, yeraltı sularına ve derelere karışıyordu. Bu kirli suyla, kirlenmiş toprakla ve aşırı ilaçla, kimyasal gübreyle üretilen ürünün de sağlıklı olmadığı açıktı. Aynı şey Küçük Menderes Havzası'nda da vardı. Orada altyapısı olmayan hayvan damları nedeniyle tarımsal kirlilik öne çıkıyordu. Biz büyük bir ekiple çalıştık. Ekibimizde çevre mühendisi, hidrojeoloji uzmanı, ziraat mühendisi, ekonomist, mimar, sosyolog vardı, iyi bir ekikti, bunu da bizden İzmir Büyükşehir Belediyesi istemişti. Bu ekiple birlikte üç havzada çalıştık. Öğrendiğim şeydu: Hiçbir altyapı olmadan hayvan damları yaparsanız, büyükbaş hayvanın dışkıları toprağa, topraktan yeraltı suyuna sızıyor, bu da nitrat kirliliğine neden oluyor. Çevre meselesi, insanlığın ve Türkiye'nin meselesi.

Toprağı, suyu ve havayı temizlemek gerekiyor. Temizlenebilmesi için de karbondioksit yutaklarının korunması gerekiyor. Makilik alanların, börtü böceğin korunması gerekiyor ki, kimyasal ilaca gerek kalmayın. Doğanın döngüsü içinde zararlıları yiyen diğer canlılar da hayatta kalabilsin. Buradan baktığımızda hem tarımsal üretimde hem de sanayiye atık su arıtma tesislerine, sağlıklı sulama sistemlerine, sulama göletlerine ve bunları yapabileceğimiz arazilere ihtiyacımız var. Dolayısıyla yine kamu arazilerine ihtiyacımız var. Kamu arazilerini sadece arazi olarak göremeyiz. Ormanları, maki alanlarını ve deniz çayırılarını turizm ve para adına yok edersek, sağlıklı ürün elde etmemiz mümkün değil.

Kanser oluyoruz. Türkiye'de kanser hastalığının yaygın olmasının bir nedeni de temiz gıdaya yeterince erişilememesi. Üçüncü önemli madde kapsamında sağlıklı gıdaya erişim için bu alanları korumamız ve temizlememiz lazım. Temizlemek için de altyapı tesisleri ve kamu arazisi gerekiyor.

Bir diğer kategori, tarımsal üretim. Ege Bölgesi'ni dolaştım, o konuda çok şanslıyım. Hem havza çalışmaları nedeniyle hem de Danıştay ve idari mahkemelere 25 yıl bilirkişilik yaptığım için çok yer gördüm, inceledim. Fazla sayıda köye, ormana, sahile gittim. Ege'de bile gözlemediğim şöyle bir olgu var: Bu kadar verimli tarım alanlarında, köylerde genç yok. Üretimden vazgeçme var. Yaşlı köylüler kalmış, onlar da üretim yapamıyorlar. Dolayısıyla üretimden vazgeçmek, genç nüfusun tarımsal üretime heves etmemesi ve bir önceki tarımsal üretim bilgisinin bir sonraki kuşağa geçmemesi ciddi bir yıkım. Bu gençlerin tarıma teşvik edilmesi lazım. Ufak tefek projeler var, genç çiftçi projesi vb. Bu projelerin yaygınlaştırılması lazım. Bu anlamda kamu mülkiyetindeki tarım arazilerine ihtiyacımız var. Bu araziler genç çiftçilere kiralsın, onlar tarımsal üretim yapsın. Hem işsizlik önleminin hem de sağlıklı ve güvenli gıda üretimi yapılsın.

Onlardan destekleme alımları yapılsın, genç çiftçiler kooperatifleşsin, yerel yönetimler bu kooperatiflerden ürün alsın. Tarım arazilerini satma gibi bir lüksümüz olamaz. Dünya açlıkla karşı karşıya. Özellikle küresel iklim değişikliği sonrası belli bölgeler çölleşecek, Türkiye büyük risk altında. Tarım alanlarına ihtiyacımız var. Bu tarım arazilerinin hem yeterli toprağı olmayan köylüye hem de genç gönüllü çiftçilere bir süre için daha ucuza kiralanması, üretimin, alımın ve örgütlenmenin desteklenmesi gerekiyor. Bu bağlamda sadece kentlerde değil, tarım alanlarında da kamu arazilerinin varlığı oldukça önemli.

Cumhuriyetin en büyük projesi, başkentin imarı ve inşasıdır. Dolayısıyla Ulus-Kale eteklerinde, eski şehrin devamında yeni şehrin inşa edilebilmesi için kamulaştırmalar yapılmıştır. O kamu arazilerinin üzerine üniversite, radyo evi, opera binası, tiyatrolar, bakanlıklar, meclis, Anıtkabir yapılmıştır. Üniversiteler gibi büyük arazi gereksinimi olan ortak kullanım alanlarımız var. Ben de ODTÜ'de okudum. ODTÜ de kamu arazisi. İYTE'ye 1994'te temel attık, kamu arazisi üstündedir. Yoksa stadyumlar, büyük hastane kompleksleri, şehir parkları, doğal yaşam alanları, kültür merkezleri, fuar alanları nasıl olacak? Bunlar büyük arazi ister. Yerel yönetimin kamulaştırması o kadar zor ve pahalı ki.

Bir diğer kategori, kültürel ve doğal mirasımızı korumak için gerekli olan kamu arazileri. Bizim nazar boncuğu gibi olan doğal alanlarımız var ki, onlara sit alanı diyoruz. Doğal sit alanlarının bir bölümü özel mülkiyetli. Koruma yasası onlara hak tanıyor, isterseniz takas edebiliriz deniyor ki, arkeolojik sit alanlarımız da böyle. Böyle de olması gerekli. Sizin Afrodisias'ı kazabilmek için üstündeki köyü oradan taşımanız gerekiyor. Aziz Bey, Kadifekale sırtlarında dünya kadar kamulaştırma bedeli ödedi, ne için? Antik tiyatroyu ortaya çıkarabilmek için. Kültürel değeri olan tescilli alanlarımızdaki takas uygulamaları için kamu arazisi stokuna ve vatandaşın restorasyonunu yapamayacağı tescilli yapılar adına kamu kaynaklarına ihtiyacımız var. Aynı şekilde askeri havaalanları, kırsal ve ulusal savunma için de kamu arazileri gerekli. Şehrin içinde kalmış olanların toplum yararına başka amaçlar için, kentsel ortak kullanım alanları olarak kullanılması doğru bir şeydir. Ama yeni alanlara taşınması ve askeri tesisler için yine kamu arazisine ihtiyacımız var.

Bu beş kategori altında topladığım gereklilikleri İzmir'deki ortak akıl toplantısında da söylemiştim. Merkezi yönetim bir metrekare dahi hazine arazisini satmamalı. Bu amaçlar için tahsis dışında satmamalıdır. Para için satılamaz. Dezavantajlı grupların, engellilerin, yaşlıların vs. gereksinimlerini karşılamak ve genel/yerel yerel ölçekte ortak kullanım alanları oluşturmak için kullanılmalıdır.

Türkiye'de yerel yönetimler öncülüğünde iyi uygulamalar da var. Ben havza çalışmaları bağlamında en çok İzmir Büyükşehir Belediyesi'ninkini biliyorum. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde Aziz Kocaoğlu döneminde çalıştım. İzmir'in dört üniversitesinden farklı uzmanlık alanlarındaki akademisyenler İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İZKA (İzmir Kalkınma Ajansı) ile yerel kalkınmayı gerçekleştirmek için projeler, araştırmalar, toplantılar, çalışmalar ve çalıştaylar yapıyordu. Bu, Türkiye'de bir ilkti.

Mesela İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Tire Süt Kooperatifi'nden, İğdeli'den, Çiçekçiler Kooperatifi'nden, Karaburun'un nergis üreticilerinden ürün alması, oradaki üretimi desteklemesi, örgütlenmesi, kırsal üretimin desteklenmesi vs. yerel ölçekte iyi örnekler olan uygulamalar. Bu uygulamaların daha da güçlenerek devam etmesi gerekiyor.

Bizim meslek alanımızda katılım dediğimiz olgu çok önemli. Bütün dünyada da öyle. Tüm tarafların yerelin bilgisine sahip olması, yerelin değerleri konusunda duyarlılık göstermesi,

yereler emek vermesi, yerelde üretim yapan tüm tarafların karar süreçlerine katılması kritik. Dolayısıyla ortak akıl kıymetli. Doğan Cüceloğlu'nun lafıydı sanırım: "Ortak akıl çok önemli ama toplam akıl da çok önemli, katılanların akıl düzeyi de çok önemli," derdi. Birbirimizden öğreneceğimiz çok şey var. Bu bağlamda İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yeni yönetiminin de açık olduğunu görüyorum. Aziz Bey döneminde İlhan Tekeli de danışmanlarından biriydi ve ortaya İzmir modeli diye bir model çıktı. Bu, çok önemli. Mesela kentsel dönüşüm projelerinde %100 uzlaşmayla ilerliyorlardı. O yüzden yerel yönetimin yapacağı çok şey var. Yerel yönetimler bunu ortak akıl oluşturarak, ortak akla sahip çıkarak, yerel bilinç oluşturarak, iyi örnekler sergileyerek ve koruyarak yapacaktır. Kadifekale'den ne çıkacak ben heyecanla bekliyorum. Antik tiyatro ortaya çıkacak mı? Bunu kentliye ve dünyaya anlatmak mühim.

İzmir, bu bilinçle ve işbirliğiyle Kordon'a ve Konak Meydanı'na sahip çıkmayı başarmıştır. Sanıyorum Burhan Özfatura dönemindeydi, Konak Meydanı'na büyük bir AVM yapılacaktı, meslek odalarının ve Koruma Kurulu'nun etkinliğiyle engellendi. Dolayısıyla yerel bilinç dediğim, yerel aktörlerle ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapmak, yerelde bilgi paylaşımı sağlamak, örgütlenmeye destek vermek ve paylaşımcı olmak. Teknolojinin sunduğu olanaklarla verimli toplantılar yapılabiliyor, halkın görüşü alınabiliyor. Yerel yönetimler isterse çok şeyi başarabilir. Çünkü bir yandan da yargı süreçleri, meslek odaları ve STK'lar var. Yerelin doğal, kültürel, toplumsal değerlerine zarar verebilecek bir proje gündeme geldiği dava açılabilir ve kararlar durdurulabilir. Bunun örnekleri de çok. Dolayısıyla STK'larla işbirliği içinde olmak, tarımsal üretimi desteklemek, arazilere sahip çıkmak, belediye mülkü olan arazilerin tek bir parselini bile satmamak, üretim kooperatifçiliğini yeniden gündeme getirmek önemli.

Egekent'ler, Ege Koop'un kooperatifleridir. Evka, belediyelerin öncülüğünü yaptığı kooperatiflerdir. Kooperatifleşmeyi hem konut üretiminde hem tarımsal üretimde hem küçük ölçekli üretimde hem de zanaat üretiminde desteklemek gerekir. Kültürel değerlere sahip çıkmak, kaynak getiren projeler yapmak da öyle. Antik tiyatroyu ortaya çıkması, İzmir'in kültürel değerine ne kadar artı değer katacak bir proje düşünebiliyor musunuz? Agora bile ne kadar şahane çıktı ortaya. İzmir'de çalıştığım için İzmir Büyükşehir Belediyesi deneyimini daha çok biliyorum. Ama Türkiye genelinde bazı yerel yönetimlerin iyi projeleri olduğunu da biliyorum. Dolayısıyla yerel yönetimlerin yapabileceği çok şey var.

“KENTSEL MÜŞTEREKLERİN VE KAMUSAL ALANIN İNŞASINDA KAMU ALANLARI ÇOK ÖNEMLİ”

Kamu arazilerinin özelleştirilmesi ya da satışının yapılması sadece son yirmi yılda yapılan bir uygulama değil. Kritik konu, kamunun yararı ve katılım faktörü. Süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

GÖKÇE KUNTER KARADUMAN: Kamu arazilerinin satışı ya da özelleştirilmesi değişik başlıklarla incelenebilir. Ben öncelikle tarihsel süreç açısından bakmak istiyorum. Bu sürece hepimiz tanığız. 1970’li yılların ortasına, hatta 1980’li yılların başına kadar refah devletine dayanan ithal ikameci kalkınma anlayışının kamu arazilerini elden çıkarmak şeklinde bir aracı yoktu. Kamu arazileri, refah devleti ölçütleri içerisinde toplu konut alanları olarak kullanılan ve birtakım kentsel hizmetlerin karşılanması için kullanılan bir stoktu. 1980’li yıllarda başlayan yeni sağ politikalar, kamu arazilerinin de bir piyasası olabileceğini karar vericilere dikte etti. Böyle bir süreç Türkiye’de 1990’larda hızlandı. Özellikle Özelleştirme İdaresi’nin kurulmasıyla beraber kamu arazilerinin özelleştirilmesi gündeme geldi, hatta devletin elinde kamu kuruluşlarının özelleştirme sürecinde kendi ekonomik değerlerinden çok arsa değerleriyle ön plana çıktığını gördük. Mesela Bursa Merinos bu konuda iyi bir örnektir. Herkes Bursa Merinos’un ne ürettiğinden çok, onun stratejik olarak kentteki arsasıyla ilgilendi. Tekel ve şeker fabrikası özelleştirmelerinde olduğu gibi, bunların ekonomik değerleriyle elden çıkarılmasından ziyade arsa değerleri ve kentsel ranttan aldıkları değerlerin sermaye gruplarına aktarılmasıyla ilgilendi.

Oysa Cumhuriyetin ilk yıllarında -özellikle Ankara’yı bir model olarak düşünün- çok büyük bir kamu arazisi varlığıyla karşı karşıyaydık. Cumhuriyet’e böyle bir mirasla başlandı. Anadolu da henüz kentleşmemiş ve tarım toplumu özelliğini yitirmemiş nitelikteydi. Mülkiyet yapısı bile oluşmamıştı. Cumhuriyet’in ilk icraatlarından biri de tarım topraklarının özel mülkiyetini oluşturmaktı. Onları tapu ve kayıt sistemi adı altında mülkiyetlere bölmekti. Hatta bunun içinde topraksız köylülere toprak vermek, göçmen ailelere -özellikle Balkanlar’dan gelen ailelere- arsa dağıtmak da vardı. Bu çerçeveden bakıldığında Ankara örnek bir şehircilik modeli olarak geliştirilmişti. Kamu, elindeki toprakları ve arazi varlığını kentleşmeyi düzenlemek için kullanıyordu. Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Kocaeli şehirlerinde 1930’lu yıllarda Avrupalı meslek adamlarına yaptırılan planlar bu konuda iyi araçlardı ve yerleşim deseninin oluşmasında kamu arazisi stokları büyük bir işlev görmüştü.

1930’lu yıllardan sonra kamunun daha güçlü olduğu ve elindeki arsa stoklarını kentleşme aracı olarak kullanabildiği yılların akabinde kentlerin çekiciliğiyle buralardaki kamu arazilerinin işgali dediğimiz bir süreç başladı. Gecekondu yapılaşması, kentte tutunmak isteyen vatandaşların kamu arazilerini kullandıkları ilk tasarruftu. Gelip yerleştiler. Buna paralel olarak devlet, gecekondu sorununa çözüm bulmak için kamu arazilerini kullanıyordu. Ankara Yenimahalle, gecekonduyu önlemek için kamu arazileri üstünde arsa maliyetlerini sıfırlayarak insanlara konut yapma düşüncesinden ve programından doğmuştu. Devletin bu konudaki farkındalığıyla kentlere gelen talebin büyüklüğü orantısızdı. Yani kırlardan gelen baskı hiçbir zaman devletin Yenimahalle benzeri projelerle engelleyebileceği bir süreç olmadı.

Özellikle savaşın etkileriyle ve düşen üretim ekonomisinin tekrar yeniden ortaya çıkarılmasıyla yeni devletçilik politikaları çerçevesinde oldu. Kentler kuşatıldı. Kentlerde bulunan kamu arazileri gecekonduyla doldu ve bu arsalarda yaşayan insanlar belli bir süreç içerisinde kentsel hizmetleri talep etmeye başladı. Bununla beraber bu kentte yaşayan insanlar da aynı zamanda bir politik güç hâline geldi. Oyları alınması gereken bir güç hâline de geldiler ve hizmetler buralara ulaşmaya başladı. Devletin 1960’lı yılların başına kadarki politikası buraları yasaklamaktı ve gecekonduları yıkmak tarzındaydı, ama böyle bir selin önünde durmak da mümkün değildi. Bu çerçevede devlet 1978 yılında “Arsa Ofisi” kurdu. Sahip olduğu varlığı bir şekilde kontrol edip yönlendirecekti. İmar ve İskân Bakanlığı çerçevesinde böyle bir kuruluş oluşturdu. Hatta o dönemlerde kendi sosyal güvencesinde olan insanlara konut yapmaya çalıştılar.

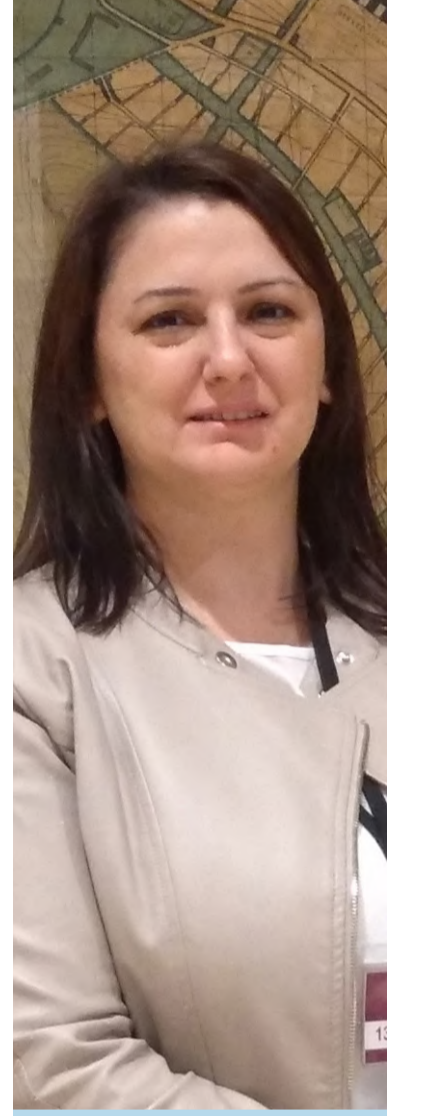
1970’li yıllara gelindiğinde kentlerde ciddi bir gecekondu varlığı oluştu ve bu varlık büyük oranda kamu arazileri üzerindeydi. Kapitalizm ucuz işgücü talep ediyordu ve finanse etmek için de kentte yaşama maliyetleri düşürülmüş geniş kitlelere ihtiyaç vardı. Kamu arazileri kapitalizmin dönüşümünde devletin elindeki bir varlık olarak sübvansiyon yaptı. İnsanlar hiçbir bedel ödemedi gelip, kentlere yerleşip sadece ev yapım maliyetleriyle kentlerde ayakta kaldı.

Az önce bahsettiğim politik güç 1970’lerde ciddi bir belediyeçilik hareketine de dönüştü. 1973’e kadar muhafazakâr sağ politikalar yasakçı zihniyeti devam ettiriyordu. Gecekonduları yıkmak gerektiğini söylüyorlardı, sürekli imar affı çıkıyordu. 1973’te büyük kentlerdeki CHP belediyeçiliği büyük oranda kentlerde yaşayan gecekondu alanlarındaki insanların kentler açısından meşru bir olgu olduğunu kabul etti.

Röportaj

GÖKÇEN KUNTER KARADUMAN

Şehir Plancı
KentLab Başkanı

GÖKÇEN KUNTER KARADUMAN

İYTE Şehir ve Bölge Planlama Bölümü’nden mezun oldu. ODTÜ Yer Sistem Bilimleri Programı’nda yüksek lisans çalışmaları yaptı. GIS ve iklim değişikliği alanlarında çalışıyor. Kent-Lab | Kentsel Stratejiler ve Yerel Uygulamalar Derneği Başkanı.

Kendi belediyecilik misyonunu da onlara hizmet üretmek ve ulaştırmak üzerinden tarif etti. CHP'nin 1977 seçim başarısına giden anahtar dönüşümlerden bir tanesi de buydu. Yani kente gelen geniş kitleleri kendi politik çerçevesi içinde içselleştirdi ve onlara hizmet üretmeyi bir politik araç olarak benimsedi. Toplu taşıma hamleleri başladı, buralara otobüs ulaştırıldı, su, kanalizasyon vb. hizmetler götürüldü.

CHP belediyeciliği bir şekilde onların kentte yaşamasını kolaylaştıracak kentsel hizmetleri üretiyordu, ama alternatifini de üretmek istiyordu. Özellikle Ankara belediyeciliğinin Vedat Dalokay'la başlayan Ali Dinçer'le devam eden ciddi çabaları oldu. Bu süreçte Batıkent yaratıldı. Bir taraftan kentte bulunan insanlara hizmet götürmeyi düşünürken bir taraftan da kente yeni gelecek insanlara imarlı, belli çevre koşullarına ve imar standartlarına uygun arsaya sunmak için çabaladılar. İstanbul'da da örnekleri var, Ataköy gibi.

Kamu arazileri bu şekilde 1990'lı yıllara kadar taşındı. Ama kamu arazilerinin satılması ve bir şekilde özel sektöre devredilmesi akla gelen bir konu değildi. Devlet, Kamu İktisadi Kuruluşları'nı hayata geçirmek ve üniversite kurmak için kamu arazilerini kullanıyordu.

Türkiye'de kamu arazileriyle ilgili ilk kırılma 1996'da yaşandı. O zaman 4046 sayılı bir yasa çıktı. Radikal bir yasaydı. Sadece kamu arazilerini özel sektöre satmayı değil, aynı zamanda kamu arazileri üzerindeki planlama yetkisini de Özelleştirme İdaresi'ne devretmeyi gündeme getirdi. Mesela bir plan vardır, belli kararlar üretilmiştir, o kararlar beraber özel sektöre satabilirsiniz, bu olabilir. Ama bu öyle değil. Planlama yetkisini de Özelleştirme İdaresi'ne verdiler. Özelleştirme İdaresi'ne verilen yetkilerle, oradaki kullanımlarla kentin bütünlüğüne donuk bir planlama tasarrufu verilmiş oldu. O günden başlayan süreç, bugünlere derinleşerek geldi.

2000'li yıllardan itibaren Türkiye'de kamu arazilerinin özelleştirilmesi, Ak Parti iktidarı tarafından kentsel dönüşüm adı altında kurgulandı. Kamu arazilerini kentsel dönüşümle değerlendirmek 2003'ten sonra oldu. Kamunun elindeki arazileri TOKİ eliyle bir şekilde konut varlığına dönüştürmek için Ankara ve İstanbul'da planlama kararlarıyla da desteklediler.

Kamu arazileri, kent planlamalarının en önemli aracı. Kent planlamada kamu arazilerinin üç önemli fonksiyonu var. Birincisi, kentsel gelişmeyi kamu arazileriyle yönlendirebilirsiniz. İkincisi, sağlıklı kent ve kent parçaları yaratabilirsiniz. Yani elinizdeki kamu arazisinin üstüne kendi içinde bütünlüğü olan -Batıkent örneğinde olduğu gibi- bir yapıyı kurabilirsiniz. Üçüncüsü, kamu arazilerini toplumsal sübvansiyon olarak kullanabilirsiniz.

Bunlar, kent planlama açısından çok önemli araçlar. Aslında kent planlamanın varlığı buna dayanıyor. Kentsel gelişmeyi yönlendiremiyorsan, sağlıklı kent parçaları yaratamıyorsan ve kentsel planlama yaparak toplumsal sübvansiyon sağlayamıyorsan kent planlaması yapamıyorsun demektir.

Bunun dışındaki kent planlaması ancak piyasaya hizmet eden bir yapı olur. Kent planlamanın geldiği, getirildiği ve sıkıştırıldığı yer böyledir. Bugün kent planlama ne kentsel gelişmeyi yönlendirebiliyor ne toplumsal olarak bir sübvansiyon sağlayabiliyor ne de sağlıklı kent parçaları yaratabiliyor.

Kamu arazilerinin özelleştirilmesinin kent mekânına ne tür etkileri olacak?

GÖKÇE KUNTER KARADUMAN: Yeni kavramlarımız var: Sürdürülebilirlik, iklim gibi. Bu kavramların ortaya çıkardığı en önemli konulardan birisi, mekânsal adalet. Bunlar mekânsal adaletin ortaya çıkardığı sorunları çözme araçları. Konut piyasasının ve kentin gelişme noktalarının geldiği durum, piyasa ve rant konusu artık. O yüzden büyük bir konut spekülasyonu var. Olmayacak konutlar, olmayacak değerlerde alınıp satılıyor. Bunlar yatırım aracı olarak görülüyor. Üretim ekonomisi olmayınca insanların kendi birikimlerini değerlendirebileceği başka bir olanak yok.

Tarihsel kronolojide bugüne geldiğimizde İstanbul Fikirtepe'nin ya da Ankara Atatürk Orman Çiftliği'nin dönüşümünün bu rant anlayışı içerisinde olduğunu görüyoruz. Bütün bu dönüşüm süreçleri kentin önemli donatı mekânlarında oluyor; yeşil alanlar, ormanlar, tarım alanları, kıyı alanları, kamusal alanlar bu dönüşümü yaşıyor.

Rantın odakta olduğu 35.000 nüfuslu Fikirtepe Mahallesi dönüşümden sonra 180-200.000 nüfuslu bir mahalleye dönüşüyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kadıköy Belediyesi'nin ya da Özelleştirme İdaresi'nin plan yapma yetkisini de alarak sadece o araziye satmıyor, kentin o parçasının geleceğini de satıyor. Fikirtepe'de 200.000 nüfuslu bir plan, Tarım İl Müdürlüğü'nde ve Fenerbahçe Kalamış'ta ayrı bir plan gibi parça parça uygulamalar söz konusu oluyor, bunların belediye açısından

birtakım yükleri var. Yeni yapılanların emlak gelirlerinin büyük bir kısmı da merkezi idareye gidiyor, belediyeye gelmiyor. Dolayısıyla bu dönüşümün yarattığı kentsel ekonomiden belediye bir pay alamıyor, değişimi ve dönüşümü yönetemiyor. Yani bir ilçe belediyesi kentini yönetemiyor. Çünkü parçalı bir yetki alanı var. Plan yapan kamu kurumu sayısı fazla. Turizm Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ya da Diyanet oraya buraya sürekli bir şey yapmak istiyor. İlçe belediyesi bütün bu müdahalelere yetişemiyor ve bu müdahalelerin yarattığı sorunları çözme adresi de belediye olarak gösteriliyor. Belediye bütün bu sorunların yaratıcısı değilken sorunları durumunda kalıyor.

Kentsel müştereklerin ve kamusal alanın inşasında kamu alanları çok önemli. Özellikle büyükşehirlerin kent merkezlerinde sosyal ve teknik altyapı alanlarının oluşturulması için kamu alanlarının korunması gerektiği ortadadır.

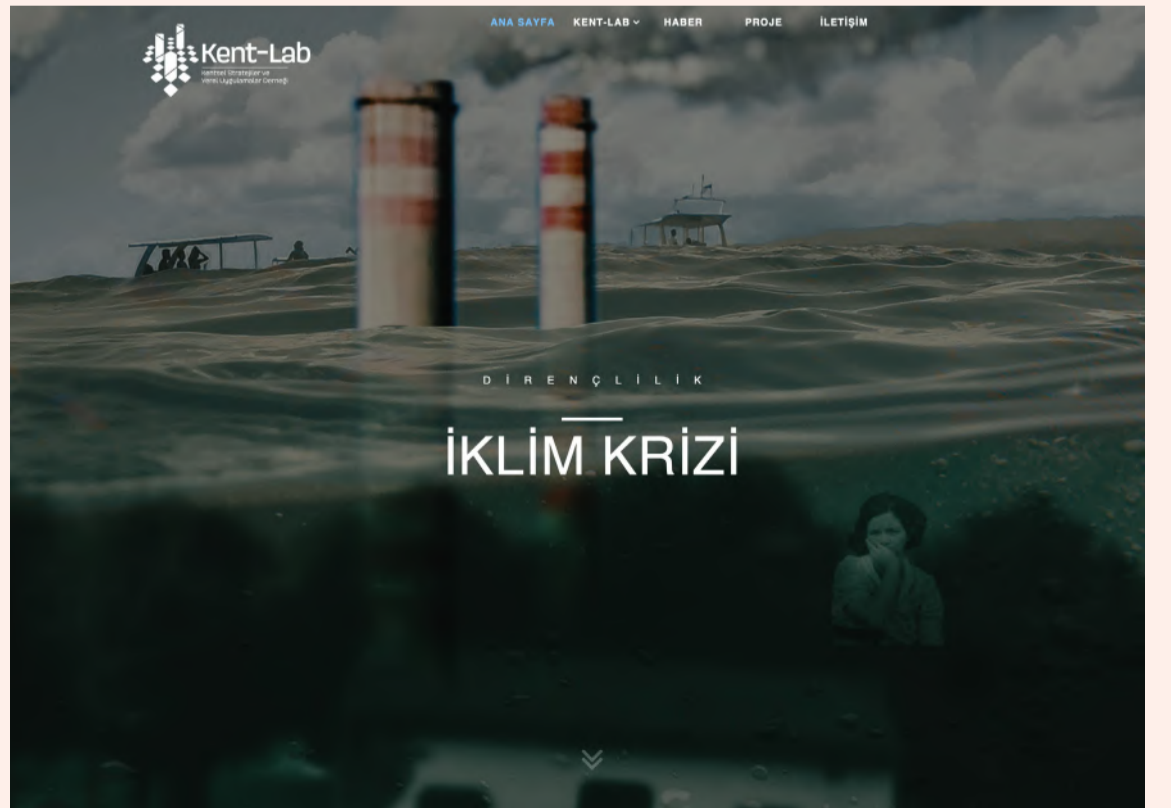

KENT-LAB Kentsel Stratejiler ve Yerel Uygulamalar Derneği; Avrupa Kentsel Şartı, İnsan Hakları Kenti Deklerasyonu, Habitat III Yeni Kentsel Gündem, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi başta olmak üzere Türkiye'nin taraf olduğu tüm uluslararası sözleşmelerle ulusal ve uluslararası gündemde bu politikalara uygun kentsel stratejiler üretmek, yerelde kamu-sivil toplum işbirliğini sağlayacak uygulamalar geliştirmek, yerel demokrasinin katılım süreçlerini güçlendirmek, kentsel müşterekleri desteklemek için yerel yönetimlerle çalışmalar yapmak amacıyla kuruldu.

Bu kapsamda yerelde ekolojik, sosyolojik ve ekonomik politikaların geliştirilmesi, iklim kriziyle yerelde mücadele, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin izlenmesi ve yerelleştirilmesi, yerel yönetimlerde stratejik planlama, veriye dayalı kent yönetimi, iklim değişikliği azaltım ve uyum planları, yerel eşitlik eylem planı, kentsel dönüşüm, kültürel, kırsal, turizm gibi sektörel alan yönetimi ve planlaması, siyasal iletişim gibi konularda çalışmalar yürütmektedir.

KENTLAB Twitter @KentLabOrg

www.kentlab.org

“KATILIMCI PLANLAMA, ŞEHRE AİT UNSURLARIN TAMAMINI GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURMAK DEMEK”

Şehir planlamasında geniş kesimlerin katılımını almak hak temelinde ele alınıyor. İBB Şehir Planlama Müdürlüğü bünyesinde kurulan katılım koordinatörlüğü kuruluş süreci ve çalışmalarını anlatır mısınız?

Şehir mekânının üretimine kim, ne kadar katılmaktadır, kimin sözü geçmektedir, hangi ilişkiler belirleyici olmaktadır? Bu sorularla birlikte katılım, kurumsal süreç, yaklaşım ya da yöntemden ziyade bir “hak” olarak gündeme gelir. Bütün toplumsal grupların şehir mekânının ve yaşamının üretimine katılma hakkı olduğundan yola çıkmak gerekir. Bu anlamda şehri planlama yükümlülüğü bulunan kurumlar açısından “katılımcı planlama”, yurttaşların planlama süreçlerine katılma hakkını kullanabilmeleri için alan yaratmak ve bunun için gerekli araçları oluşturmak anlamına gelmektedir.

Katılımcı planlama, yurttaşların sorunlarını ve taleplerini görünür kılmak, bu sorunların çözümü için müzakere/karar ortamları oluşturmak üzere kullanılan yaklaşım ve yöntem bütünüdür şeklinde tanımlanabilir. Şehir plancılarına düşen görev; yöreye, mahalleye, kente ilişkin söz üretmesine yardımcı olmak, tarafları düşündürmek, farklılıklara ve çatışmalara rağmen insanların birbirlerini anlamalarına, birbirlerinden öğrenmelerine ve birbirlerine saygı göstermelerine olanak sağlamaktır. Bu süreçler doğrultusunda gelişen karar alma süreçlerinin bürokratik ve siyasal karar mekanizmalarını da şekillendireceği varsayılır.

Katılımcı planlama süreçlerinin kurumların işleyişi açısından da işlevsel olduğu düşünülmektedir. Farklı ve geniş bakış açılarının dikkate alınması sayesinde sorunların daha sağlıklı çözülmesi sağlanır ve ortaya çıkan çözümler daha geniş gruplar tarafından desteklenir. Şeffaf karar alma süreçleri, hizmetlere ilişkin kamu güveninin sağlanmasına ve halkın söz sahipliğinin gelişmesine neden olur.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde ve Türkiye’de katılımcı planlama çalışmalarına ilişkin deneyimler biriktirmeye devam ediyor. Farklı coğrafyalarda farklı yaklaşımlar, yöntemler, modeller deniyor ve geliştiriliyor. Katılımcı planlama, ideal olarak tarifi yapılabilecek ve herkes tarafından kesin kabul görmüş yöntemlerden ibaret olmasa da, konuyla ilgili küresel düzlemde akademik ve sosyal araştırmalar devam ediyor, çeşitli kriterler baz alınarak başarıları ölçülüyor. Kimi durumlarda kötüye de kullanılabilen, tartışmaya açık ve geliştirilen bir çalışma alanı şeklinde görülüyor.

Yurttaşlar ve sivil toplum bileşenleri çok uzun yıllardır İstanbul’da şehir planlama süreçlerine katılım hakları için mücadele veriyor. Planların önemli bir çoğunluğu hak kayıpları, çevre tahribatı ya da kamu yararına aykırı olmaları nedeniyle tartışmalara konu oldu. İtirazlar, davalar, protestolar yoluyla bu planlarla ilgili sorunlar ve talepler iletildi. Bugün bulunduğumuz noktada katılımcı planlama, belediyelerin geliştirmesi gereken bir yaklaşım olarak öne çıkıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Şehir Planlama Müdürlüğü, 2019 yılının sonlarından itibaren şehir planlama süreçlerini daha şeffaf ve katılımcı ilerletebilmek için neler yapmak gerektiğine yönelik çalışmalarına başladı. Bu kapsamda dünyadaki ve Türkiye’deki yaklaşımlar, örnekler, modeller incelendi. Planlamada yurttaş katılımını sağlamaya yönelik nasıl bir yaklaşım geliştirilmeli, ne tür yöntemler kullanılabilir, kurumsal kapasitede ne tür değişiklikler yapmak gerekir sorularına yanıt arayan konularda çalışmalar yapıldı ve ekip oluşturuldu. Geçtiğimiz yıl, “Katılım Koordinatörlüğü” adında bir birim kuruldu. Bu birim, müdürlük içinde yürütülen plan çalışmalarının katılımcı olmasına yönelik destek sağlamak, çalışmaların daha şeffaf yürütülmesi adına katkıda bulunmak ve genel anlamda müdürlüğün katılımcılık kapasitesini geliştirmek için görevli oldu.

“Katılım Koordinatörlüğü” olarak geçtiğimiz Şubat ayından bugüne Adalar’da, Avcılar Yeşilkent’te, Bakırköy merkezde ve Beyoğlu’nda müdürlüğümüzün planlama ekipleriyle birlikte katılımcı planlama çalışmaları yürütüyoruz.

Bunların dışında Sarıyer, Beylikdüzü Kavaklı gibi bölgelerde de plan süreçleri için görüşlerin toplanması konusunda destekte bulduk.

Bu bölgelerin seçilmesinde plan bölgelerinin acil sorunları, yurttaşların katılım talepleri, kurumsal kaynaklarımız ve kapasitemiz belirleyici oldu. Katılım süreçlerini yerel özelliklere, kent sakinlerinin profiline ve örgütlülük durumuna, nüfusuna, sorunların yapısına, alınması gereken kararlara ve plan takvimine göre bir yaklaşımla geliştiriyoruz. Süreç boyunca kent sakinleri, uzmanlar, gönüllüler, sivil oluşumlar, karar vericiler arasında açık diyalogu ve etkileşimi teşvik ederek tüm paydaşların ortak zeminde buluşmasını, çatışmalı konular için de çözüm yöntemleri geliştirmeyi hedefliyoruz.

Katılım çalışmaları kapsamında müdürlüğümüze ait bir internet sitesi açtık. Burada müdürlüğümüzün yaptığı tüm çalışmalara ilişkin bilgi paylaşıyoruz. Geçmiş çalışmaları, planları ve raporları paylaştığımız bir arşiv oluşturduk. İstanbul’a ilişkin güncel bilgileri paylaşıyoruz. Müdürlüğümüz yetkisinde olan ve devam eden plan çalışmalarının süreçlerine, analizlerine, plan askı duyurularına ilçe ilçe ulaşabiliyor. Katılımcı yürüttüğümüz plan çalışmalarına ilişkin etkinlik bilgilerini, toplantı raporlarını, süreç takvimlerini ve duyuruları da buradan yayınlıyoruz. “Dahil ol” adında bir bölüm var ve bu bölüm aracılığıyla katılım gönüllüsü olmak isteyenlerin bilgilerini, soruları ve önerilerini alıyoruz. Gerçekleştirmekte olduğumuz tüm etkinliklerde aktif gönüllü desteğinin önemli olduğunu düşünüyoruz.

Katılımcılık kültürünü müdürlüğümüz içinde de geliştirmeye yönelik çalışmalar yapıyoruz. Atölye çalışmaları, seminerler, araştırma faaliyetleri gerçekleştiriyoruz, kapasite geliştirmeye yönelik destek alıyoruz. Teknolojik altyapımızı, katılımı ve şeffaflığı artırmak üzere geliştirmeye çalışıyoruz.

Katılımcı yaklaşım, plan yapma biçiminde bazı değişiklikleri de beraberinde getiriyor. Kimi bölgelerde yalnızca imar planı yapmanın yeterli olmadığını gördük. İlçenin ya da mahallenin sorunlarını çözmek ve bütüncül bir yaklaşım geliştirmek için İBB iç birimlerinin ve diğer kurumların eşgüdüm içinde çalışmasını teşvik edecek stratejik bir mekânsal yaklaşım, şehrin ihtiyaçlarını karşılamak ve katılımı sağlamak adına daha işlevsel olabilir. Bu nedenle müdürlük olarak ilçe bazlı strateji planları ya da belgeleri üretmeye başladık.

Adalar’da Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve Strateji Belgesi çalışmalarını paralel olarak yürütüyoruz, çalışmalar tamamlanmak üzere. Burada saha çalışmaları, anketler, toplantılar, kurumlar arası koordinasyon çalışmaları kapsamında sahada ve çevrimiçi olmak üzere toplam 115 etkinlik yaptık. Sorunları ve talepleri topladık. Bunları nasıl çözebileceğimize ilişkin çalışma grupları oluşturarak gönüllü sivil oluşumlar ve yurttaşlarla birlikte çalıştık. Etkinlik sonuçlarını internet üzerinden paylaştık. Bulguları ve etkinlik raporlarımızı kamu kurumlarıyla, ilçe belediyesiyle ve İBB birimleriyle değerlendirdik. Çalışmaları derleyerek “Strateji Belgesi Taslağı” oluşturduk ve geçtiğimiz Aralık ayında kamuoyuyla paylaşarak geri bildirimleri aldık. Geri bildirimler doğrultusunda belgeyi güncelliyoruz ve Nazım İmar Planı taslağını oluşturuyoruz. İlerleyen haftalarda toplantılar yaparak bu çalışmalara ilişkin geri bildirimleri alacağız. Önümüzdeki ay bu çalışmayı tamamlamayı planlıyoruz.

Röportaj

MİRAY ÖZKAN

Katılım Koordinatörü
İBB Şehir Planlama Müdürlüğü

MİRAY ÖZKAN

ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü’nü bitirdi. Yüksek lisansını aynı üniversitenin Kentsel Tasarım Bölümü’nde, doktorasını İstanbul Teknik Üniversitesi’nde tamamladı. “2000-2017 yılları arasında Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Siyaseti: Kartal Sanayi Alanı Dönüşümü Vakası” başlığında doktora tezi bulunuyor. Üniversitelerde şehircilik ve kentsel dönüşüm konularında dersler vermeye devam ediyor. 2005-2008 yılları arasında İstanbul Metropolitan Planlama ve Kentsel Tasarım Merkezi’nde İstanbul Çevre Düzeni Planı çalışmalarında yer aldı. 2008-2020 yılları arasında Kartal Kentsel Geliştirme Derneği’nde şehir planlama uzmanı olarak çalıştı. Bu çalışma kapsamında dernek üyeleri, proje müellifleri ve belediyeler arasında proje/planlama süreçlerinin koordinasyonu, bölgedeki mülk sahiplerinin katılımıyla ilgilendi. Kentsel Strateji Şirketi’nin Beşiktaş, Denizli, Afyon ve İstanbul’un çeşitli bölgeleri için yürüttüğü projelerde, strateji/vizyon planları üretiminde, sosyal etki değerlendirme çalışmalarında, çalıştaylarda, atölyelerde görev aldı. 2020 Mart ayından bu yana İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Planlama Müdürlüğü’nde Katılım Koordinatörü olarak çalışıyor.

Avcılar Yeşilkent'te ise, uzun süredir imarsız olan, sosyal hizmet ve donatı alanları yetersiz bir alanda mahalle halkıyla birlikte Nazım İmar Planı'na yönelik çalışmalar yürütüyoruz. Bu bölgede iki farklı yöntem kullandık. İlk olarak sürecin başında mahalledeki kadınlarla bir toplantı yaptık, mahallenin sorun ve ihtiyaçlarını önceliğe alan bir planlama tartışmasını gündeme getirmeyi başardık. İkinci olarak da bölgede bir iletişim ofisi kurduk, Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı'nın da destekleriyle acil ihtiyaçların ve sorunların çözümü için çalışmaya başladık. Buradaki plan çalışmasının da değerlendirme toplantıları sonrasında önümüzdeki ay tamamlanmasını hedefliyoruz.

Bakırköy'de de bilgilendirme ve danışma amaçlı katılım çalışmaları yürütüyoruz. Pandemi koşulları nedeniyle çevrimiçi yöntemleri kullanıyoruz. YouTube hesabımızdan canlı yayınlı plan tartışmalarına yönelik halk toplantıları düzenliyoruz. Geniş katılımlı çevrimiçi bir anket çalışması yaptık. 1.300 kişiye ulaşma fırsatı bulduk.

Beyoğlu'nda ise, geçtiğimiz yılın Eylül ayı sonunda katılımcı planlama çağrısı yaptığımız lansman toplantısını gerçekleştirdik, ilçe bütününde bir strateji planı çalışmasını birlikte yürütmek istediğimizi ve bu süreçteki ana ilkelerimizi duyurduk. "Beyoğlu-Senin" başlığı altında bir internet sayfası oluşturduk. Süreci geliştirmek üzere analiz, arşiv ve koordinasyon çalışmalarımızı gerçekleştirdik. 45 mahalle muhtarıyla mülakat yaptık. Sivil toplum bileşenleriyle odak gruplar hâlinde ön görüşmeler yaparak plan hazırlama sürecini birlikte inşa etmek için çalışıyoruz. Öncelikle TMMOB bileşenleriyle ve hak temelli çalışan oluşumlarla görüştük. Bu toplantıların sonuçlarını da internet sitemizde yayınlıyoruz. Yakın zamanda daha büyük bir duyuruyla sahada aktif çalışmaya başlayıp, geniş katılımlı çevrimiçi panel ve forumlar sonrasında bir çalıştay yaparak Beyoğlu'nun ana çalışma konularını, vizyonunu birlikte belirleyeceğiz. Bu doğrultuda Temmuz ayından itibaren sivil toplum bileşenlerinin, gönüllü yurttaşların ve ilgili kurumların birlikte çalışacağı çalışma gruplarını belirlemeyi, Beyoğlu'na ilişkin stratejileri, eylemleri ve mekânsal müdahaleleri içerecek bir mutabakat belgesi oluşturmayı hedefliyoruz. Bu çalışmanın da Ekim ayında tamamlanmasını planlıyoruz. Önümüzdeki süreçte başka bölgelerde de katılımcı yürütülen plan faaliyetlerimiz olacak.

Katılımcı planlamanın tam anlamıyla gerçekleşmesi zor ve meşakkatli. Kurumlarla, sivil toplumla ve yurttaşlarla birlikte deneyimliyor, öğreniyor ve hatalarımızdan ders çıkarıyoruz. Katılım süreci iyi bir ön hazırlık, kaynak, kapasite ve eşgüdüm gerektiriyor. Ancak bu konuda ülke olarak deneyimimiz az. Toplumsal süreçler belirsiz. Dolayısıyla kendimizi hiçbir zaman tam anlamıyla hazır hissedemeyeceğimiz bir durumla karşı karşıyayız. Bu zorlukla başa çıkmak için öncelikle temel ilkelere tutunmak ve hata yapmaktan korkmamak gerekiyor diye düşünüyorum.

Bu doğrultuda en temel ilke, şeffaflık. Plan süreçlerine yurttaşların katılımını beklemek için çalışmalarınızla ilgili düzenli bilgi vermek, hangi çalışmayı ne amaçla yürüttüğünüzü açıklamak, sivil toplumla ya da sahada yaptığınız görüşmeleri, toplantıları ve araştırmaların sonuçlarını duyurmak zorundasınız. Şeffaflığı geliştirmeye yönelik teknik, kurumsal ve yasal altyapılar ülkemizde ideal bir noktada değil. Bilgiyi ve karar süreçlerini paylaşmak, paylaşılabılır ve anlaşılabilir bilgi üretmeyi, arşivleme yükümlülüğünü, karmaşık karar süreçlerini açıklayabilme zorluğunu beraberinde getirdiği için kamu iradesi, zaman, teknik kapasite, kadro ve kaynak gerektiriyor. Kurumların geçmişten gelen alışkanlıklarını ve reflekslerini değiştirebilmeleri maalesef çok kolay değil. Şeffaflık, hep birlikte çalışmamız gereken alanlardan biri.

Kapsayıcılık da bir diğer ana ilke. Şehir planlama süreçlerine "Gelin, katkı koyun," diye çağrı yaptığınızda hâlihazırda kurumlara erişebilme kapasitesi yüksek olan kişilerin, kurumların, kaynakları daha geniş olan grupların ya da örgütlenerek belirli bir güç oluşturmuş olan yurttaşların görece kolay ve hızlı bir biçimde sürece katkı koyabildiğini görüyoruz. Yani bir güç dengesizliği var ve dikkat etmezseniz bu güç dengesizliği de bazı tarafların kolayca dışarda kalmasına sebep olabilir. Bu nedenle tüm tarafları dahil edip etmemek konusunda sürekli tetikte olmak ve süreçleri bu yönde tasarlamak gerekiyor.

Bu kapsamda katılım sürecini adalet ilkesi üzerinden geliştirmek de en önemli konular arasında. Gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderek arttığı bir ülkede ve zaman diliminde yaşıyoruz. Pandemi nedeniyle bu adaletsizlik derinleşiyor. Pek çok insan işini kaybetti. Özellikle yoksul mahallelerde uzaktan eğitim nedeniyle bazı öğrencilerin eğitim olanaklarına erişemediğini, okulu bırakan öğrenci sayısında artış olduğunu sahada yaptığımız görüşmelerde açık bir şekilde gözlemledik.

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

ŞEHİR PLANLAMA
MÜDÜRLÜĞÜ

Hakkımızda Çalışmalar Arşiv Dahil Ol Etkinlik Takvimi Duyurular İletişim

Bakırköy Merkez Revizyon Nazım İmar Planı Yaklaşım Alternatiflerini Değerlendirme Toplantısına Davetlisiniz

Yaşanabilir, adil, yeşil ve yaratıcı bir İstanbul için bilimsel, şeffaf ve katılımcı planlama.

Sizleri yaşadığımız yerde ilgili düşünmeye, diyaloga, birlikte karar üretmeye ve İstanbul'u birlikte planlamaya davet ediyoruz.

İBB, İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Şehir Planlama Müdürlüğü olarak yaşadığımız yerlerin geleceğini planlarken katılımcı bir yaklaşım geliştireyoruz. Gerek İstanbul genelinde, gerek ilçenizde, gerekse mahallenizde plan kararları geliştirirken İstanbul halkının, uzmanların, bilim insanlarının, meslek örgütlerinin ve sivil toplum kuruluşlarının değerli görüş, katkı ve önerilerini alacak, bilgiyi şeffaf olarak paylaşacak ve ortak kararlar üreteceğiz. Birbirimizi anlamaya, birbirimizden öğrenmeye ve birbirimize saygı göstermeye, ortak sorunların çözümü için kabul edilebilir bir uzlaşma zemini oluşturmaya ihtiyacımız olduğunu düşünüyoruz.

<https://www.sehirplanlama.ibb.istanbul/>

İstanbul, kentsel hizmetlere erişim imkânlarının, konut güvenliğinin, sağlıklı bir kentsel çevrenin, altyapının, çalışma olanaklarının eşit dağıldığı bir coğrafya değil. Öte yandan, ekolojik yıkımın ve iklim krizinin etkilerini yaşamaya başlıyoruz. Bu nedenle seslerini duyurmakta zorluk çeken, yaşam mücadelesi veren yoksulların, evsizlerin, şiddet görenlerin, kadınların, çocukların, gençlerin lgbt+ bireylerin/grupların, göçmenlerin, hayvan hakları ve doğa savunucularının seslerini duymak ve duyurmak, ihtiyaçlarına yönelik birlikte çözüm aramak oldukça önemli.

Buradan bilgi üretimi meselesine geçmek istiyorum. Mevcut durumu anlamak, sorunların niteliğini ve niceliğini tespit etmek, akılcı ve bilimsel çözüm araçları geliştirmek açısından çok mühim. Bilgi üretim sürecini de kolektif bir süreç şeklinde görmek, kurumlar, üniversiteler, sivil toplum bileşenleri tarafından üretilen bilgiyle kent sakinlerinin gündelik yaşamına ilişkin bilgileri birlikte derlemek, bu bilgiyi duyurmak ve yaygınlaştırmak da katılım sürecinin vazgeçilmez bir parçası olarak görülmeli. Bu açıdan veri görselleştirme, bilgi teknolojileri ve sosyal medya önemli araçlar sağlıyor. Bu araçları geliştirmek ve erişilebilirliğini artırmak da kamu kurumlarına düşen görevlerden biri.

Yukarıda bahsettiğim ilkelere kurum olarak sahip çıkmak, katılıma ilişkin güven oluşturmak açısından önemli. Katılım sürecine ilişkin hem kurumlarda hem de yurttaşlarda ciddi bir güvensizlik var. Daha sağlıklı katılım süreçleri geliştirmek için gereksinimlerimizin farkında olmaya, taleplerimizi örgütlemeye, birbirimizi anlamaya, birlikte çalışmaya, çatışmaları müzakere ederek çözmeye yönelik kapasitelerimizi geliştirmeye ihtiyacımız var. Bunun önünde yapısal zorluklar olduğunu kabul etmek gerekiyor. Katılımcı plan yapmak, kurumların iş yapma biçiminde nitelikli değişiklikler gerektiren bir süreç. Geçmişten gelen alışkanlıklar, değerler ve rutinler bazı önyargılara ve direnç gösterilen durumlara sebep olabiliyor. Bunu anlamak ve üzerine düşünmek gerekiyor. Diğer yandan, belediyelerin plan yetkilerinin azalmış olması, bütçe zorlukları ve siyasal çatışmalar, çözümleri ortaklaştırmakta büyük zorluklar yaratıyor.

Kent sakinleri açısından da sorunlar büyük, karmaşık ve çözümsüz görünebilir, kamuya karşı güvensizlik de söz konusu olabilir. Bütün bu zorlukları, yaratıcı düşünmeyi gerektiren ve üzerinde çalışılmaya değer zengin bir gelişme alanı şeklinde görüyorum.

Son olarak katılımcı planlamayla ilgili temel birkaç eleştiriye değinmek isterim. Katılımcı planlama, çoğu düşünür tarafından kamunun verdiği kararları halkın gözünde meşrulaştırmaya yönelik bir politika biçiminde değerlendirilir. Bu nedenle "mış gibi" yapmaya müsait bir süreç olduğundan bahsedilir. Bu eleştirilere kulak vermek ve dikkatli olmak gerektiğini düşünüyorum. Bu doğrultuda katılımı, kendinden menkul bir planlama yöntemi gibi yüceltmekten ziyade barındırdığı tüm çatışmalarla birlikte yerel demokrasiyi destekleyen, yurttaşları şehir üretim süreçlerine katabilecek çoklu mekanizmaları içeren bütünsel bir anlayış olarak geliştirmeyi hedeflemek gerekir diye düşünüyorum.

“STRATEJİK PLANLAMA YAKLAŞIMINDAN UZAK PARÇACIL PLANLAMA KİMLİKSİZ KENTLER YARATTI”

Kentinizde imara açılan, satışa çıkarılan ya da imar planında izinleri değiştirilen araziler var mı? Varsa ne kadarlık bir alan? İçinde tarım arazisi var mı?

MUHİTTİN BÖCEK: İlimiz sınırları içerisinde plan yapma yetkisine sahip olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 2019 yerel seçimlerinden bu yana yaklaşık 21.5 hektar alandaki imar planıyla yoğunluk artırıcı, nitelik değiştirici vb. işlemler yapıldığı görülmüştür.

Kentinizin planlama sürecinde imar planlarının plan tadilatlarına ya da bakanlıklar tarafından yapılan parçacıl planlarla bölünmesine nasıl bakıyorsunuz? Yaşadığınız sorunlar ve örnek olaylar var mı? Belediye hizmetlerine ve çevreye getirdiği yükler nelerdir?

MUHİTTİN BÖCEK: Kentler; ekonomik ve beşerî sirkülasyona sahip, zamanın akışına ve dönemsel ihtiyaçlara göre şekillenen, fiziki mekânı genellikle sabit ancak içinde yaşayan insan toplulukları sürekli değişen ve gelişen, ekonomik, sosyal ve ekolojik açıdan dönüşen dinamik yapılardır. Sanayileşme, tarımda makineleşme, istihdam olanakları ve çokuluslu şirketlerin gelişmekte olan ülkelerde faaliyet göstermeye başlaması, kırsal alanlardan kentlere göçü artırmıştır. Kentlerin daha az nüfus için inşa edilmiş altyapı ve üstyapı yeterlilikleri kaybolmuştur. Dolayısıyla kentler için değişim zorunlu hâle gelmiştir. Antalya da bu değişim dalgasının etkisiyle ve özellikle turizmin kentte yarattığı altyapı/üstyapı baskısı nedeniyle nitelikli kentleşmenin sağlanabilmesi için bütüncül planlama prensiplerine bağlı kalmak zorundadır. Kentlerin değişim dalgasıyla planlı kentleşmeyi bir arada yürütebilmesinin anahtarı, bütüncül planlamadır.

Son yıllarda gündeme gelen ve hızla planlama literatüründe yer almaya başlayan parçacıl ada bazındaki uygulamalar gerekli teknik ve sosyal altyapı çalışmaları yapılmadan, parçacıl bir yaklaşımla ele alınarak hızla yaygınlaştırılmaktadır. İyi bir kentsel çevrede yaşamak, her insanın temel hakkıdır. Kentin kullanım, yoğunluk ve çevre plan kararları, ulaşım sistemi, topoğrafyası, silüeti, kültürel değerleri gibi önemli verileri dikkate alınmaksızın yapılan bu uygulamalarda plan ana kararlarından kopuk, nüfus projeksiyonunu desteklemeyen, ulaşım sistemine zarar verebilecek, sosyal ve teknik altyapı alanlarının dengeli dağılımını engelleyen ve farklı gelişmişlik düzeyinde yapılan kent parçaları ortaya çıkmaktadır. Ayrıca gerekli analitik etütleri ve sentez çalışmaları yapılmayan, amaç ve hedefleri tam anlaşılabilen, stratejik planlama yaklaşımından uzak, parçacıl planlamayı benimseyen planların ortaya çıkması, mevcut yasalarımızla da örtüşmemektedir. Bu nedenle kimliksiz kentler yaratılmaktadır.

Kentin yönetimindeki plan süreçlerinin bütünlüklü ve koordinasyon içerisinde yürütülmesi için neler yapılmalı?

MUHİTTİN BÖCEK: Ülkemizde planlama konusunda kanunlarla ve yönetmeliklerle yetkili kılınmış kurumlar; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve yerel yönetimlerdir. Mevcut imar mevzuatlarıyla oluşan bu çok aktörlü yapının, plan çalışmalarını, uygulamalarını ve denetlemelerini olumsuz yönde etkileyeceği açıktır. Sürdürülebilir, kimlikli, düzenli ve güvenli bir Antalya'nın oluşturulabilmesi için Antalya Büyükşehir Belediyesi'yle plan yapma yetkisine sahip başka kurumlar arasında koordinasyon sağlanması ve iletişim kurulması gereklidir. Kurumlar planlama yetkilerini kullanırken kentte birçok yönden etki yaratabilecek yatırımları ve kentin gelişme eğilimlerini etkileyebilecek projeleri parçacıl bir yaklaşımla ele almaktadır. Seçilen alanın mevcut kullanımı, doğal yapısı, kent kimliğindeki yeri ve ana plan kararlarına etkisi bağlamında görüş alışverişinde bulunulmamaktadır. Sadece alanın yatırıma uygun olup olmadığı değerlendirilmektedir.

Bakanlıklar tarafından yerel ölçekte yapılan planlar bu yaklaşımla ele alındığında kentin bütüncül imar planına ait ulaşım, kullanım, yoğunluk ve sosyal donatı dengeleri olumsuz etkilenmektedir. Bakanlıklar tarafından yerel ölçekteki planların özellikle kentin planlı alanından kopuk, mevzii plan şeklinde ele alınması veya kent çeperlerinde plan ana kararlarına aykırı şekilde yoğunluk ve kullanım kararı getirilmesi hâlinde belediye hizmetlerinin götürülmesinde aksaklıklar yaşanmaktadır, maliyet de artmaktadır.

Planlama sektörünün yasal ve kurumsal yapısındaki dağınıklık, kurumlar arası eşgüdümün sağlanamaması sorununu da beraberinde getirmektedir. Bu durum, merkezi yönetim ve yerel yönetimler arasında, büyükşehir belediyeleri ve ilçe belediyelerinin çalışmalarında açıkça görülmektedir. Merkezi otoritenin üst ölçekli plan kararları süreçlerine yerel yönetimlerin yeterince dahil olamaması, büyükşehir belediyelerinin yetki alanında bulunan Nazım İmar Planları'na ilçe belediyelerinin alt ölçekli planlar eklemesi ve hukuki süreçlerin devreye girmesi gibi durumlar kentlerin gelişimini olumsuz anlamda etkilemektedir.

Özellikle kent yönetimindeki plan süreçlerinin bütüncül olarak ele alınmaması, kurumlar arasında koordinasyon kurulmadan plan yapılması ve yatırım kararları alınması kentlere fayda getirmemiştir. Yasal düzenlemeler hızlandırılmalıdır. Kurumların görev ve yetki alanları tanımlanmalıdır. Bakanlık ve plan yapma yetkisine sahip diğer kurumlar tarafından parçacıl plan değişikliklerinin plan ana kararları yönünden etkilerinin yerel yönetimler tarafından ele alınabileceği yasal zemin oluşturulmalıdır. Üst ölçekli planların karar süreçlerinde mutlak suretle yerel yönetimlerin de aktif olarak yer alacağı kolektif bir alan yaratılmalıdır.

KAMU ARAZİLERİ
ÖZELLEŞTİRMELERİ

**MUHİTTİN
BÖCEK**

Antalya Büyükşehir
Belediye Başkanı

Yerel yönetimlerle bakanlıklar arasında koordinasyonun daha kolay ve hızlı yürütülebileceği ortak e-platformlar oluşturulmalıdır. Yasalarda kurumlar arası eşgüdümün kolaylaştırılmasına yönelik hükümler getirilmelidir.

STK'larla ve meslek örgütleriyle bu konuda nasıl bir işbirliğiniz oluyor?

MUHİTTİN BÖCEK: Kentin planlanması sürecinde STK'lar ve meslek örgütleri önemli yer tutmaktadır. Sürdürülebilir, kimlikli ve nitelikli kentler yaratabilmek için en önemli araç, imar planlarıdır. İmar planlarının yapımı sürecinde bölgenin fiziksel, sosyo-ekonomik, demografik vb. birçok yönden ele alınması, eğilim ve dinamiklerinin çok iyi tespit edilmesi gerekir. Bu anlamda başarının anahtarı, katılımcı planlama yaklaşımıdır. Bu sebeple kentin önemle ele alınması gereken bölgelerinde imar planı çalışmaları esnasında katılımcı planlama esasıyla STK'larla ve meslek örgütleriyle plan sürecinin birçok aşamasında toplantılar yapıyoruz, onları da planlama sürecine dahil ediyoruz.

“BAKANLIK SADECE PLANLARIN KONTROLÜNÜ SAĞLAMALI VE DENETİM YAPMALIDIR”

Kentinizde imara açılan, satışa çıkarılan ya da imar planında izinleri değiştirilen araziler var mı? Varsa ne kadarlık bir alan? İçinde tarım arazisi var mı?

OSMAN GÜRÜN: Kentimizde hazine gayrimenkullerinde özellikle TOKİ eliyle imara açılan alanlar mevcuttur. (Köyceğiz-Toparlar, Merkez I. ve II., Kavaklıdere vb.) Maliye Hazinesi adına kayıtlı olan taşınmazların satışı sonrasında büyükşehir ve ilçe belediyelerine pay aktarılmaktadır. Bu payın aktarılmasını önlemek için hazine taşınmazlarının Özelleştirme İdaresi'ne devri yapılmaktadır. Akabinde imar planı veya imar planı değişikliği yapılarak satışa konu edilmektedir. (Örneğin, Bodrum-Ortakent Mahallesi sınırları içerisinde yer alan, mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı 353 ada, 15, 60, 61, 62, 64, 116, 134, 135, 137 parsellere ilişkin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 1.100.000 metrekare alanda yapılan değişiklikle arıtma tesis alanı, doğal ve ekolojik yapısı korunacak alan, büyük bölge parkı/büyük kentsel yeşil alan ve ağaçlandırılacak alanın bir kısmı kaldırılarak kentsel gelişme alanına dönüştürülmüş, arıtma tesis alanı küçültülmüştür.)

Konuya ilişkin envanter bakanlığın elinde olduğu için alansal olarak ifade etmek zor, rakamsal ifade kullanmak gerçeği yansıtmayabilir.

2014 yılı sonrası ilimizde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından onaylanan planlar;

Kentinizin planlama sürecinde imar planlarının plan tadilatlarına ya da bakanlıklar tarafından yapılan parçacık planlarla bölünmesine nasıl bakıyorsunuz? Yaşadığınız sorunlar ve örnek olaylar var mı? Belediye hizmetlerine ve çevreye getirdiği yükler nelerdir?

OSMAN GÜRÜN: 6360 sayılı yasanın ana gerekçeleri plan bütünlüğünü, disiplini, uygulama birliğini, etkin, etkili, vatandaş odaklı, hesap verebilen, katılımcı ve saydam bir yönetim amacını hedeflemiştir. Fakat Muğla'da özel statülü alanların bir hayli fazla olması ve bunun sonucunda plan onama yetkilerindeki bölünme, parçacık bir planlama disiplini ortaya çıkarmıştır.

Muğla genelinde “sit alanlarında”, “özel çevre koruma alanlarında”, “kıyı alanlarında” her türdeki ve ölçekteki imar planı onama konularında merkezi idarenin yetkili olması, bürokrasiyi hantallaştırmaktadır. Kamu yararı yerine yatırımcı lehine kararların merkezden alınması bölgemize zarar vermektedir.

Uygulamadaki çok başlılığın birçok hatayı beraberinde getirdiği unutulmamalıdır. Merkezi idarenin yerel yönetimleri üvey evlat olarak görmesinin önüne geçilmesi ve yerel yönetimlerin her an yanlısı yapacağı önyargısından uzaklaşılması için yasalarda değişikliğe gidilmesi önem arz etmektedir.

Köyden mahalleye dönüşen alanlarla ilgili geniş kapsamlı bir düzenleme yapılmalıdır. Köyden mahalleye dönüşen alanlarda yer alan mevcut yapıların hangi şekilde ve şartlarda ruhsatlı ve iskânli sayılacağına net bir yanıt verilememektedir.

Kapatılan İl Özel İdareleri, kaçak yapıyla mücadele etme görevini yerine getirmediği için yıkılmamış ve yasal olmayan binlerce yapı yeni büyükşehirlerin ve ilçelerin eline bırakılmıştır. Bu konuyla ilgili merkezi idarenin önderliğinde belediyeler göreve çağırılmalıdır. Koordinatörlüğü valinin ya da kaymakamın yapacağı iş programıyla bu soruna bir son verilmesi gerekmektedir. Belediyeye vatandaş karşı karşıya getirecek tüm olumsuz görevlerin belediyelere bırakılması anlaşılabilir değildir.

Bununla birlikte korunan alanlar her ne kadar 1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yetki alanında kalsa da, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7. maddesinin (i) ve (o) bentlerindeki görev ve sorumluluklarda, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 11. maddesine göre plan onama yetkisi bulunmayan alanlarda da Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın görev ve sorumluluğunda bulunan işler ve işlemler yürütülmektedir.

Ancak bu alanlara hizmet verilmeye çalışılsa da, söz konusu korunan alanlar arasında alt ölçekli imar planları bulunmadığından 6360 sayılı kanun kapsamında bu alanlara hizmet götürülmesinde aksaklıklar yaşanmaktadır.

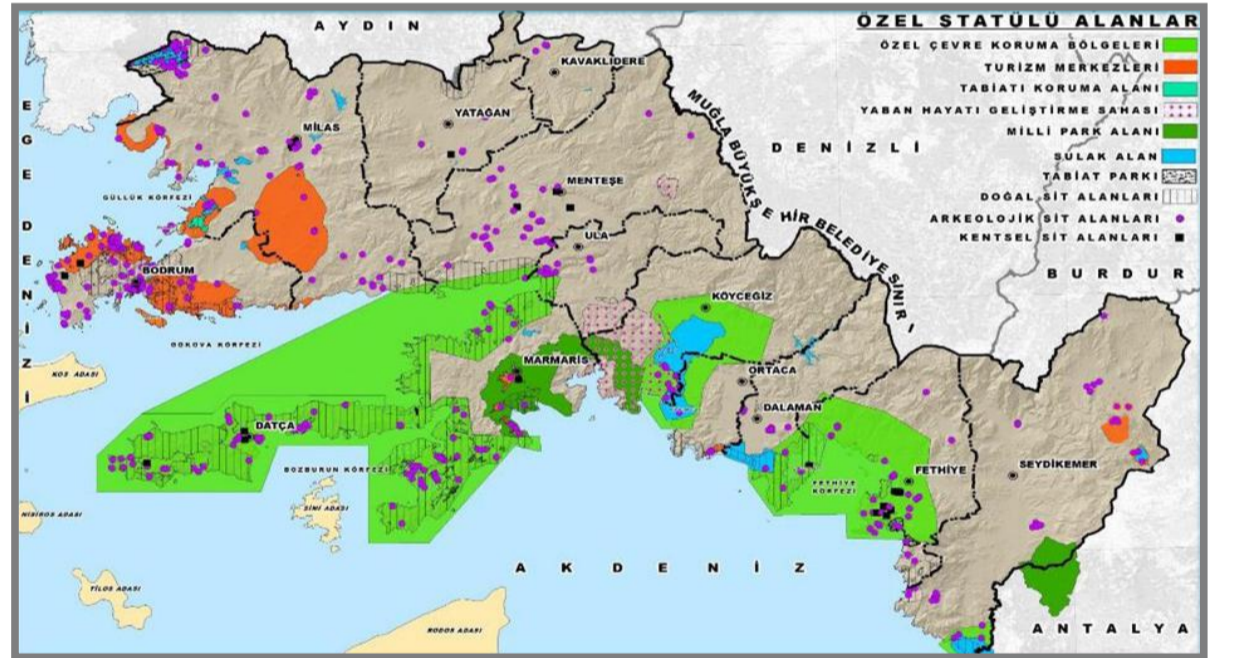
Bu doğrultuda sınırları il mülki sınırlarına dayanan büyükşehir belediyesinin yetki alanının il bütününde değerlendirilmesi ve planlama çalışmalarının bütünsellik ilkesi çerçevesinde gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

1.479,68 km. kıyı uzunluğuna sahip, 13.247 kilometrekare yüzölçümündeki Muğla'nın %75'i Muğla Büyükşehir Belediyesi plan onama yetkisindedir.

Muğla'nın plan onama yetki alanımız dışında kalan %25'lik kısmı ise, “Özel Çevre Koruma Bölgeleri”, “Doğal Sit Alanları”, “Milli Parklar”, “Tabiat Parkları” vb. korunan alanlarla “Turizm Merkezleri”, “Kültür Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri”nden oluşmaktadır. Bu alanlar Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin plan onama yetkisi dışında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'yla Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın plan onama yetkisi dahilindedir.

1/25000 ölçekli Muğla Nazım İmar Planı, Muğla Büyükşehir Belediye Meclisi'nden oybirliğiyle geçmiştir.

1/25000 ölçekli Muğla Nazım İmar Planı mekânsal kullanım kararları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu değerlere göre plan onama yetkileri kapsamında Muğla'nın yüzölçümünün %4'ünde Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin, %1.9'unda bakanlıkların plan kararı geliştirebilmesi mümkündür.

PLANIN ADI	PLANLAMA ÖLÇEĞİ	PLANLAMA ALANI
BODRUM, GÖKÇEBEL MAHALLESİ, 609 ADA, 3 PARSEL İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ	1/5000 ve 1/1000	46.169
DATÇA İSKELE MAHALLESİ 165 ADA 42 PARSEL İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ	1/25000-1/5000 ve 1/1000	56.523
DATÇA İLÇESİ DATÇA MAHALLESİ 213 ADA 1 PARSEL İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ	1/5000 ve 1/1000	128.641
BODRUM GÖKÇEBEL 781 ADA 4 PARSEL İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ	1/5000 ve 1/1000	24.865
BODRUM GÖKÇEBEL 626 ADA 8-9-40-42 PARSEL İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ	1/5000 ve 1/1000	84.754
ORTACA EKŞİLİYURT 110 ADA 24 PARSEL İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ	1/5000 ve 1/1000	166.585
BODRUM ORTAKENT MAHALLESİ 353 ADA 15-60-61-62-64-116-134-135-137 1-100000 ÇDP DEĞİŞİKLİĞİ	1/100000-1/25000 1/5000	1.100.000
BODRUM BİTEZ 349 ADA 2 PARSEL 1/5000 ÖLÇEKLİ İLAVE VE NAZIM İMAR PLANI VE 1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA İMAR PLANI	1/5000 ve 1/1000	29.131
BODRUM KONACIK 182 ADA 24 PARSEL 1-100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ 1-25000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİ VE 1-5000 ÖLÇEKLİ İLAVE NAZIM İMAR PLANLARI	1/100000 -1/25000 1/5000 ve 1/1000	22.038
TOPLAM METREKARE		1.658.706

KAMU ARAZİLERİ
ÖZELLEŞTİRMELERİ

OSMAN GÜRÜN

Muğla Büyükşehir
Belediye Başkanı

Sonuç olarak büyükşehir belediyelerinde plan bütünlüğü ve disiplini, uygulama birliği, etkin, etkili, vatandaş odaklı, hesap verebilir, katılımcı ve saydam bir yönetim anlayışı hedefi doğrultusunda il bütününde imar planlarını yapma ve onama yetkisi büyükşehir belediyelerine verilmelidir.

Plan yapma ve gelişen şartlara göre planları değiştirme hakkı, kentlerin seçilmiş meclislerine ait olmalıdır, başka kurumların plan yapma yetkisi olmamalıdır. Bakanlık sadece planların kontrolünü sağlamalı ve denetim yapmalıdır. Bu yönde yasal düzenleme yapılmalıdır.

Kentin yönetimindeki plan süreçlerinin bütünlüklü ve koordinasyon içerisinde yürütülmesi için neler yapılmalı?

OSMAN GÜRÜN: Bakanlığın plan onama yetkisi, yerelin sosyo-ekonomik dinamiklerine ve kültürel değerlerine hâkim olan, coğrafi işaretlerine sahip çıkan, o coğrafyada yaşayanlarla temasta bulunan ve yerelde yaşanan sorunlarla ihtiyaçlara birebir tanık olabilen büyükşehir belediyelerine devredilmelidir. Büyükşehir belediyesiyle ilçe belediyeleri arasındaki koordinasyonun sağlanması, plan çalışmalarının bütüncül bir şekilde yerelden yönetilmesi, planların kontrolünü ve denetimini bakanlıkların yapması yönünde de yasal düzenlemeye gidilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bunun yanı sıra Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yürütülen bütüncül 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planları oluşturulurken 1/1000 ölçekli uygulama imar planı taslakları da hazırlanmaktadır. Bu husus, planlama sürecinde sözleşmeye, teknik şartnamelere eklenmektedir.

1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı'nın hazırlanması sürecinde düzenlenen taslakla 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarına ilişkin ilçe belediyeleriyle toplantılar düzenlenmektedir, sunumlar yapılarak görüşleri alınmaktadır.

Böylece üst ölçek plan kararları üretilirken alt ölçekteki uygulamalara yönelik analizler yapılmakta ve ilçe belediyeleriyle koordinasyon sağlanmaktadır.

STK'larla ve meslek örgütleriyle bu konuda nasıl bir işbirliğiniz oluyor?

OSMAN GÜRÜN: Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı plan onama yetkisindeki alanlarda yürütülen bütüncül imar planı çalışmaları, ilçe belediye başkanlıklarıyla, STK'larla ve meslek odalarıyla gerçekleştirilen toplantılarla kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler doğrultusunda katılımcı planlama yaklaşımıyla hazırlanmaktadır.

1/25000 ölçekli Muğla Nazım İmar Planı da katılımcı planlama yaklaşımı doğrultusunda hazırlanarak Muğla Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Söz konusu plan çalışmaları sürecinde plandan etkilenecek tüm paydaşlarla yapılan toplantılarda taslak plan üzerinden sunumlar gerçekleştirilmektedir, geribildirimler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

	ALAN (ha)	PLAN ONAMA YETKİ ORANI (%)	KENTSEL PLANLAMA ALANI
TOPLAM İL ALANI	1.324,700	100	5.9
TOPLAM PLANLAMA ALANI	992.192	74.8	4.00
PLAN ONAMA DIŞI TOPLAM ALAN	332.507	25.2	1.90

KULLANIM	BÜYÜKŞEHİR PLAN ONAMA ALANI		ONAMA DIŞI ALAN		TOPLAM ORANLAR (%)
	ALAN (ha)	MUĞLA İLİ YÜZÖLÇÜMÜ İÇİNDEKİ ORAN (%)	ALAN (ha)	MUĞLA İLİ YÜZÖLÇÜMÜ İÇİNDEKİ ORAN (%)	
MESKUN ALANLAR	43,420	3.25	13,563	1.05	4.3
BU PLANLA KULLANIM KARARI GETİRİLMİŞ ALANLAR (GELİŞME ALANI, SANAYİ ALANI, KÜÇÜK SANAYİ, TOPLU İŞYERİ, ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK, EKOTURİZM)	10,059	0.75	11,256	0.85	1.6
TARIM ALANLARI	208,247	15.7	59,149	4.5	20.2
ORMAN ALANLARI	620,387	46.8	231,728	17.5	64.3
DİĞER ALANLAR (DOĞAL EKOLOJİK YAPISI KORUNACAK ALAN, PLAJ, KUMSAL, KAYALIK TAŞLIK, ARKEOLOJİK SİT ALANI VB.)	110,079	8.3	16,811	1.3	9.6
TOPLAM	992,192	74.8	332,507	25.2	100

“TÜM PLANLAMA SÜREÇLERİMİZDE KATILIM İLKESİNE ÖNEM VERİYORUZ”

Kentinizde imara açılan, satışa çıkarılan ya da imar planında izinleri değiştirilen araziler var mı? Varsa ne kadarlık bir alan? İçinde tarım arazisi var mı?

ÜLGÜR GÖKHAN: Kentimizde son bir yıl içerisinde Nazım ve Uygulama İmar Planı olmayan, ilave imar planı yapılan herhangi bir arazi bulunmamaktadır. Ancak 2019 yılında Barbaros Mahallesi'nin güneyinde İzmir-Çan yolunun batısında kalan, mevcut Nazım İmar Planı bulunan, yaklaşık 25.7 hektarlık alanda Nazım İmar Planı revizyonu ve ilave imar planı yapılmıştır. Alan içerisinde Bakanlar Kurulu tarafından ilan edilmiş afete maruz bölgenin yer alması ve mevcut plandaki ulaşım bağlantılarının uygulanabilir olmaması sebebiyle hazırlanan plan teklifi 2019/114 sayılı belediye meclis kararıyla onaylanmıştır. Ayrıca İsmetpaşa Mahallesi sanayi bölgesinin kentsel gelişme alanına dönüştürülmesine ilişkin 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı tadilatı tarafımızca hazırlanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gönderilmiş olup bölgeyle ilgili planlama süreci devam etmektedir.

2020 yılında belediye meclisi, SSK Hastanesi'nin yanındaki alanın kamu kullanımına ait olması gerektiğini ifade etmiştir. Bu alanın konut alanına dönüştürülmesine ilişkin plan tadilatı TOKİ tarafından oluşturulmuştur. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından tadilen onaylanarak tarafımıza iletilmiştir. Bütüncül planlama yaklaşımından uzak olan ve parsel bazında yapılan söz konusu plana idaremiz tarafından itiraz edilmiştir. Bahse konu alan, yaklaşık 8 hektardır.

2020-2021 yılları içerisinde kentimizdeki 15 adet plan tadilatı dosyası meclise sunularak kabul edilmiştir. Söz konusu tadilatların bulunduğu toplam alan, yaklaşık 9 hektardır.

Söz konusu plan değişikliğine konu alanlar, kent içinde kalan ve Nazım İmar Planı bulunan alanlardır. 1/100.000 ölçekli Balıkesir-Çanakkale Çevre Düzeni Planı'nda "tarım alanı" lejantındaki hiçbir alanda plan değişikliği yapılmamıştır.

Kentinizin planlama sürecinde imar planlarının plan tadilatlarına ya da bakanlıklar tarafından yapılan parçacıl planlarla bölünmesine nasıl bakıyorsunuz? Yaşadığınız sorunlar ve örnek olaylar var mı? Belediye hizmetlerine ve çevreye getirdiği yükler nelerdir?

ÜLGÜR GÖKHAN: Kentimizin planlama sürecinde yapılan imar plan tadilatlarının parçacıl planlara bölünmesine idare olarak olumlu bakmamakla beraber gelen tadilatların bütüncül anlayışla değerlendirilmesini ve gerekli alanlarda kamuya kazandırılmasını amaçlamaktayız.

Merkez ilçemizin Cevatpaşa Mahallesi'nde yer alan, SSK Hastanesi'nin yanında bulunan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait olan 650 ada 242 parselde kayıtlı taşınmazla ilgili alanın imar plan tadilatıyla devlet hastanesi alanı şeklinde düzenlenmesi uygun görülmüştür ve tarafımızca onaylanmıştır. Ancak Çanakkale İdare Mahkemesi tarafından söz konusu alanın Jandarma Genel Komutanlığı'na askeri amaçlı olarak tahsis edilen bir taşınmaz olduğu, tahsisin hâlen devam ettiği ve davaya konu imar planlarının onayı aşamasında İçişleri Bakanlığı'nın görüşünün alınmadığı gerekçesiyle imar plan tadilatları iptal edilmiştir.

Söz konusu taşınmazla ilgili olarak 2020 yılında konut alanı ve ona hizmet edecek fonksiyonlar olacak şekilde hazırlanan imar plan tadilatının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından tadilen onaylandığı tarafımıza bildirilmiştir. Ancak onaylanan plan tadilatının akabinde, 2019 yılında söz konusu taşınmazla yönelik planlama çalışmalarının yürütülmesine karar verildiğinde, bu çalışmalarda değerlendirilmek üzere görüş ve taleplerimiz sorulmuştur. Bu bağlamda taşınmazın bulunduğu alanın kent merkezine yakın olduğu, ana ulaşım akslarının üzerinde bulunduğu, kentin yeni gelişme alanlarından olan ve yapılaşması devam eden Karacaören mevkesini de merkeze bağlayan aksta yer aldığı belirtilmiştir. Ulaşım bağlantıları ve kent merkezindeki yenilenen konut stokunun getirdiği nüfus yoğunluğunun göz önünde bulundurulması gerektiği ifade edilmiştir. Alanda düşünülen planlama çalışmalarının toplumun sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olması, sağlıklı bir çevre oluşturması, yaşam kalitesini artırması gerektiği de iletilmiştir. Planlama çalışmalarının yürütüleceği alanların kültürel, sosyal ve rekreatif ihtiyaçları karşılayacak (fuar alanları, sergi salonları, konser salonları gibi) ve kamuya hizmet edecek alanlar olarak değerlendirilmesinin uygun olacağı da aktarılmıştır. Ayrıca STK'ların, meslek odalarının ve halkın da katılım sağladığı çalıştaylarla tarafların görüşlerinin alınması, bu doğrultuda ilerlenmesi gerektiği hususu da bildirilmiştir.

Konuyla alakalı yapılan görüşmede Maliye Hazinesi mülkiyetinde kamu kullanımına ait olan alanın konut alanına dönüştürülmemesi talep edilmiştir. Kamuya hizmet edecek alan olarak değerlendirilmesinin uygun olduğu ifade edilmiştir. Konuyla ilgili görüşler Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü'ne iletilmiştir.

Konuyla ilgili bildirdiğimiz görüşlere rağmen Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından bahse konu alanın konut amaçlı kullanımına yönelik imar planı tadilatı gönderilmiştir. Bunun üzerine idaremiz tarafından bahse konu taşınmazın çevresinin mevcut durumu ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak taslak imar planı oluşturulmuştur. Bu taslak üzerinden kurumlarımız arasında görüş alışverişi yapılmıştır. Planlama sürecinde kurumlar arasında koordinasyon sağlanmasının, yapılan planın amacına uygun olmasının ve kentle bütünleşmesinin önemli olduğu ilgili birimlere iletilmiştir.

Sonuç olarak bu örnekte de olduğu gibi, kentimizde imara açılacak yeni alanların kentimize yarar sağlayacak şekilde değerlendirilmesi ve kamuya kazandırılması için çalışmalarımız devam etmektedir. Bu çalışmalarımızın temelini de bütüncül bir planlama anlayışı oluşturmaktadır.

Kentin yönetimindeki plan süreçlerinin bütünlüklü ve koordinasyon içerisinde yürütülmesi için neler yapılmalı?

ÜLGÜR GÖKHAN: Türkiye'de kent yönetimi, mahalli ve yerel yönetim şeklinde örgütlenmiştir. Kente ilişkin hizmetler her ne kadar belediyeler tarafından görülüyor olsa da, görev ve yetki aşamasında birlikte çalışılmaması durumunda aksaklıklar meydana gelebilmektedir.

Planlama sürecinde veri toplama aşamasından uygulama sürecine kadar koordinasyon içerisinde çalışılmadığı sürece birçok sorunla karşılaşılabilir.

KAMU ARAZİLERİ
ÖZELLEŞTİRMELERİ

ÜLGÜR GÖKHAN

Çanakkale Belediye Başkanı

Bunun önüne geçilebilmesi için planlama süreci boyunca yapılacak toplantılar aracılığıyla tüm paydaşlarla, kurumlarla, meslek odalarıyla ve STK'larla temas hâlinde olunmalıdır. Bu sayede sürecin etkili ve verimli bir şekilde ilerlemesi sağlanabilir. Böylelikle gerçekçi, uygulanabilir ve sürdürülebilir planlar yapılabilir.

STK'larla ve meslek örgütleriyle bu konuda nasıl bir işbirliğiniz oluyor?

ÜLGÜR GÖKHAN: İmar planlarının hazırlanması sürecinde ilgili STK'larla, meslek odalarıyla ve mülkiyet sahipleriyle toplantılar yapılmaktadır. İlk toplantıda planlama alanı tanıtılmaktadır, yapılmak istenenler anlatılarak fikirler alınmaktadır. İkinci toplantıda görüşler değerlendirilerek oluşturulan plan teklifi sunulmaktadır. Revizyonlar sonrası gerekli görülürse değerlendirme toplantısı yapılarak sonuca ulaşılmaktadır. Tüm planlama süreçlerimizde katılım ilkesine önem verilmektedir.

“PARÇACIL PLANLAMANIN VE FARKLI KURUMLAR TARAFINDAN YAPILAN PLAN DEĞİŞİKLİKLERİNİN KARŞISINDAYIZ”

İlçenizde imara açılan, satışa çıkarılan ya da imar planında izinleri değiştirilen araziler var mı? Varsa ne kadarlık bir alan? İçinde tarım arazisi var mı?

ABDULLAH GÜRSEL UÇAR: İlçemizde mevcut imar planı kapsamında bulunan 217 ada 5 (5250 metrekare) ve 6 (5777 metrekare) parsel, 337 ada 1 parsel (3188 metrekare), 338 ada 1 (3567 metrekare) parselden oluşan 4 adet imarlı hazine parseli sessiz sedasız ve ihalesiz olarak TOKİ'ye devredildi, sonrasında satışı gerçekleştirildi. Kamuya ait bu parsellerin satış sürecinde TOKİ devreye alındı, parseller önce TOKİ'ye devredildi, TOKİ tarafından parseller satıldı, bu sayede satış bedelinden belediyenin %30'luk payı hiç edildi. Bu işleme ilişkin açtığımız dava sonucunda 2020 yılında parsellerin TOKİ'ye devir işlemi iptal edildi.

Kargı'ya yakın olan İskele Mahallesi 165 ada 42 parsel ile ilişkili Özelleştirme İdaresi Başkanlığı plan değişikliği yaptı, Özelleştirme İdaresi bu değişikliği onadı. Bu plana ilişkin belediyemiz tarafından donatı alanlarının azaltılması ve plan bütünlüğünün bozulması hakkında dava açıldı, dava süreci devam etmektedir.

İlçe merkezinde bulunan ve meydana komşu olan 595 ada 2, 16, 17, 18, 19, 20 parsellere yönelik Özelleştirme İdaresi Başkanlığı plan değişikliği hazırlanmaktadır. Görüşümüz talep edilmiştir. Önceki planlarda bu alanda belediye hizmet alanı yer almaktaydı. Plan değişikliği taslağında belediye hizmet alanına yer verilmediği görülerek uygun görüş verilmedi. Belediye hizmet alanı hem meydana tanımlayan ana öğeler arasındadır hem de kamusal hizmetlerin etkin olarak sağlanması açısından önemlidir. Bu alana ilişkin plan değişikliği onandıktan sonra donatı alanları oranı düşürüldüğü takdirde hukuki süreç başlatılacaktır.

Geçtiğimiz günlerde basında da geniş yer bulan Kargı Koyu'nda, Özelleştirme İdaresi 128.640 metrekare büyüklüğündeki 213 ada 1 parsel ile ilişkili plan değişikliği yaptı. Parsel, turizm tesis alanı, günübirlik tesis alanı, park alanı, otopark alanı, trafo alanı, doğal karakteri korunacak alan olarak planlanmıştır. Bu parselin turizm tesis alanı olarak planlanan kısmı ilk olarak 1994 yılında onanan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yerleşik alan lejantında yer almakta olup 1994 yılı sonrasında onanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı'yla 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı da bulunmaktadır. Eski 1/1000 ölçekli uygulama imar planıyla yeni onanan plana ilişkin veriler incelendiğinde parselde turizm tesis alanı eskiden 30.562 metrekareyken, 24.415 metrekareye düşürülmüştür. Günübirlik tesis alanı 3.579 metrekareyken, 8.526 metrekareye çıkarılmıştır. Kargı'nın bütününde belediyemiz tarafından meri planda revizyon çalışması yürütülmektedir. Süreç içinde Özelleştirme İdaresi'yle yapılan toplantıda kuruma ait olan bu araziye ilişkin plan sürecinin de bütüncül olarak belediyemiz tarafından yürütülmesi önerisi iletilmiştir, ancak olumsuz yanıt alınmıştır. İlgili kurum mülkiyetinde bulunan bu parselde plan yapma yetkisi doğrultusunda planı (parçacıl plan) bizzat kendilerinin yapacağı bildirilmiştir.

İlçenizde planlama sürecinde imar planlarının plan tadilatlarına ya da bakanlıklar tarafından yapılan parçacıl planlarla bölünmesine nasıl bakıyorsunuz? Yaşadığınız sorunlar ve örnek olaylar var mı? Belediye hizmetlerine ve çevreye getirdiği yükler nelerdir?

ABDULLAH GÜRSEL UÇAR: Datça Yarımadası ve Bozburun, 21.11.1990 tarihinde “Özel Çevre Koruma Bölgeleri” kapsamına alınmıştır. 1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle plan onama yetkisi Özel Çevre Koruma Başkanlığı'na verilmiştir. Özel Çevre Koruma Başkanlığı'nın kapatılmasıyla birlikte plan onama yetkisi 644 ve 648 sayılı KHK'larla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'ne geçmiştir. Bu anlamda ilçemizdeki -diğer belediyelerin imar planı onay süreçlerinden farklı olarak- tüm imar planları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü tarafından onanmaktadır.

Datça Yarımadası'nın Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilmesinden sonra ilçemizde çok az sayıda plan değişikliği yapılmıştır.

Hem mülga Özel Çevre Koruma Başkanlığı hem de Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, özel statüdeki bölgemize ilişkin koruma ekseninde kararlar alarak Datça'nın günümüze kadar korunarak ulaşmasına katkı sağlamıştır. Belediyemiz ilgili kurumlarla koruyarak geliştirme ve sürdürülebilir gelişme doğrultusunda koordinasyon içinde çalışmaktadır. Yarımadaaya ait 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı doğrultusunda alt ölçekli planı bulunmayan köylerimizde de 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planları bütüncül bir anlayışla çalışılmaktadır.

Süreç yukarıda izah edildiği gibi koruma ve sürdürülebilirlik çerçevesinde devam ederken Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kendisine yasayla verilen plan yapma yetkisi doğrultusunda ilçemizde parçacıl planlar üretmeye başlamıştır. İlgili kurumun kuruluş amacı, bu arazilerin satışlarıdır. Bu nedenle işlemlerde ilçenin ve doğanın korunmasından öte arazilerin satılabilir ve pazarlanabilir olmasına öncelik verilmektedir. Yapılan işlemlerde görüş alma dışında işbirliği ve birlikte değerlendirme gibi süreçler oluşmamaktadır. Plan değişiklikleri bir anda karşımıza çıkmaktadır. Arazilerin satılmasında veya satışa yönelik plan değişiklikleri yapılmasında dünyanın en özel bölgeleri arasında yer alan ilçemizin “Özel Çevre Koruma Bölgesi” statüsünde olması dikkate alınmamaktadır. Bu alanlar, halka hizmet üretilecek alanlar olarak ele alınmak yerine satışa konu edilebilme yönünden ele alınmaktadır. Bu planlama sürecinde “Ben yaptım oldu, ben yaptım olacak,” anlayışı hâkimdir. Bu anlamda parçacıl plan değişiklikleriyle planlama hiyerarşisi ve bütünlüğü bozulmakta, yerel halk ve yerel idare devre dışı bırakılmaktadır. Bir önceki soru kapsamında bahsedilen dört adet işlemin B-C-D maddeleri Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmüştür.

Datça Belediyesi olarak sürdürülebilir kentleşme ve nitelikli yaşam standartlarının sağlanması doğrultusunda parçacıl plan değişikliklerinin ve farklı kurumlarca yapılan plan değişikliklerinin karşısındayız. Bu kapsamda hukuki yolları kullanarak ilçeyi ve doğayı korumaya çalışıyoruz.

İlçenin yönetimindeki plan süreçlerinin bütünlüklü ve koordinasyon içerisinde yürütülmesi için neler yapılmalı?

ABDULLAH GÜRSEL UÇAR: Plan süreçlerinin bütünlüklü yürütülebilmesi için öncelikle plan değişikliklerine gerek kalmayacak ve mevzi planlarla parçalanmayacak Çevre Düzeni Planı'na sahip olmak gerekmektedir. Biz bu anlamda şanslı bölgeler arasında yer almaktayız, çünkü 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, bilimsel nitelikte bir çalışma olan 2010 tarihli “Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Sosyo-Ekonomik, Tarihi ve Kültürel Değerler Araştırması”na dayanmaktadır. Ayrıca Çevre Düzeni Planı'nda son derece detaylı bir çalışma yürütülmüştür. Alt ölçekli planlara ilişkin yapım süreçlerinde koruma bağlamında kriterler getirilmiştir. Sürdürülebilirlik bağlamında köylerimiz ve gelişme alanları belirlenmiştir. Nüfus projeksiyonları oluşturulmuştur. Merkezler kademelenmesi yapılarak bütüncül olarak çalışan bir sistem kurgulanmıştır. Tüm bunların yanında plan çalışması sürecinde anketler vasıtasıyla halkın taleplerinin de plana yansıtıldığı ve bu taleplerin karşılanmasının amaçlandığı görülmektedir.

Ancak plan süreçlerinin bütünlüklü olarak yürütülebilmesinin en önemli koşulu, mevcut planların yetersiz kaldığı durumlarda revizyon planlar aracılığıyla bütüncül bir planın yeniden yapılması ve teknik sorunların çözümü haricinde planın mevzi plana veya plan değişikliklerine konu edilmemesidir.

STK'larla ve meslek örgütleriyle bu konuda nasıl bir işbirliğiniz oluyor?

ABDULLAH GÜRSEL UÇAR: Belediyemiz tüm konularda demokratik kitle örgütleriyle, STK'larla ve meslek örgütleriyle yakın ilişkiler kurmaktadır.

KAMU ARAZİLERİ
ÖZELLEŞTİRMELERİ

**ABDULLAH
GÜRSEL UÇAR**

Muğla-Datça
Belediye Başkanı

Bu kapsamda ilçemizdeki STK'ların ve meslek örgütlerinin temsilcileri kent konseyinde yer almakta, oluşturulan çalışma gruplarında oldukça verimli çalışmalar yapmaktadır. Kent konseyi, belediyemize her konuda katkı sağlamaktadır.

Ayrıca alt ölçekli planlar hazırlanırken halkla katılım toplantıları düzenlenmektedir. Konuyla ilgili uzmanların planlara ilişkin görüşleri alınmaktadır. Palamutbükü mevkiine ilişkin belediyemiz tarafından yürütülen alt ölçekli plan çalışmalarında ilçemizde bulunan tüm mimarlar paydaş olarak görülmüştür, plan onama sürecine başlamadan önce tamamının görüşleri alınmıştır. Bu görüşlerde çok değerli öneriler ortaya çıkmış ve imar planına bu yaklaşımlar yansıtılmıştır. Katılımı da aşan bir yaklaşımla halkın bir parçası olduğu planlama süreçlerini önemsiyor ve kendimizi bu doğrultuda geliştirmeye çalışıyoruz. Öte yandan, dava süreçlerinde STK'larla ve meslek odalarıyla da görüşülmektedir. STK'lar ve meslek odaları davalara müdahil de olmaktadır. Halkın ve kamunun haklarını belediyemizle birlikte savunmaya devam etmektedirler.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Hatay Büyükşehir Belediyesi ve Defne

Belediyesi arasında imzalanan ortak protokolle hayata geçirilen Defne Kadın Dayanışma Merkezi hizmete açıldı. Şiddete ilişkin toplumsal farkındalığı artırmak ve şiddetle mücadele mekanizmalarını yaygınlaştırmak amacıyla kurulan Defne Kadın Dayanışma Merkezi'nde tüm kadınlara ve çocuklara psikolojik, hukuksal ve sosyal destek veriliyor.

Karşıyaka Belediyesi'nin her hafta hazırlanmış olduğu "Gazete Karşıyaka'nın" esnafa ve halka ücretsiz dağıtılması için çarşı girişine dağıtım noktası kuruldu.

Bolu Belediyesi tarafından dijital su sayaçlarıyla ilgili ücretsiz değişim çalışmaları devam ediyor. Bu kapsamda yaklaşık 13.000 abonenin sayacı, mekanik su sayacıyla ücretsiz değiştirilirken Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan, hafta sonu değişimi yapılan eski sayaçların muhafaza edildiği depoya giderek çalışmalar hakkında bilgi aldı.

Merkezefendi Belediyesi tarafından Sevindik Mahallesi'nde yapımı tamamlanan Nuran-Mesut Uzunoğlu Gündüz Çocuk Bakımevi'nde ön kayıtlar 12 Nisan Pazartesi günü itibarıyla başladı.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, başkentlilere yaptığı duyuruyla "6 milyon tek yürek olan, azla yetinip çoğu paylaşan Ankara halkının dayanışma zincirine bir halka da biz ekledik. Halk Ekmek bayilerinde ekmeğin fiyatını 1 TL olarak belirledik," dedi.

Odunpazarı Belediyesi Kadın ve Aile Müdürlüğü, ayrımcılığa ve şiddete maruz kalan kadınlar başta olmak üzere tüm kadınlara ücretsiz danışmanlık hizmetleriyle destek oluyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraklerinden İSPARK, katlı, açık ve yol üstü otoparklarında her gün yaklaşık 150.000 sürücüyü hizmet veriyor. Yeni bir kampanya başlatan İSPARK, araç sahipleri park ücretini kredi kartı ve İstanbulkart'la ödediklerinde %5 indirim alacak. İsteyen sürücüler bu ödemelerini temassız olarak da gerçekleştirebiliyor.

Eynesil Belediyesi, Daha donanımlı olan ve eskiye nazaran kontenjani artırılan yeni hastane binası 10 Nisan Cumartesi günü hizmete açıldı.

Edremit Belediyesi, Kavlaklar Mahallesi'nde yapımı tamamlanan yeni muhtarlık binasının açılışı yapıldı.

Bolu Belediyesi, CHP Kadın Kolları Genel Başkanlığı tarafından kadına yönelik şiddeti önlemek amacıyla başlatılan "Yaşam Hak Projesi"ne dahil oldu.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, spor, bocce, hobi ve avokado bahçesi gibi çok yönlü alanlarıyla özel gereksinimli vatandaşların hizmetine sunulan Mezitli Belediyesi Kent Konseyi Engelli Meclisi Merkezi'nin açılış törenine katıldı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, danışmanlık hizmetlerini ilçelere taşıdı. Akseki'de sosyal hizmetler kapsamında psikolog ve diyetisyen danışmanlık hizmeti veriliyor.

Çankaya Belediyesi'nin en büyük spor parklarından Şenol Güneş Spor Tesisi'nin futbol sahası yeniden faaliyete başladı. Pandemi nedeniyle bir süredir faaliyetleri durdurulan saha, havaların ısınmasıyla birlikte pandemi tedbirleri alınarak yeniden hizmet vermeye başladı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ödemiş ve Bergama'da kurduğu katı atık yönetim tesisleriyle Küçük Menderes ve Bakırçay havzalarının hem katı atık sorununu çözecek hem de atıklardan elektrik ve gübre üretecek. Pandemi sürecine rağmen çalışmaların kesintisiz sürdüğü her iki tesiste deneme üretimi başladı. Başkan Tunç Soyer, atıkları bir kaynak olarak görerek ekonomiye kazandırdıklarını belirterek "Türkiye'nin alanında en modern tesislerini hizmete alıyoruz," dedi.

Kuşadası Belediyesi, Kuşadası Adalızade Mezarlığı'nda bulunan Osmanlı dönemine ait mezar taşlarının özel bir alanda sergilenmesi için ilk adımı attı. İlçenin tarihine ışık tutacak olan proje kapsamında mezar taşları dikkatli ve titiz bir biçimde yerlerinden sökülüyor, envanter çalışması için taşınıyor.

Tepebaşı Belediyesi, Eskişehirli hayırseverlerin işbirliğiyle Metin Özöğüt Yaşam ve Bakım Merkezi'ni tamamladı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, muhtarlardan ve vatandaşlardan gelen talepler doğrultusunda yürüttüğü çalışmaları sürdürüyor. Akdeniz ilçesi Bağcılar İhsaniye Mahalle Muhtarı Yücel Şen'in daveti üzerine gerçekleştirilen ziyarette Türkiye'nin tek "Giritli Köyü" olarak da bilinen mahallede turizmi canlandırmanın yolları konuşuldu. Ekipler kısa sürede harekete geçti, hizmetlere başladı.

Safranbolu Belediyesi,

Safranbolu'da yaşayan çocukların geleceğe güvenle bakabilmeleri için demokratik olarak seslerini duyurabilecekleri, cinsiyet, dil, din, ırk, kültür, sınıf, düşünce farkı gözetmeksizin temsil edilecekleri bir meclis hayata geçiriyor.

Ergene Belediyesi,

Ergene halkı için kendi imalathanesinde oturma bankı üretmeye başladı.

Beylikdüzü Belediyesi

Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, 7-13 Nisan Dünya Sağlık Haftası kapsamında 0-2 yaş arası aktif bebek bezi yardımı alan ailelere yeni doğan bebek bakımı, gebelikte bakım rehberi ve lohusalıkla yeni doğan bakım rehberi gibi bilgilendirici kitapçıklar dağıtıyor. Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı'yla koordineli bir şekilde kadın sağlığı eğitimi ve seminer programları düzenleniyor. Müdürlük tarafından kadınların bedenlerini tanıması için temizlik ve beslenmeyle ilgili konular hakkında kapsayıcı bilgiler de veriliyor.

Seferihisar Belediyesi,

Beyler Köyü'nde bulunan zeytinyağı fabrikasında 100 dönüm zeytinlikten temin edilen zeytinleri işleyerek ürettiği zeytinyağlarını pandemi döneminde maddi zorluk yaşayan ve belediyenin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne kayıtlı vatandaşlara her ay iki litre olmak koşuluyla dağıtmaya başladı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Tüketicinin ve üreticinin yüzünü güldüren üretici marketlerden biri Köprübaşı'nda açıldı.

Muratpaşa Belediyesi, Açık hava çocuk oyun dünyası Teneffüs Park, uzun bir aranın ardından kapılarını yeniden açtı. Park, 14:00-18:00 saatleri arasında hizmet veriyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Halk Ekmek, Ramazan ayı boyunca piyasayla aynı gramajda pide üretimi yapacak ve 4 TL yerine 1.5 TL'den satacak.

Atakum Belediye Başkanı Cemil Deveci, küçük esnafa iş kurma aşamasında kolaylık sağlanması adına ruhsat harç bedellerinde adil bir düzenlemeye gittiklerini ifade ederek "Böyle bir karar alma yükümlülüğü hissettik. Atakum'da işyeri açacak olan esnafımıza hayırlı uğurlu olsun," dedi.

Odunpazarı Belediyesi, afet durumlarına hazırlıklı olmak için arama kurtarma ekibi kurdu. Odunpazarı Belediyesi Arama Kurtarma Ekibi'ne Eskişehir Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı tarafından verilen kentsel arama kurtarma eğitiminin teorik ve saha eğitimleri gerçekleştirildi.

Mezitli Belediyesi Mezitli Kent Konseyi, Engelli Meclisi'nin açılışını gerçekleştirdi. Engelli Meclisi, kentte yaşayan engellilerin buluşma ve sosyal faaliyet alanı olacak.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, pozitif veya temaslı 65 yaş ve üzeri vatandaşlarla pozitif tüm hastalara yönelik sıcak yemek desteğini aralıksız sürdürüyor.

Manavgat Belediyesi'nin Sarılar ve Taşağıl Mahalleleri'nde yaptırdığı kreşler tamamlandı. Her iki kreş de 23 Nisan tarihinde faaliyete açılacak.

İzmit Belediyesi, vatandaşlara ücretsiz psikolojik danışmanlık hizmeti veriyor. İhtiyaç duyan İzmitliler randevu olarak İzmit Belediyesi tarafından istihdam edilen psikologlardan destek alabilecek.

Mersin Büyükşehir Belediyesi MER-EK Halk Ekmek Fabrikası, Ramazan ayı boyunca 400 gramlık Ramazan pidelerini 1.5 TL'den vatandaşlara ulaştıracak. Ramazan pideleri, ekmek büfesi işleten kadınlar tarafından kentin 40 noktasında vatandaşlara sunulacak. MER-EK Halk Ekmek Fabrikası'nda hijyenik koşullarda yapılan pideler, Türkiye'nin en yüksek gramaja ve en uygun fiyata sahip Ramazan pidesi olma özelliğini taşıyor.

Döşemealtı Belediyesi, 60 kilometre doğalgaz altyapı yatırımı için protokol imzaladı.

Saruhanlı Belediye Başkanı Zeki Bilgin, ilçede zeytin üretiminin yoğun olduğu Apak Mahallesi'nde yapımına başladıkları "Zeytin Alım Yeri Projesi"nin kaba inşaatının tamamlandığını bildirdi.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, larva mücadelesinde teknolojinin olanaklarından faydalıyor. Büyükşehir Belediyesi ekipleri, insan gücünün yetişemediği sulak alan ve sazlık gibi noktalarda drone yardımıyla ilaçlama yapıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, çocuklu annelere yönelik destek paketlerine bir yenisini daha ekledi. Belediye, bir bebeğin ilk 4 ayda ihtiyacı olan her şeyi tek pakette topluyor. Bu paket, bir beşiğin içinde annelere ulaştırılacak.

Muratpaşa Belediyesi'nin Nisan ayıyla birlikte beşinci yılına giren Çevreci Komşu Kart Projesi'yle evlerden toplanan nitelikli atık miktarı 16 milyon kiloyu aştı. Atmayıp biriktiren vatandaşlar, 2016 Nisan'da pilot mahallelerden başlayan projeye 5 milyon 190 bin TL kazandı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ramazan ayında Kent Ekmek büfelerinde satışa sunulacak pidenin satış fiyatını 1.5 TL olarak belirledi. Kent Ekmek Fabrikası'nın hijyenik koşullarda ürettiği 250 gramlık Ramazan pideleri, İzmirli'lere 60 ayrı büfede sunulacak.

Çaycuma Belediyesi, pazaryerinin girişindeki eski halı sahanın müştemilat binasının yerine yapılacak olan kapalı çarşının ilk adımını attı.

Mezitli Belediyesi ve TÜVTÜRK arasında imzalanan protokolle "Mezitli Araç Muayene İstasyonu"nun açılışı gerçekleştirildi.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, başkentte sosyal yardım alan öğrencilere pandemi sürecinde ücretsiz aylık mobil internet desteği sağladı. Yaklaşık 30.000 öğrenciye Aralık, Ocak ve Şubat aylarında 10 GB internet desteği veren Yavaş, sosyal medya hesapları üzerinden yaptığı duyuruda sürenin 3 ay daha uzatıldığı müjdesini verdi.

Lüleburgaz Belediyesi, ilçenin çeşitli bölgelerindeki yeşil alanlarda ve parklarda otomatik sulama sistemine geçti. Zaman ayarlı ve noktasal sulama sayesinde su kullanımı %70 oranında azaldı.

İzmit Belediyesi, Yapımı büyük ölçüde tamamlanan ve çevre düzenlenmelerinin devam ettiği Yaşam Bahçesi'nde aydınlatma güneş enerjisiyle sağlanıyor.

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen, Halk Ekmek tarafından üretilen Ramazan pidesinin fiyatının bu yıl 1.50 TL olarak belirlendiğini açıkladı. Pandemi nedeniyle vatandaşların alım gücünün düştüğünü hatırlatan Başkan Yılmaz Büyükerşen, Fırıncılar Odası'nın da özel sektördeki pide fiyatının tespitinde aynı hassasiyeti göstereceğine inandığını sözlerine ekledi.

Samandağ Belediyesi'ne bağlı Psikolojik Danışmanlık ve Yaşam Merkezi, ücretsiz olarak hizmet vermeye başladı.

DAYANIŞMA

Konak Belediyesi ile Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) imzaladıkları işbirliği protokolüyle okul öncesi eğitime ulaşamayan dar gelirli ailelerin çocuklarına eğitimde fırsat eşitliğinin kapılarını açtı. AÇEV gönüllüleri tarafından "Anne Buluşmaları" adı altında annelere verilen eğitimle çocukların okul öncesi gelişiminin desteklenmesi amaçlanıyor.

Turgutlu Belediyesi, Ramazan ayında ihtiyaç sahiplerine yönelik yardım kampanyası başlattı. Aşevi ve Hayır Merkezi aracılığıyla Ramazan ayı boyunca ihtiyaç sahibi vatandaşlara iftar yemeği ve erzak paketi ulaştırılacak.

Torbali Belediyesi tarafından Ramazan ayı boyunca ihtiyaç sahibi ailelere sıcak yemek servisi yapılacak. Her gün 1.500 haneye sıcak yemek dağıtımı yapılacak. 7.000 haneye ise, Ramazan kolisi teslim edilecek.

Merkezefendi Belediyesi'nin vatandaşlar, esnaf ve hayırseverler arasında köprü vazifesi gören "Merkezefendi El Ele" iyilik hareketi, ilk gününden itibaren büyük ilgi görüyor. İyilik hareketine şu ana kadar 78 hayırsever 100 bin TL katkıda bulundu. Bu sayede 4.000 ihtiyaç sahibine iftar yemeği ulaştırılacak.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ramazan ayı için iftar yemeği paketlerini ve gıda kolilerini dağıtmaya başladı. Başkan Tunç Soyer, "Pandemi nedeniyle ne yazık ki sevdiğimizle iftar sofrasında buluşamayacağız. Ancak zor günler geçiren yurttaşlarımıza hep birlikte omuz verebiliriz. "Bizizmir" dijital platformlarından ve Halkın Bakkalı web sitemiz üzerinden alacağınız gıda paketleri ve iftar yemekleriyle dayanışmayı birlikte büyütelim," dedi.

Ergene Belediyesi, kiracılarına 3 ay daha %90 oranında kira indirimi uygulayacak.

Nilüfer Belediyesi, Ramazan ayında başlattığı projeye ilçede dayanışmanın güzelliğini yaşatacak. www.dayanismaniluferde.com internet sitesi aracılığıyla, yardımseverlerin desteğiyle herkesin sağlıklı gıdaya ulaşması amaçlanıyor.

Muratpaşa Belediyesi, Covid-19 salgını nedeniyle kardeş kent Girne Belediyesi'ne maske ve tulum desteğinde bulundu.

Safranbolu Belediyesi, Ramazan ayına özel başlatılan "İyilik Hareketi" sayesinde ihtiyaç sahibi vatandaşlara ve pandemide ekonomik sıkıntı yaşayan lokantalar hayırseverler aracılığıyla yardım eli uzatılacak.

Atakum Belediyesi, Atakum'un dayanışma ruhunu 4.000'den fazla ailenin Ramazan sofralarına taşıdı. Belediye'nin iyilik ve dayanışma köprüsü olmaya devam edeceğini belirten Atakum Belediye Başkanı Cemil Deveci, "Her yurttaşımızın hayatına dokunacak, hayatını kolaylaştıracak ve sizleri bu zor günlerde gülümsetecek çalışmalarımız devam edecek," dedi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Ramazan ayı dolayısıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlara gıda kolisi dağıtımına başladı.

Tepebaşı Belediyesi, Nihal-İsmail Akçura Aşevi aracılığıyla Ramazan ayında ihtiyaç sahibi vatandaşlara "İftarımızı Paylaşalım" sloganıyla sıcak yemek ulaştıracak.

İzmit Belediyesi, ihtiyaç sahibi ailelerle hayırseverleri iyilik sofrasında buluşturan Kardeş Elleri, Ramazan ayı boyunca ihtiyaç kolisi, iftar menüsü ve sıcak yemek dağıtacak.

Çerkezköy Belediyesi "Komşu Paket" uygulamasını başlattı. Vatandaşlar, komsupaket.cerkezkoy.bel.tr adresi üzerinden temel gıda maddelerinden oluşan 100 TL değerindeki Komşu Paketi satın alarak ihtiyaç sahibi komşularına destek olabiliyor.

Muratpaşa Belediyesi, Ramazan ayında ilçenin fırınlarından satın alacağı pideleri, ihtiyacı olan ilçe sakinlerine ulaştırılacak. 220.000 Ramazan pidesi, Ramazan ayı boyunca hafta içi her gün mahallelerde kurulacak noktalardan dağıtılacak. Ayrıca iftar saatinde evinde olmayan esnafa da orucunu açması için iftar paketi verilecek.

Malkara Belediyesi, Malkara'daki ihtiyaç sahipleriyle hayırsever vatandaşlar arasında köprü olmayı amaçlayan Ramazan Erzak Paketi Kampanyası'nı başlattı.

Menteşe Belediyesi, kiracılarına yönelik yaptığı %50 ve %25 kira indirimlerini Nisan ve Mayıs aylarını da dahil ederek 2 ay uzattı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, işsiz kalan ya da gelirleri azalan ailelerin yanında olmaya devam ediyor. Salgının başladığı ilk günden bu yana ihtiyaç sahibi, 0-3 yaş arası bebeği olan ailelere bebek bezi ve mama desteği verildi. Belediye, Ramazan ayı öncesi 1.808 aileyi daha sevindirdi.

Çan Belediyesi'nin ihtiyaç sahipleri için dayanışmayı sağlamak ve onlara yardımcı olmak amacıyla öncülüğünü yaptığı askıda iyilik hizmeti devam ediyor.

Döşmealtı Belediyesi, Meclis toplantısında oybirliğiyle alınan kararla ilçe esnafından 3 ay daha kira alınmayacak.

Seferihisar Belediyesi, Ramazan ayı için ilçe genelinde "Halk Kart" kampanyası başlattı. Başkan Yetişkin, "Ramazan ayında da tenceresi kaynamayan ev bırakmıyoruz. İmecemize ortak olmak isteyen yardımsever hemşerilerimizi ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmak üzere Halk Market'in 100 TL'lik kartlarından almaya davet ediyorum. 50 adet kartla imeceyi başlatıyorum. Var mısın Seferihisar?" diyerek sosyal medya hesapları üzerinden paylaşımında bulundu. Çok kısa sürede ciddi bir etkileşim alan kampanyaya hayırsever ve duyarlı Seferihisarlılar büyük ilgi gösterdi.

Akhisar Belediyesi, Çölyak hastaları için glutensiz ekmeğin dağıtımının ardından Ramazan paketi dağıtımına da başladı.

Seyhan Belediyesi, "Komşusu aç yatan bizden değildir" anlayışıyla toplumsal dayanışmayı Ramazan ayında büyütüyor. İhtiyaç sahibi vatandaşlara Ramazan ayı boyunca gıda kolisi dağıtılacak. Aşevleri aracılığıyla her gün 10 ayrı noktada 2.000 kişiye sıcak yemek ikram edilecek. Ayrıca 65 yaş üzerindeki yaklaşık 1.000 vatandaşın evine de günlük sıcak yemek ulaştırılacak.

Muratpaşa Belediyesi, Pandemi nedeniyle zor günler geçiren müzisyenleri "Müzik Sokakta" etkinliğinde ilçe sakinleriyle buluşturuyor.

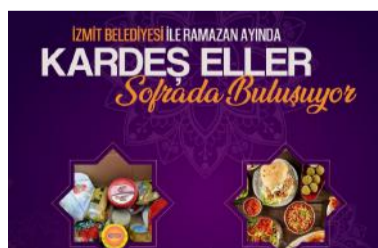
TARIM - ÜRETİCİYE DESTEK

Aydın Büyükşehir Belediyesi, ana vatani Vietnam olan ejder meyvesini Sultanhisar'da bulunan serasında yetiştirdi ve üretiminin yapılması için çiftçilere dağıttı. Başkan Özlem Çerçioğlu, "Az su tüketen ve yüksek gelir elde edilen ürünleri çiftçilerimizle buluşturmayı sürdüreceğiz," dedi.

Artvin Belediyesi, Artvin Yerel Tohum Derneği katkılarıyla yerel Ata tohum fide yetiştirme serasında patlıcan, biber, kırmızı ve pembe domates tohumu ekimi gerçekleştirdi. Elde edilecek fideler halka ücretsiz dağıtılacak. Tohumların ekildiği serayı ziyaret eden Başkan Elçin, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi Ata tohumlarının vatandaşlara ücretsiz dağıtılacağını söyledi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Silifke Balandız Mahallesi'nde sarı buğday desteğiyle başlayan tarıma destek projeleri, Gülnar'daki "Yerel Nohut Çeşitlerinin Yerinde Korunması ve Pazarlanması Projesi"yle devam edecek. Gülnarlı üreticilerin elinde bulunan ve kaybolmaya yüz tutmuş Atalık tohumlar, büyükşehir belediyesi sayesinde gün yüzüne çıkartılacak, üretime kazandırılacak.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Karabörtlen Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ve Balparmak firmasının öncülüğünde hayata geçirilen "Sürdürülebilir Arıcılık, Katma Değerli ve Verimli Üretim Protokolü" çerçevesinde Arıcılık Akademisi'nde eğitim alan 24 arıcıya arıcılık malzemeleri dağıtıldı.

Merkezefendi Belediyesi, ilçe genelindeki çalışmalarına devam ediyor. Yenişafak Mahallesi'ndeki 27 dekarlık lavanta bahçesine dikilen 15.000 adet lavantanın bakımı sürüyor. Yamaçlık alana da 2.000 adet adaçayı dikilecek.

Tarsus Belediyesi, Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'yle yürüttüğü proje ortaklığı kapsamında Kulak Mahallesi'nde milli yerfıstığı çeşidi olan "Ayşehanım" tohumlarının ekimini gerçekleştirdi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı, %75'i hibe ve %25'i çiftçi katkı paylı olmak üzere yaklaşık 8 milyon sebze fidesi (domates ve biber) desteği sağlayacak. Çiftçilerden 5 Mayıs'a kadar talep toplama başvuruları alınacak. Sebze fidesi dağıtımı 10 Mayıs'tan itibaren başlayacak.

Edremit Belediyesi, "3T Kalkınma Projesi" kapsamında sebze üretiminden sonra Atalık tohum üretimi için de adımlar atıldı. Edremit'te "Cumhuriyet Çiftlikleri Projesi" hayata geçiyor. Proje kapsamında Atalık tohumların üretimi ve takası amacıyla Edirne Belediyesi ziyaret edildi.

İstanbul Büyükşehir Belediye, Yaklaşık 5 yıldır atıl durumda bulunan Kemerburgaz Odayeri'ndeki İSTAÇ Katı Atık Sahası'ndaki sera aktif hâle getirildi. Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, "Fide Üretim Merkezi"nin açılışını üretici köylü kadınlarıyla birlikte gerçekleştirdi ve üreticilere ulaştırılacak ilk fideleri, dağıtım yapacak tıra kendi elleriyle taşıdı.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, "Yerel Tarım Ürünleri Projesi"yle Bozdoğan'daki serasında ürettiği domates, biber ve patlıcan fidelerini vatandaşlara dağıttı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Küçük Menderes havzasının önemli gelir kaynaklarından olan kestane ağaçlarındaki kanser hastalığına karşı üreticiye desteğini sürdürüyor. Hastalıkla mücadele için eğitim veren ve ücretsiz malzeme dağıtan belediye, Beydağ, Kiraz, Ödemiş ve Tire ilçelerinde toplam 2.112 kestane üreticisinin yüzünü güldürdü.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Veteriner Hizmetleri Dairesi tarafından Mut ve Bozyazı ilçelerinde yapılan saha araştırmalarında yörenin iklim ve toprak koşulları incelendi. Bu çerçevede üreticiye bu yıl ilk kez üretilecek kantaron fideleri dağıtıldı. Üreticiler hem tıbbi açıdan hem de bitki olarak önem taşıyan kantaron fidelerini toprakla buluşturmanın heyecanını yaşadı.

ULAŞIM

Gemlik Belediyesi, ilçe genelinde kilitli parke ve asfalt çalışmalarını aralıksız sürdürüyor. 2020 yılında yaklaşık 48.000 metrekare kilitli parke taş çalışması yapan Gemlik Belediyesi ekipleri, 2021 yılında çalışmalarına aralıksız devam ediyor. Eşref Dinçer Mahallesi Yeni Devlet Hastanesi altında bulunan ve daha önce mıcır kaplı olan sokaklara 8.000 metrekare kilitli parke taş döşeyen ekipler, bölgedeki ulaşım sıkıntılarını da ortadan kaldırdı.

Merkezefendi Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü ekipleri tarafından Çakmak Mahallesi 260 Sokak'ın devamı olan Saruhan Mahallesi 12301 Sokak ve 12119 Sokak'ta sürdürülen çalışmalar tamamlanarak Göveçlik Mahallesi'ne bağlanacak. 2.000 metre uzunluğunda 10 metre genişliğinde toplam 20.000 metrekare alanda 5.000 ton sıcak asfalt serimi yapılacak. Çalışmalar tamamlandığında Selçukbey, Çakmak, Saruhan ve Göveçlik Mahallesi, çevre yolu konumuna gelecek.

Mudanya Belediyesi, merkezde ve kırsal mahallelerde asfalt, tretuvar ve yol kaplama çalışmalarını sürdürüyor. 4.200 ton asfalt yama, 3.500 ton asfalt kaplama, 30.000 metrekare tretuvar ve yol kaplamasıyla 1.000 metre tretuvar çalışması gerçekleştirilecek.

Düziçi Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü'ne bağlı ekipler tarafından Boğaziçi Mahallesi Kıyıklar Sokak'ta kilit parke taşı yol çalışması yapılıyor. Ekipler, Haruniye Mahallesi Orhan Gazi Sokak'ta yol yapım çalışmalarına da başladı. Çalışma alanını ziyaret eden Belediye Başkanı Alper Öner, çalışmalarla ilgili ekiplerden bilgi aldı, mahalle sakinleriyle sohbet etti.

EĞİTİM

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Engelliler ve Sağlık Hizmetleri Dairesi tarafından düzenlenen "Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Bilinçli Aile Projesi"nin birinci eğitim programı tamamlandı. Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan çocukların ailelerini bilgilendirmeye ve bilinçlendirmeye yönelik yapılan eğitim, dikkat çeken içeriğiyle hem yurtiçinden hem yurtdışından yoğun ilgi gördü.

Edirne Belediyesi, riskli ve tehlikeli meslek alanlarında çalışan işçilere "Mesleki Yeterlilik Belgesi" kazandırıyor. Eğitime katılacak olan 492 işçi, teorik ve pratik olarak yapılacak olan sınavlara girecek. Sınavları kazanan işçiler, belgeyi almaya hak kazanacak.

Narlıdere Belediyesi, belediye bürokratlarına ve çalışanlara "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu" hakkında farkındalık ve temel eğitim semineri verdi. Kişisel bilgilerin önemi ve yasal sorumluluklar anlatıldı.

Nilüfer Belediyesi, Rotary 2440. Bölge Federasyonu ve Heykel Rotary Kulübü işbirliğiyle düzenlenen "Gençlerle Yarına Bir Adım" isimli eğitim programı başladı. Eğitimler üç ay devam edecek. Eğitimlere 18-25 yaş aralığındaki gençler katılabilecek. Gençlerin becerilerinin farkında olması ve kendilerini bu doğrultuda geliştirmesi hedefleniyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Engelliler ve Sağlık Hizmetleri Dairesi ile Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi işbirliğinde gerçekleştirilen "Menopoz Okulu", online eğitimlere başladı. 35 yaş üstü kadınların yararlanacağı eğitim, Nisan ayı boyunca her Pazartesi günü gerçekleştirilecek.

Menteşe Belediyesi, Güney Ege Kalkınma Ajansı tarafından %100 hibe desteğiyle hayata geçirilen "Menteşe Belediyesi Hizmetlerinde Karbon Ayak İzinin Hesaplanması ve Azaltım Yol Haritasının Hazırlanması" projesi kapsamında personele karbon ayak izi ve sera gazı azaltımı konusunda eğitim verildi.

Safranbolu Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü'nde görev yapan personele yönelik olarak "Sertifikalı İlk Yardımcı Eğitimi" yenileme programı düzenlendi.

İzmit Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, çocukların korunması, eğitim ve gelişim desteğinin sağlanması, ihmalin, istismarın, cinsel sömürünün ve çocuk ticaretinin önlenmesi konusunda önemli bir eğitim programı düzenledi. 6 Mart'ta başlayan ve 17 çocuğun katıldığı "Mimi ve Lili'nin Yolculuğu" sekiz oturumda başarıyla tamamlandı. "Çocuğum ve Çocukluğumu Koruyorum" sloganıyla düzenlenen eğitimlerde 8-10 yaş arasındaki çocuklar oynarken eğlendi, eğlenirken duygularını ve düşüncelerini güvenli bir ortamda ifade etme şansı buldu.

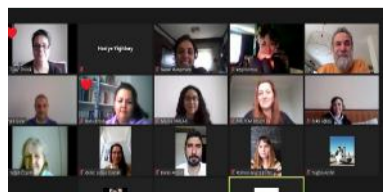
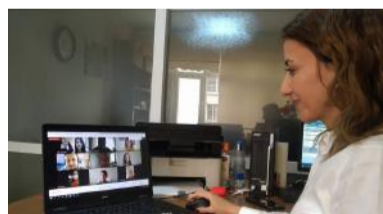
Balıkesir Gönen Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ekipleri, ekonomik yönden sıkıntı çeken, yardıma ve bakıma muhtaç olan, kimsesi bulunmayan vatandaşlara gıda, ev eşyası ve medikal malzeme yardımlarına devam ediyor.

Nilüfer Belediyesi, Misi Akademi'de bu hafta "Yılın Yazarı Gülten Akın" etkinlikleri kapsamında şiir atölyesi düzenlendi. Şair Haydar Ergülen'in katıldığı atölyede Gülten Akın şiirleri okundu ve şiirler üzerine konuşuldu.

Tepebaşı Belediyesi, ailelere yönelik "e-Spor Nedir?" adlı e-panel etkinliği düzenledi. Online gerçekleştirilen etkinlikte uzmanlar, ailelere e-spor hakkında önemli bilgiler aktardı.

Nilüfer Belediyesi'nin düzenlediği "Sosyal Medyada Marka Yaratmak ve Satış" eğitimine katılan kadınlar, marka oluşturmayı ve sosyal medyada satışın püf noktalarını öğrendi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Gönüllüler Şube Müdürlüğü ile Mersinden Kadın Kooperatifi'nin işbirliğinde yürütülen "Evimiz Atölye" projesi kapsamında "Çoraptan Bebek/Oyuncak Yapım Kursu"na katılan ve eğitimlerini başarıyla tamamlayan 51 kadına Başkan Vahap Seçer ve Meral Seçer tarafından katılım belgeleri verildi. 5 hafta boyunca gönüllü eğitimler tarafından verilen eğitimlerde, kadınlar için mali kaynak yaratmak amaçlandı.

KÜLTÜR SANAT

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Ramazan heyecanını çevrimiçi etkinliklerle evlere taşıyor. Ramazan ayı boyunca gölge tiyatro, kukla yapımı ve tiyatrosu, konserler, masal anlatımları gibi özel etkinlikler vatandaşlarla buluşacak.

Esenyurt Belediyesi ve İBB Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı'nın köprü restorasyonu için başlattığı ortak çalışma, 500 yıllık köprünün ne Koruma Kurulu'nun ne de Kültür Bakanlığı'nın envanterinde bulunduğu ortaya çıkardı. Yapılan başvuruya İstanbul 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'ne tescil ettirilen köprü, uzman bir ekibin desteğiyle restore edilip ziyaret edilebilir hâle getirilecek.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Dijitalleşen resim sanatının Türkiye'deki ilk örneği "TECHNÉ" sergisi, Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde sanatseverlerle buluştu. Sanatseverler, sergi aracılığıyla tuvalerin teknolojiyle değiştiği, dijitalleştiği, hareketlendiği, sese-müziğe dönüştüğü benzersiz bir deneyime davet ediliyor. Gizem Renklidağ'ın kendi geliştirdiği "FISPIS" tekniğiyle hayata geçirdiği eserler, dijital sanat alanının usta isimleri aracılığıyla dönüşüyor ve bambaşka bir deneyim yaşıyor.

Nilüfer Belediyesi'nin düzenlediği "Etüt: Güncel Sanata Doğru İlk Adımlar" isimli çevrimiçi programa konuk olan Ezgi Bakçay, "Politik Sanat" kavramı hakkında bilgi verdi.

Tarsus Belediyesi Şehir Tiyatrosu, Ayşe Lebriz Berkem Sahnesi'nde "Çehov Vodvil" oyununu sahneye prömiyerini gerçekleştirdi. Geçtiğimiz yıl "Ezop" oyunu ile 2. Uluslararası Yeni Tiyatro Dergisi Emek ve Başarı Ödülleri jürisi tarafından 4 ödülle birden değer gören Tarsus Belediyesi Şehir Tiyatrosu, yeni oyunuyla seyirci karşısına çıktı.

Çankaya Belediyesi ve Meksika Büyükelçiliği'nin kültür-sanat işbirliği, Ayrancı'da bir binanın beton duvarına doğanın renklerini taşıdı.

Konak Belediyesi'nin 23 Nisan etkinlikleri kapsamında açtığı yarışmaya Konak ilçesindeki 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri katılabilecek. Çocukların resimlerini merakla beklediğini söyleyen Başkan Abdül Batur, "Çocuklar kendi bayramlarını çizecek ve 23 Nisan coşkusu da onların gözünden, renklerinden tüm ilçemize yayılacak," dedi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi

Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı, "8 Nisan Dünya Romanlar Günü" dolayısıyla bir dizi kutlama programı düzenledi. Kentte sayısı yaklaşık 50.000'i bulan Roman vatandaşlar, kutlamaların heyecanını yaşıyor. İlk olarak belediyenin organize ettiği dinletide şarkılar söyleyen Romanlar, keyifli bir gün geçirdi. Roman sanatçılar üstü açık otobüste verdikleri konserlerle de vatandaşların evine konuk oldu, kenti dolaştı. Bu etkinliklerle toplam 249 Roman sanatçıya destek verildi.

İzmit Belediyesi, Dünya Karikatürcüler Birliği ve Cihan Hastanesi, 15 Nisan Dünya Sanat Günü'nde uluslararası karikatür sergisi açtı ve salgın sürecinde yaşamını yitiren sağlık emekçilerini andı.

Efes Selçuk Belediye

Başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel, açılışa hazırlanan "Efes Tarlası Yaşam Köyü" tanıtımı için Ankara ziyareti gerçekleştirdi. Kemal Kılıçdaroğlu'yla görüşen Başkan Filiz Ceritoğlu Sengel, Türkiye tarımında yaşanan köklü sorunlara bütünsel ve çok yönlü çözümler getiren "Yaşam Köyü" modelini sundu. Kılıçdaroğlu, "Efes Tarlası Yaşam Köyü'nün açılışını gerçekleştirmekten mutluluk duyacağını belirtti.

ETKİNLİK

Karşıyaka Belediyesi, Yaşar Üniversitesi ve Kâtip Çelebi Üniversitesi paydaşlığında girişimcilerin ihtiyaçlarına yönelik eğitim ve deneyim oturumları tasarlandı.

Foça Belediyesi, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Foça'ya gelişinin 87. yıldönümü dolayısıyla anma programı gerçekleştirdi.

Adana Büyükşehir Belediyesi Derman ekipleri, Kanser Haftası kapsamında Onkoloji Merkezi'ndeki hastalar için etkinlik düzenledi.

Bozüyük Belediyesi ve Bozüyük Kent Konseyi işbirliğiyle "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" konulu resim yarışması düzenlendi.

Karabağlar Belediyesi, revizyon imar planlama sürecini daha sağlıklı yürütmek için Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'ne bağlı bazı odalarla görüş alışverişinde bulundu. Oda yöneticileri, planlama süreciyle ilgili düşüncelerini doğrudan Karabağlar Belediye Başkanı Muhittin Selvitopu'na ve belediyenin bu konuyla ilgili çalışan bürokratlarına aktarma olanağı buldu.

Bandırma Belediyesi, bir yandan koronavirüsle mücadele çalışmalarını sürdürürken diğer yandan da sosyal/kültürel etkinlikleri sosyal medya aracılığıyla vatandaşlarla buluşturmaya devam ediyor. Bu kapsamda 3 farklı yaş kategorisinde 2007-2015 yılları arasında doğmuş sporcuların katılabileceği ödüllü online satranç turnuvası düzenleniyor.

Küçükçekmece Belediyesi, 5. ve 6. sınıf öğrencilerine yönelik Türkiye haritası temalı "Yap-Boz Hız Yarışması" düzenlendi. Sefaköy Kültür ve Sanat Merkezi'nde düzenlenen yarışma, 16 öğrencinin kıyasıya rekabetine sahne oldu.

Tepebaşı Belediyesi'nin yürütücülüğünde hayata geçirilen "Genç Fikirler Sürdürülebilir Şehirler" projesi kapsamında düzenlenen ikinci atölye çalışması, İzmir'de gerçekleştirildi.

İzmit Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, 13 Nisan-10 Mayıs tarihleri arasında düzenleyeceği etkinliklerle özlenen Ramazan ayı ruhunu geri getirecek. Müdürlük tarafından belirlenen mahallelerde ve alanlarda pandemi kurallarına uygun olarak gerçekleştirilecek olan etkinliklerde Hacivat ile Karagöz, Nasrettin Hoca, Aşuk ile Maşuk ve sihirbazlık gösterileriyle kentin çocuklarına Ramazan kültürü aktarılacak.

Odunpazarı Belediyesi, Ceren Özdemir Adalar Gençlik Merkezi'nde düzenlediği atölye çalışmalarına koronavirüs salgını nedeniyle online ortamda devam ediyor. Çeşitli branşlarda gerçekleştirilen atölyelerle gençlerin kişisel eğitim çalışmalarından ve sosyal hayattan uzaklaşmaları önleniyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, "Yarışmayla Ankara" programı kapsamında açılan yarışmanın konusu, başkentin tarihi merkezi Ulus'ta inşa edilecek bir kültür ve sanat merkezi olarak belirlendi. "Ulus Modern" adıyla açılan yarışmanın yeri, 2003 yılında geçirdiği yangının ardından yıkılan Modern Çarşı arsası.

Beylikdüzü Belediyesi, Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği öncülüğünde belediyelerin Toplumsal Eşitlik Birimleri'yle bir araya geldi. İnternet üzerinde yapılan toplantıda belediyenin süreç hakkındaki deneyimlerini ve gerçekleşen çalışmaları detaylı bir sunumla anlatan Gizem Aykanat Ceviz, "Amacımız, Beylikdüzü'nde yaşayan herkesin farklılaşan ihtiyaçlarını görmek ve bu ihtiyaçlara doğru hizmetlerle cevap verebilmek," dedi.

Bayraklı Belediyesi ve Atatürkçü Düşünce Derneği Bayraklı Şubesi tarafından "Köy Enstitülerinden Günümüzde Eğitim" konulu panel düzenlendi.

Beşiktaş Belediyesi Kadın Dayanışma ve Yaşam Merkezi'yle sosyal bir girişim olan "Öğrenme Meraklıları" işbirliğiyle düzenlenen online etkinlikler devam ediyor. Meraklı Atölyeler kapsamında Avukat Merve Kartal ve Uzman Psikolojik Danışman Ece Özge Karakuz'un katılımıyla "Çocuklarda İhmal ve İstismar" konulu online seminer düzenlendi.

Konak Belediyesi, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'nde Roman sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirerek Roman toplumunun sorunlarının masaya yatırıldığı ve çözüm önerilerinin değerlendirildiği bir toplantı düzenledi.

Çanakkale Belediyesi tarafından 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında online satranç turnuvası düzenlenecek.

Büyükçekmece Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren Büyükçekmece Müzisyenler Birliği, pandemi sürecinde kendilerine maddi ve manevi destek sağlayan Başkan Hasan Akgün'e teşekkürlerini müzik yaparak dile getirdiler. Büyükçekmece Belediyesi önüne enstrümanlarıyla gelen müzisyenlerin verdiği mini konser büyük ilgi gördü.

Bodrum Belediyesi, Cevat Şakir Kabaağaçlı 131. doğum yıldönümünde düzenlenen etkinliklerle anıldı.

Avcılar Belediyesi, "Avcılar 2029" vizyonuyla gerçekleştirdiği çalıştaylar dizisine bir yenisini daha ekledi. Dizinin sekizinci çalıştayı, "Avcılar: Geleceğe Uzanan Yolculukta Tarihi ile Buluşan Kent" başlığıyla online gerçekleşti.

Ödemiş Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 101. yılı kutlama etkinlikleri çerçevesinde "Şiir ve Resim Yarışması" düzenliyor.

Ataşehir Belediyesi Toplumsal Eşitlik Birimi, sivil toplum örgütlerinin ve yerel yönetimlerin bilgi ve tecrübelerini aktardıkları "Deneyim Paylaşımı Toplantısı ve Atölye Çalışması"na katıldı. Eşitlik birimlerinde görev yapan yaklaşık 60 temsilcinin katıldığı çalışma, eşitlik birimlerinin deneyimlerini paylaştıkları, ortak sorunlar, ihtiyaçlar ve olanaklar üzerine tartıştıkları ve çözüm önerileri ürettikleri atölye çalışmasıyla sona erdi.

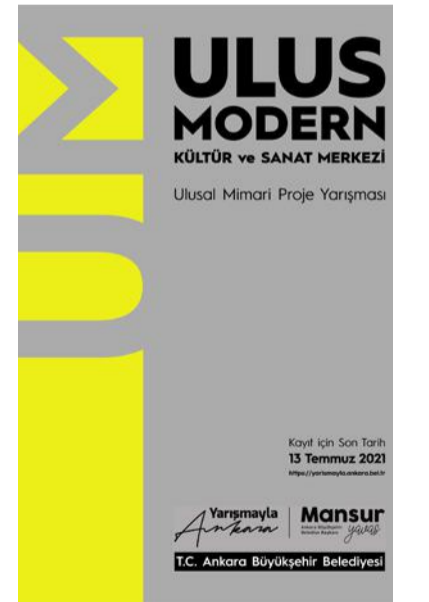
Kırklareli Belediyesi, Kırklareli Romanlar Derneği'nin, Roman federasyonlarının ve Roman derneklerinin katkılarıyla 8 Nisan Dünya Romanlar Günü bir dizi etkinlikle kutlandı.

Çanakkale Belediyesi'nin Almanya'da bulunan Kardeş Kenti Osnabrück Belediyesi Osnabrück Kardeş Kentler Ofisi, "2021 Uluslararası İrkçilikle Mücadele Haftası" kapsamında kardeş kentleri olan Angers, Çanakkale, Derby, Haarlem ve Twer ile Osnabrück halkını uluslararası bir fotoğraf yarışmasına davet ediyor.

Nilüfer Belediyesi'nin düzenlediği 6. Tohum Takas Şenliği'nde 35 çeşitten oluşan toplam 15.000 paket Atalık tohum vatandaşla buluştu.

Ataşehir Belediyesi, İstanbul Anadolu Yakası'nda bir ilk gerçekleştirdi. 8 Nisan Dünya Romanlar Günü, Ataşehir'de kutlandı.

Kartal Belediyesi, Ramazan ayının manevi iklimini yaşatabilmek amacıyla düzenleyeceği geleneksel etkinlikleri online programlar aracılığıyla vatandaşlarla buluşturacak. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün organizasyonunda yapılacak olan geleneksel Ramazan etkinlikleri kapsamında yüzlerce yıllık bir geçmişe sahip olan Hacivat-Karagöz, meddah ve orta oyunu, tasavvuf müziği dinletileri, ilahiler, semazen ve dans gösterileri, kanto, kukla oyunları illüzyon gösterileri ekrana taşınacak. Tüm etkinlikler, Kartal Belediyesi'nin sosyal medya hesapları üzerinden yayınlanacak.

ÇEVRE

Muğla Büyükşehir Belediyesi MUSKİ Genel Müdürlüğü ekipleri, il genelinde başlattıkları dere temizleme çalışmalarına Marmaris Turunc Mahallesi'nde devam ediyor. Turunc Sümbül Deresi'nde yapılan temizlik çalışmalarında bugüne kadar yaklaşık 700 ton atık çıkarıldı.

Bolu Belediyesi, Bolu'da ilk olarak 2013 yılında kullanılmaya başlayan ve sık sık arızalanan yeraltı çöp konteynerlerini modern görünümlü ve dayanıklı yeni konteynerlerle değiştirmeye başladı. Kentin 82 noktasında bulunan eski konteynerlerin pedal ve bacalarının sıklıkla arızalanması nedeniyle başlatılan yenileme çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor.

Torbali Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü, ilçe genelinde kuruyan ağaçların yerine ve yeni yaşam alanlarına çınar ağaçları dikmeye devam ediyor.

Bornova Belediyesi ve İzmir Büyükşehir Belediyesi ekiplerinin ilçe genelinde dört gün sürecek temizlik çalışması, Serintepe, Merkez, Çınar, Karacaoğlan, Yeşilova, Rafetpaşa ve Yıldırım Beyazıt Mahalleri'nde başladı. 7 süpürge aracı, 4 yıkama aracı, 3 çöp taksi, 11 kamyon, 3 kepçe, 2 loder ve 120 personel tarafından yapılan çalışma kapsamında tüm sokaklar temizlendi. Ekipler, molozları da kaldırdı.

SPOR

Nilüfer Belediyespor, Avrupa Kupaları'na katılma hakkı elde ederek başarısını taçlandırdı. Misli.com Sultanlar Ligi'nde normal sezonu Vakıfbank, Fenerbahçe Opet, Eczacıbaşı Vitra, Türk Hava Yolları'nın ardından 5. sırada tamamlayarak Türkiye'yi CEV Volleyball Challenge Cup'ta temsil etme şansı elde etti. Belediye Başkanı Turgay Erdem, Nilüfer Belediyespor Kadın Voleybol Takımı'nı ve teknik ekibi ziyaret ederek sevinçlerini paylaştı.

Küçükçekmece Belediyesi, e-sporu da kendini geliştirmek isteyen gençlerin teknolojik yeteneklerine yatırım yaparak Küçükçekmece Espor Merkezi'ni hayata geçirdi. Halkalı Merkez Mahallesi'ndeki tesisin pandemi tedbirleri alınarak gerçekleştirilen açılışına İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Cumhuriyet Halk Partisi İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, Küçükçekmece Belediye Başkanı Kemal Çebi, siyasi parti temsilcileri ve sporseverler katıldı.

Karşıyaka Belediyesi Spor Kulübü'nün basketbol takımı Pınar Karşıyaka, FIBA Şampiyonlar Ligi Play-Off turu son mücadelesinde Happy Casa Brindisi'yi mağlup ederek adını turnuvada kalan son 8 takım arasına yazdırdı.

Yenimahalle Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü, Türkiye Görme Engelliler Federasyonu tarafından 1-3 Nisan 2021 tarihlerinde Gaziantep'te düzenlenen Atletizm Türkiye Şampiyonası'nda madalyaları topladı.

Gaziemir Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Kadın Atletizm Takımı, Maraton İzmir'de kadınlar kategorisinde iki birincilik, iki ikincilik ve bir de üçüncülük kazandı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü'nün milli haltercisi Daniyar İsmayilov, iki altın madalya kazanarak Avrupa Şampiyonu oldu.

Bornova Belediyespor, Büyükşehir Hastanesi Konya Basketbol karşısında kritik bir galibiyet aldı. Atatürk Spor Kompleksi'nde ağırladığı güçlü rakibini 94-77 skorla yenen yeşil-beyazlı ekip, yeniden play-off potasına girdi.

Güzelbahçe Belediyesi Kaan Yüce Spor Salonu'nun anahtarı milli jimnastikçi Burçak Şenman'a verildi. Belediye Başkanı Mustafa İnce, "Salonumuz 7/24 hizmetinde. Sen yeter ki kupa ve madalyalarla göğsümüzü kabartmaya devam et," dedi. 11 yaşında milli takıma seçilen, 14 kupa ve 32 madalyanın sahibi olan 18 yaşındaki milli jimnastikçi Burçak Şenman, İzmir depreminden sonra ailesiyle birlikte Güzelbahçe'ye yerleşmişti.

Hatay Büyükşehir Belediyespor Kick Boks Takımı, 8-11 Nisan tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen 6. Uluslararası Türkiye Açık Avrupa Kupası müsabakalarına damga vurdu. 15 ülkeden 1.637 sporcunun katıldığı müsabakalarda Hatay Büyükşehir Belediyespor'un başarılı 10 sporcusu, 3 Avrupa Kupası Şampiyonluğu'nun yanı sıra 3 altın, 4 gümüş ve 1 bronz madalya kazandı. Bir sporcu da elde ettiği başarının ardından milli takıma girmeye hak kazandı.

SOKAK HAYVANLARINA YARDIM

Karabağlar Belediyesi Kent Konseyi tarafından sokak hayvanları yararına düzenlenen kermes, Poligon'daki Gazeteci Barış Selçuk Parkı'nda törenle açıldı.

Bozüyük Belediyesi Zabıta Müdürlüğü Veterinerlik Hekimliği personelleri, düzenli aralıklarla ilçe genelindeki ve kırsal alanlardaki hayvanları besleme çalışmalarını sürdürüyor.

Çiğli Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü, bir ilki gerçekleştirerek sokak sakinleri için kendi öz kaynaklarıyla yoğun bakım ünitesi geliştirdi. Veteriner İşleri Müdürlüğü tarafından başlatılan "Yaşam Kapsülü Projesi"yle hayata geçirilen yoğun bakım ünitesi, çeşitli nedenlerle sağlık durumu bozulan ve yaşam desteğine ihtiyaç duyan sokak sakinlerinin sağlığının kontrollü olarak normalleşmesini sağlayacak. Yoğun bakım ünitesi, bir ayda tamamlandı ve Veteriner İşleri Müdürlüğü'nde sokak sakinlerine hizmet vermeye başladı.

İZMİT BELEDİYESİ

Veteriner İşleri Müdürlüğü ekipleri, yardıma muhtaç sokak hayvanlarına yönelik anında ve yerinde tedavi uygulamalarını hız kesmeden sürdürüyor. Ekipler, Alikahya Cumhuriyet Mahallesi'nde sokak hayvanlarını aşıladı, ardından İzmit İlçe Jandarma Komutanlığı bünyesindeki arama kurtarma ve narkotik köpeklerinin aşılama işlemini gerçekleştirdi.

KARŞIYAKA BELEDİYESİ

Veteriner İşleri Müdürlüğü, sokaklarda saldırganlık ve davranış bozukluğu gösteren hayvanlar, yaşadıkları bölgedeki uzmanlar aracılığıyla rehabilite edilecek.

DİĞER

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Bilgi/teknoloji dünyasının Oscar'ı olarak değerlendirilen IDC CIO Summit'te 3 dalda birincilik, 1 dalda ikincilik, 1 dalda üçüncülük ve 1 adet jüri özel ödülü olarak toplam 6 dalda ödül kazandı. İBB iştirak şirketlerinden Belbim ise, 2 dalda ikincilik ve üçüncülük kazandı.

Efes Selçuk Belediyesi 4 Nisan Sokak Hayvanları Koruma Günü nedeniyle bir rapor yayımladı. Raporda, Efes Selçuk Belediyesi'nin veterinerlik hizmetleri kapsamında pandemi döneminde ilçe genelinde sokak hayvanları için yapılan çalışmalara ilişkin bilgiler yer alıyor.

Edremit Belediye Başkanı Selman Hasan Arslan, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'nde ilçedeki Roman müzisyenlere müjde verdi. Oluşturulacak saz heyetiyle Roman müzisyenlerin belediyede istihdam edileceğini açıkladı.

Kuşadası Belediye Başkanı Ömer Günel, Ankara'da düzenlenen Enerji Kentleri Birliği 2021 Yılı Nisan Ayı Olağan Meclis Toplantısı'nda encümen üyeliğine yeniden seçildi. Başkan Ömer Günel, Kuşadası'nın sahip olduğu jeotermal kaynakları sağlık turizmi alanında kullanmak için çalışmalarını sürdürdüklerini belirterek "Kuşadası'nı termal sağlık turizminin merkezi hâline getireceğiz," dedi.

Efeler Belediyesi ile Efeler İlçe Tapu Müdürlüğü arasında bina, arsa ve arazi rayiç değerler verilerinin yönetim bilgi sistemi üzerinden paylaşılmasına ilişkin protokol yapıldı.

Mezitli Belediyesi, hayata geçirdiği projelerle ödül almaya devam ediyor. Başkan Tarhan, özel gereksinimli bireylerin sosyal yaşamda daha fazla yer alması amacıyla yapılan "Down Kafe" projesiyle yeni bir ödülün sahibi oldu. "Down Kafe", Mersin Sağlıkta Başarı ve Yaşam Ödülleri kapsamında "Yılın Sağlık Projesi" ödülünü aldı.

İzmit Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda "Şiir Okuma Yarışması" düzenliyor.

Kuşadası Belediyesi, Başkan Ömer Günel'in görevine gelmesinin ardından yeni bir yapılanma sürecine giren Kuşadası Belediyesi'nde bütçe rekoru kırıldı. Başkan Ömer Günel, iki yıl gibi kısa bir süre içerisinde uyguladığı tasarruf tedbirlerinin yanında yaşama geçirdiği gelir kaynaklarını artırmaya yönelik çalışmalarla mali tabloyu olumlu yönde değiştirmeyi başardı.

T.C. İZMİT BELEDİYESİ

23 Nisan
Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
Ödüllü Şiir Okuma Yarışması

İzmit Geneli, Okul Öncesi, İlkokul ve Orta Okul Öğrencileri

Yarışma Başvuru Tarihi:
06 - 18 Nisan 2021

Başvuru için: www.izmit.bel.tr

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NİN ÖNEMİ

İstanbul Sözleşmesi, diğer adıyla Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin amacı, kadına yönelik şiddetin ve aile içi şiddetin sözleşmede belirlenen temel standartlar çerçevesinde önlenmesidir.

İstanbul Sözleşmesi'nin en önemli özelliği, biyolojik veya hukuki, ailevi bağ olup olmadığına bakılmaksızın ev içi şiddetin (örneğin, eski veya mevcut eşler, evlilik dışı partnerler, birlikte ikamet edilen aile fertleri, akrabalar veya birlikte ikamet edilen başkaları tarafından yöneltilen şiddetin) ve kadınlara yönelik her türlü şiddetin önlenmesine ve şiddetle mücadeleyle ilişkin standartlar öngören, Avrupa ülkelerini hukuki olarak bağlayan ilk belge olmasıdır. Bağlayıcılığı, ülkeleri bir denetim mekanizmasına tabi tutmaktadır.

Sözleşmede 4 temel prensip bulunmaktadır. Avrupa Konseyi tarafından belirlenmiş prensipler şunlardır:

- Kadına yönelik her türlü şiddetin ve ev içi şiddetin önlenmesi,
- Şiddet mağdurlarının korunması kapsamında gerçekleştirilen ceza yargılamasının düzgün bir şekilde yürütülmesi,
- Kadına yönelik işlenen suçların cezasız kalmaması ve suçluların cezalandırılması,
- Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında bütüncül, önleyici, koruyucu politikaların yapılacak işbirliğiyle tüm kurumlar tarafından hayata geçirilmesidir.

Mağdur kadının haklarının korunmasına yönelik tedbirlerin alınmasını ve kadının toplumsal kimliği ne olursa olsun ayrımcılık gözetilmeden korunmasını garanti eden ilk uluslararası sözleşmenin toplumumuzda önemi bir hayli büyüktür. Sözleşmeye taraf devletlerin kadına yönelik şiddeti önlemek, tedbir almak ve hukuki düzenlemelere gitmek gibi yükümlülükleri vardır. Sözleşmeyle birlikte kadına yönelik şiddet konusunda farkındalık oluşturmak, sivil toplum kuruluşlarıyla fon sağlayıp çözüm için yol bulmak, ileride meydana gelebilecek şiddet eğilimlerini önlemeye yönelik eğitim ve çalışmalar yürütmek, kadınları koruma altına almak, şiddet sonrası mağdurun iyileşmesini/koruma altında tutulmasını sağlayacak barınma evleri kurmak ve çalışmalar yürütmek gibi hususlar düzenlenmiştir. Taraf devletler ayrıca şiddet mağdurunun saldırganına karşı hukuki yollara başvurmasını ve yasal tedbirlerin alınmasını sağlayacak mevzuat düzenlemesi yapmakla da yükümlüdür.

Sözleşmedeki tüm hükümler, ülkemizde kadına karşı şiddetin önlenmesi, ayrımcılığın engellenmesi ve kadınların yaşam hakkının elinden alınmaması hususunda etkili olabilecek tedbirleri ve uygulamaları düzenlemektedir.

Fakat ülkemizde kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin boyutları artmıştır. Şiddet biçimleri farklılaşmıştır. Kadınları koruyan yasalardan ve onun dayanağı olan sözleşmeden çekilerek kadına yönelik şiddetle mücadele edilemeyeceği açıktır.

SODEMSEN olarak toplu iş sözleşmelerinde "Ayrımcılığın Önlenmesi ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" maddesi başlığı altında "İstanbul Sözleşmesi" hükümlerinin öngördüğü ölçüde kadına yönelik şiddete karşı işverenlerimizin gerekli önlemleri alması gerektiğini kabul ediyor ve altına imza attığımız toplu iş sözleşmelerinde İstanbul Sözleşmesi'nin ruhunu yaşıyoruz.

"Av. HARIKA
ECEM
DEĞİRMENÇİ"
SODEMSEN
Toplu İş Sözleşmesi Avukatı

“EFES SELÇUK’U HAK ETTİĞİ YERE GETİRMEK İSTİYORUZ”

Belediyenin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: İzmir Büyükşehir Belediyesi’yle spor, kültür/sanat, sosyal yardımlaşma, altyapı çalışmaları ve çeşitli belediye hizmetleri alanlarında ortak çalışma, destek ve işbirliği sürdürülmektedir.

İlçenizde STK’larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: İzmir İş Kadınları Derneği’yle kadınların sosyal ve ekonomik hayatta güçlenmesi için bir protokol imzaladık. İZİKAD’la güçlü ve özgür kadınların desteklenmesine yönelik projeler planlıyoruz.

İzmir Avukatları Derneği işbirliğiyle Efes Selçuk’ta kadınlara yönelik hukuk okuryazarlığı eğitimi başlattık, eğitimlerimiz sürüyor. Bu projeye kadınlar, haklarını hukuki düzlemde savunabilmek için gereken bilgiye ve becerilere kavuşuyor.

“Efes Kariyer” adlı istihdama yönelik bir sitemiz var. Bu sitenin işleyiş aşamasında yine ilçemizde faaliyet gösteren meslek odalarıyla ve sivil toplum örgütleriyle birlikte çalışıyoruz.

“Efes Tarlası Yaşam Köyü Projesi” için Selçuk Ziraat Odası, Başka Bir Okul Mümkün Kooperatifi, Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Çiftçiler Sendikası ile ortaklaşa çalışmalarımız sürüyor.

Efes Selçuk’ta faaliyet gösteren kent konseyimiz var. Selçuk Efes Kent Konseyi bünyesinde Kadın Meclisi ve Gençlik Meclisi bulunuyor. İlçedeki sivil toplum örgütlerinin de yer aldığı Selçuk Efes Kent Konseyi’nin 250 üyesi bulunuyor. Kadın Meclisi’yle kadınlarla ilgili çalışmalarda görüş alışverişinde bulunuyoruz. Gençlik Meclisi’nin desteğiyle pandeminin etkilerinin görülmeye başladığı ilk günlerde 1.300 adet erzak paketini süreçten etkilenen vatandaşlara ulaştırdık.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: Kırılgan ve dezavantajlı vatandaşlara yönelik çalışmalarımız çerçevesinde, Eşitlik Birimi’nin koordinasyonunda Kadın Dayanışma Merkezi ve Engelsiz Yaşam Merkezi hayata geçti. Ayrıca Eşitlik Birimi bünyesinde hazırlanacak olan Yerel Eşitlik Eylem Planı dahilinde kadınlara, çocuklara, gençlere, engellilere ve tüm dezavantajlı gruplara yönelik çalışmalarımız şekillenmeye devam edecek.

Ebeveynler gündelik işlerini yaparken kendilerine zaman ayırabilsin ve çocuklar eğitimler eşliğinde güvenle oynayıp

SELÇUK BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Başkan, Başkan Yardımcıları, Fen İşleri Müdürlüğü, Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Huzurevi Müdürlüğü, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, İşletme ve İstirakler Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü.

STRATEJİK HEDEFLER: Öncelikli hedefimiz, sahip olduğumuz insan gücü ve mali kaynaklarla Efes Selçuk’u hak ettiği yere getirmek. İlçemizin turizm, tarih ve tarım merkezi olması sebebiyle özellikle bahsi geçen alanlarda çalışmalarımıza ağırlık vererek uluslararası arenadaki tanıtımına katkı sunmak. Bunun yanı sıra ilçede yaşayan vatandaşların ve kırılgan grupların hayatlarına pozitif katkılar sunarak dezavantajlı gruplar için çalışmalar yapmak.

ÇALIŞAN SAYISI: 519

BÜTÇE: 110 Milyon TL

eğlenebilsin, arkadaş edinebilsin, kreş öncesi bir ön alıştırma yaşayabilsin diye “Çocuk Kafe”yi kurduk.

İlçemizdeki üreticilerin ürünlerini sağlıklı bir şekilde muhafaza edebilmeleri için soğuk hava hizmeti sunduğumuz “Deppo Efes”te çalışan tarım işçisi annelere destek olmak, ekonomik hayata katılmalarının önündeki zorlukları gidermek için “Masal Evi”ni açtık. Tarım sektöründe çalışan kadınlar, Deppo Efes Soğuk Hava İşletmesi içerisinde yer alan Masal Evi’ne çocuklarını emanet edebiliyor.

“Engelleri kaldırıyoruz” şiarıyla Efes Selçuk’ta ilk kez engelli ve engelsiz çocukların birlikte oynayabileceği bir park yaptık. İlçemizde yaşayan engelli bireylerin hayatlarını kolaylaştırmak amacıyla Engelsiz Yaşam Merkezi açtık.

Kadın Dayanışma Merkezi’nde danışmadan dayanışmaya evrilen bir anlayışla kadınlara yönelik psikolojik ve hukuki danışmanlık hizmeti sunuyoruz. Aynı zamanda günlük hayatlarına pozitif katkı sunacak diksiyon, etkili iletişim, ritim gibi dersler veriyoruz, sağlıklı yaşam üzerine söyleşiler gerçekleştiriyoruz.

Özellikle kadınlara yönelik pozitif ayrımcılık dahilinde attığımız somut adımlar var. Belediye meclisimizden çıkan kararlar yeni işletme açacak olan kadın esnaflardan alınacak ücretlere indirim yapıyoruz. Kadın pazarcılarında alınacak ücretlerden de %25 oranında indirim sağlıyoruz. Ayrıca “Aile Konutu Şerhi” için istenilen belgelerden bazı ücretler de artık alınmayacak.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL

İzmir-Selçuk Belediye Başkanı

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde Tezli Özel Hukuk Lisansını tamamladı. Tez konusu olan “Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku”nda uzmanlaştı. Ardından marka ve patent vekilliği sınavlarında başarı elde ederek marka ve patent vekilliği yapmaya hak kazandı.

2009 yılında gerçekleşen yerel seçimlerde CHP Selçuk Belediye Meclis Üyesi olarak seçildi. 2009-2014 yılları arasında Hukuk Komisyonu, AB Uyum Komisyonu, Eğitim Kültür ve Spor Komisyonu Üyelikleri, Encümen Üyeliği ve Divan Kâtipliği görevlerini üstlendi. 2010 yılında kurucu başkanı olduğu Sürekli Eğitimi ve Kişisel Gelişimi Destekleme Derneği’nin başkanlık görevini belediye başkanlığına kadar sürdürdü.

2014 yerel seçimlerinde İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Efes Selçuk Belediyesi Meclis Üyesi oldu. 2014-2019 yılları arasında CHP Grup Başkanvekilliği, İzmir Büyükşehir Meclisi Denetim Komisyon Üyeliği, Hukuk Komisyonu Üyeliği/Başkanlığı ve Divan Kâtipliği görevlerini yaptı. Aynı tarihler içerisinde Selçuk Belediye Meclisi’nde Hukuk Komisyon Başkanlığı, İmar Komisyon Üyeliği, Spor, Eğitim ve Kültür Komisyonu Üyeliği, Kadın Erkek Eşitliği Komisyon Başkanlığı görevlerini de yürüttü.

2019 yılında gerçekleşen yerel seçimlerde CHP’den aday oldu. Seçim sonrası Selçuk’un ilk kadın belediye başkanı olmaya hak kazandı.

“Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda Mimari Eserler” ve “Fikir ve Sanat Eserlerinde İntihal ve Esinlenme” adlı iki kitabı vardır. Evli ve bir çocuk annesidir.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: Hayata geçirdiğimiz hizmet ve projeler arasında Köy Akademileri, SELBİM, hayvan barınağının yenilenmesi, haybulans, Çocuk Kafe, Öğrencilere Taşıma Destek Hizmetleri, Tek Nokta Hizmet Birimi gibi projeleri saymak mümkün.

Diğer yandan, tamamen belediyemizin öz kaynaklarıyla inşa edilen, ilçemizin tarım alanındaki özgünlüğünü yansıtan, çok yönlü ve bütünsel çözümler üreten "Efes Tarlası Yaşam Köyü", seçim vaatlerimiz arasında öne çıkmaktadır.

Efes Tarlası Yaşam Köyü'nün inşası ve kuruluş aşaması tamamlandı, pandemi koşulları göz önüne alınarak faaliyetine başlamak üzeredir.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: Faaliyete hazır hâle getirdiğimiz Efes Tarlası Yaşam Köyü'yle ilçemizdeki tüm kesimlere değen bütünsel bir faaliyeti hayata geçirmeyi planlıyoruz. Efes Tarlası Yaşam Köyü, çok yönlü ve bütünsel yapısıyla önümüzdeki dönemde ilçemize değer katacak ve süreklilik arz edecek bir çalışmadır. Efes Tarlası Yaşam Köyü, ilçenin kadim değerlerini, insanlığın ve özellikle ülkemizin sürüklendiği iklim krizinin, ekolojik krizin, gıda krizinin ve ekonomik krizin koşullarının dayattığı acil çözüm ihtiyacıyla birleştiren bir model oluşturuyor. Aynı zamanda doğayla uyumlu üretimle herkes için sağlıklı, besleyici ve erişilebilir gıdayı mümkün kılmayı hedefliyor. Üreticilerle tüketicileri yakınlaştırarak, seslerini duyarak, insani bir etkileşimle birbirine bağlıyor. Geleceğin dünya vatandaşları çocukları doğanın ve yaşamın bilgisiyle donatarak onların sosyal bireyler olmalarını mümkün kılıyor. Kentlerin her gün daha da dolup taştığı, kırsal alanların insansızlaştığı bir dönemde aile tarımına sunduğu destekle Yaşam Köyü, geleceğin Türkiye'sinin kentleşme ve kır politikasının temellerini atıyor. Efes Tarlası Yaşam Köyü'nün hedefi, sürdürülebilir kentler ve doğayla uyumlu, her yönüyle toplumsal canlılığa erişen köyler. Köylerde yoksullaşan ve kent merkezinde değersiz hissettirilen deneyimlerimiz, Yaşam Köyü'nde yeni bir hayatın umuduna kavuşacaklar ve bizim için ne kadar değerli olduklarını hissedecekler.

Gelirsizliğe, mesleksizliğe ve geleceksizliğe sürüklenen gençler Yaşam Köyü'nde edindikleri özgüvenle ve donanımla üreten Türkiye'ye güç verecekler, kariyer planlaması hizmetimizle yeni işlerine kavuşacaklar.

Yaşam Köyü, "İlham Veren Kent Efes Selçuk"un yerli ve yabancı misafirlerinin ilk durağı olarak ilçemizin kadın ve tarım kimliğini tarih kimliğiyle birleştirecek. Özellikle hafta sonları ağırlayacağı misafirlerin harcamalarıyla ilçe ekonomisi için yeni bir kazanç noktası olacak.

"Kadın Kenti Efes Selçuk"a yakışan, yerel kadın üreticilerin ve tüm merkez bölümlerinde kadınların istihdam edildiği bir Yaşam Köyü kurmak, modelimize ayrı bir değer ve güç katacak.

"Toprak Okulu", her yaştan ve her meslekten vatandaş için toprak bilincini ve bilgisini yeşertmeyi amaçlamaktadır. Toprağın kadim bilgisini modern bilimsel tekniklerle harmanlayarak sunacağımız ufuk, her bir katılımcımıza doğanın müthiş ahengini ve yaşamımızın bu ahengi korumaktan geçtiğini hatırlatacak, onları doğanın uyumlu bir parçası olmaya davet edecektir.

Çocuklar, alanlarında uzman eğitimci tarafından verilecek eğitimlerle toprağı daha yakından tanıyacak, kendi seçtikleri tohumların günden güne filizlenip büyümesine tanık olacaklar.

Toprakta doğan yaşamı gözlemleyen çocuklar, kendi ürettikleri ürünlerle özgüven kazanacak, hayatlarını emek vererek geliştirmenin ve zenginleştirmenin keyfini tadacaklar.

Düzenleyeceğimiz tarımsal üretim atölyeleriyle gençler, tarımsal üretimin bilgisini uygulayarak deneyimleyecek, ilçemizdeki tarım sektöründe eğitimli işgücü olarak istihdam edilebilecekler.

Belediyemizin oluşturduğu kariyer planlaması olanakları sayesinde köylerimizdeki genç işgücü ihtiyacıyla buluşan gençler hem sağlıklı bir iş ortamına kavuşacak hem de üreten Efes Selçuk'a değer katacaklar.

İlçemizin vazgeçilmez değerlerinden deneyimlerimiz, Toprak Okulu'nda katılacakları tarım atölyelerinde çocukluklarındaki toprak ve doğa bilincini yeniden hatırlayacak, günlük yaşamlarına renk katacak üretim tekniklerini deneyimleyecekler. Deneyimlerimizi, evlerinde ve ilçemizin her karış toprağında kadim tohumlarımızı filizlendirmeye, üretmekle yaşamla iç içe olmaya davet edeceğiz.

Tüm Anadolu'da olduğu gibi Efes Selçuk'un çiftçilikle geçinen köylüleri de zor koşullar altında üretmeye çalışıyorlar. Tohumdan hasada ağır maliyetler altında geçimlik aile tarımını sürdüren çiftçileri üretimin her aşamasında desteklemeye devam edeceğiz.

Tohum ve fide temininden ilaç ve gübre kullanımına kadar her aşamada hem alanlarının uzmanlarıyla buluşturarak çiftçilerin aile tarımını geliştirmelerini sağlayacağız hem de ürünlerinin zamanında tüketicilere ulaşması için onları destekleyeceğiz.

Kadim aile tarımının değişen iklim ve toprak koşullarına uyum sağlayarak sürdürülmesi için toprak analizi eğitimleri ve uygulamaları sunacağız.

Doğayla uyumlu tarım uygulamaları için ürün çeşitliliğini sağlayabilecekleri atölyelerde çiftçileri tarım alanındaki sivil toplum örgütleriyle buluşturacağız.

Bölgemizde ve ülke genelinde üretim yapan diğer üreticilerle çiftçi buluşmaları düzenleyerek deneyim paylaşımını mümkün hâle getireceğiz.

Ürünlerini doğrudan tüketicilere ulaştırabilmeleri için ilçemizdeki kooperatifle eş güdümlü olarak sezonluk üretim planlaması atölyeleri düzenleyeceğiz.

İlçemizden ve bölgemizden başlayarak ülkemizde geçmişten geleceğe "Tohum Köprüsü" kurarak Atalık tohumları muhafaza edeceğiz, çoğaltarak üreticilerimize vereceğiz, geleceğe taşıyacağız.

Türkiye'de ve dünyada bulunan tohum merkezleri ve tohum takas şenlikleriyle sürekli hâle gelecek bir işbirliği kurarak geniş ve yaygın bir tohum paylaşım ağı oluşturacağız.

"Tüm Türkiye Eksin" çağrımız ve internet sitemiz aracılığıyla Türkiye tohum hareketinin dinamosu olacağız.

Pahalılaştan, sağlıklı olmayan ve besleyiciliğini kaybeden market gıdalarına karşı üreticilerin sağlıklı ve besleyici ürünlerini doğrudan halka sunabildikleri, hem üreticinin hem tüketicinin kazandığı üretici pazarımızı sürekli hâle getireceğiz.

İlçemizde ağırladığımız yerli ve yabancı misafirleri üreticilerle buluşturarak "Tarım Kenti Efes Selçuk"a yeni bir canlılık ve kazanç unsuru daha ekleyeceğiz.

Köylerimizde gerçekleştirilen aile tarımı, üretici pazarımızla birlikte daha da güçlenecek.

Tarım Müzesi, başta çocuklar olmak üzere tüm vatandaşlara ve ilçemizi ziyaret eden misafirlere gıdanın geçmişten bugüne ve tohumdan sofraya yolculuğunu sunduğumuz bir kültür noktası olacak.

Tarım Müzesi, sadece uzak geçmişte donup kalan aletler sergisi olmayacak, geçmişten geleceğe tarım ve gıda uygulamalarını gösteren bir kültür merkezi canlılığına sahip olacak.

Yerli ve yabancı misafirler, çok yönlü bir hafta sonu etkinliği sunduğumuz Yaşam Köyü'nde yerli ürünlerimizi edinebilecekler ve keyifli bir kahvaltıyla güne başlayabilecekler.

Efes Tarlası Tohum Kafe, ilçemizi ziyaret eden misafirlerin ilk durağı ve yerli ürünlerimizin doğrudan tüketilerek kazanç dönüştüğü bir girişim olacak.

Bu projeler sayesinde ilçemizde yeni istihdam alanları açılacak.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşyorsunuz?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: Karşılaştığımız zorlukların başında -son bir yılı aşan sürede tüm dünyada etkisini gösteren koronavirüs salgını nedeniyle- özellikle turizme bağlı olarak elde ettiğimiz gelirlerin azalması geliyor. Kamusal sorumlulukları aksatmadan sürdürmekle birlikte ülkemizi etkileyen toplumsal ve ekonomik kriz başlıkları, faaliyetlerimizi gerçekleştirirken başlıca zorlaştırıcı etmenler olarak öne çıkmaktadır.

“DÜNYACA TANINAN BİR İLÇE OLMAK İSTİYORUZ”

Belediyenin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

İBRAHİM PALAZ: Göreve ilk geldiğimizde stratejik plan toplantıları yaptık, Gönen'in bütün sorunlarını ilettik. Kırsal mahalle sayısının fazla olduğunu özellikle belirttik. Kırsal mahallelerde hizmetin yeterli olmadığını aktardık. Merkezden köylere kadar olan yolların tamamının büyükşehirin görev alanı olduğunu ifade ettik, yolları onların yapmasını istedik. Görevleri haricinde hiçbir şey talep etmedik. Kırsal mahallelerin yolları toplamda 450 kilometre ancak biz 150 kilometrelik kısmının aciliyetini belirttik.

Ak Partili olan yerlerde hâliyle birtakım çalışmalar olduğunu görüyoruz. 24 aylık görev süremizde hiçbir şekilde hizmet almadık, bize gelmediler. Ancak gelmelerini bekliyoruz, çünkü görev yapması gereken müdürlükler büyükşehir belediyesinde. Özellikle müdürlüklerinden elle tutulur bir hizmetle gelmesini bekliyoruz.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

İBRAHİM PALAZ: Bizim seçimlerdeki en büyük projemiz, göreve geldiğimizde Gönen'e birlik ve beraberlik getirmektir. İlçemizdeki tüm sivil toplum kuruluşlarıyla koordinasyon içerisindeyiz, onların istek ve önerilerini her zaman dinliyoruz. Pandemi sürecinde yaşadığımız olumsuzluklardan dolayı bazı ortak projelerimizi gerçekleştiriyoruz. Belediye meclis üyesinin de başkanı olduğu kent konseyiyle pandemi sürecinde maske, eldiven ve dezenfektan dağıtımı vb. ortak çalışmalar yaptık. Pandemi sonrası tüm sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte güzel projeler gerçekleştireceğimize inanıyoruz.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

İBRAHİM PALAZ: Her ay 800 aileye gıda yardımı ulaştırıyorduk. Pandemi döneminde ise, 2.500 haneye yardım ulaştırdık. İlçe merkezinde ve kırsal mahallelerde yaşayan vatandaşlara maske ve eldiven dağıtmaya devam ediyoruz.

GÖNEN BELEDİYESİ

Kurumsal Yapı: Mali Hizmetler Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, İşletme Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Veteriner İşleri Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü.

Misyon: Kaplıca turizmiyle, sanayisiyle, yıl boyunca alternatif tarımıyla ve ürün çeşitliliğiyle güneşin batmadığı, yaşanabilir Gönen'de kaliteli hizmet üretmek ve güler yüze bu hizmetleri sunmak.

Vizyon: Dünyaca tanınan termal ilçe ve verimli toprakların getirdiği ürün yelpazesıyla marka ilçe olmak.

Stratejik Hedefler: Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak, Gönen halkı için ilçe bütünüyle entegre alanlar oluşturmak ve ilçede yaşayanların kullanımına yönelik yeşil alanlar yaratmak.

Gönen halkının yaşam kalitesini artırmak ve geliştirmek için ilçe bazında gerekli planlamaları yapmak, ihtiyaç gereği gerçekleştirilen altyapı ve üstyapı çalışmalarını modern belediyeçilik anlayışıyla vatandaşa sunmak.

Tabakhanelerin islahını gerçekleştirmek, yerine yapılacak olan turizm merkezlerinin koordinasyonunu sağlamak.

Çağdaş mimari öğelerle desteklenen yapılar oluşturmak ve Gönen'e mimari bir görünüm kazandırmak.

Çağın gerekliliklerini karşılayacak donatı alanları oluşturmak ve var olanları korumak.

ÇALIŞAN SAYISI: 349

BÜTÇE: 83 Milyon TL

İhtiyaç sahibi öğrencilerin eğitimlerinin aksamaması için tablet dağıttık. Görevlendirdiğimiz bir arkadaşımız aracılığıyla işsiz vatandaşları Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikalara yönlendirip yardımcı olmaya gayret ediyoruz. Sosyal Hizmetler Müdürlüğü tarafından medikal malzeme yardımları, ev temizliği, ev tadilatı, yakacak yardımları gibi çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

İBRAHİM PALAZ

Balıkesir-Gönen Belediye Başkanı

Siyasi hayatına 1996 yılında başladı. 1996-2000 yılları arasında CHP Gönen Gençlik Kolları Başkanlığı görevini üstlendi. Daha sonraki yıllarda CHP Gönen Yönetim Kurulu Üyesi, CHP Balıkesir İl Delegelesi ve CHP Genel Merkez Kurultay Delegelesi yaptı. 2014-2019 yılları arasında Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Kurucu Meclis Üyesi, 2017-2019 yılları arasında CHP Gönen İlçe Başkanlığı, 2002-2013 yılları arasında Ticaret Borsası Meclis Başkan Yardımcılığı, Gönen Belediyespor Genel Kaptanlığı, Gönen Belediyespor Kulüp Başkanlığı görevlerinde bulundu. 2019 yerel seçimlerinde CHP'den aday olarak Gönen Belediye Başkanı seçildi.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

İBRAHİM PALAZ: "Halkımızla iç içe olacağız, ilçemizi makam odasından değil, halkımızın arasında yöneteceğiz," demiştik. Vatandaşların istek ve önerilerine kayıtsız kalmadan hizmet etmeye devam ediyoruz.

Göreve geldiğimizde senelerdir yolları yapılmayan, ulaşımını çamur içerisinde sağlayan mahalleler vardı. Son 15 yılda yapılmayan altyapı çalışmalarını Reşadiye, Tırnova, Plevne ve Karşıyaka Mahalleleri'nde tamamladık. Daha sonra üstyapı çalışmalarına başladık. Bu mahallelerin her sokağına parke taş döşedik, vatandaşların daha konforlu yaşamasını sağladık.

Pandemi döneminde de -ülke şartları da göz önünde bulundurulduğunda- kısıtlı imkânlar dahilinde vatandaşlara hizmet götürmenin gayreti içerisindeyiz.

Şu anda yine ilçe merkezinde toplamda 1.8 kilometrelik yağmur suyu isale hattını yeniliyoruz. Bu hattı ilçemizin yaklaşık 50 yılının ihtiyacını görecek şekilde planladık ve yapımına hemen başladık.

Kırsal mahallelere 10.000 metre beton büz, 95.000 metrekare parke taş döşemesi yapacağız. Yeni ihaleyle de toplamda 175.000 metrekare parke taşı ilçe merkezine ve kırsal mahallelerin yollarına döşeyeceğiz.

2019 yılında 19.727 metrekare sıcak asfalt kaplama, 64.575 metrekare soğuk asfalt kaplama yaptık.

2020 yılında ise, 22 tane kırsal mahalleye 66.300 metrekare asfalt yol yaptık. Göreve gelmeden önce "Çocuk parkı olmayan köy kalmayacak," dedik ve sözümüzü tuttuk. Tüm kırsal mahallelere çocuk oyun parkları yaptık. Pandemi sürecini atlattırsak daha kalıcı projelerimizi hayata geçireceğiz.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

İBRAHİM PALAZ: Önceliğimiz, ilçe merkezi altyapısı ve üstyapısı. Kurtuluş Mahallesi'nde parke taş çalışmalarımıza devam edeceğiz. İlçemizi çevre yollara bağlayan mevki yollarında asfalt yenilemeleri yapacağız.

"Kadıneli" projemiz var. Gönen'in markası olan iğne oyalarını yapan kadınlara gelir sağlamak için ürünlerini gerçek değerlerde ulusal piyasalara satmalarına olanak tanıyacak projede tüm emekçi kadınları bir araya getireceğiz ve ortak fiyat politikalarıyla emeklerinin karşılığını almaları için destek olacağız.

Proje kapsamında ilçe parkının olduğu bölgeye her gün stantlar kuracağız, ilçeye gelen misafirlerin satın alabileceği iğne oyası/ çeyizlik gibi hediyelik eşya satışlarına imkân sağlayacağız. Anneler için bebek bakım ve emzirme kabinleri hazırlatarak bu kabinleri ilçenin muhtelif yerlerine yerleştirdik, vatandaşların hizmetine sunduk.

İki adet çocuk kreşi projemiz var, fizibilite çalışmalarına devam ediyoruz.

İlçe köprüsü için tamir ve restorasyon çalışmaları projemizi hazırladık, hayata geçireceğiz. Köprüden geçen vatandaşların kış aylarında mağdur olmaması adına daha korunaklı bir sistem oluşturacağız.

Karşıyaka Mahallesi'nde kurulan "Cuma Pazarı"nın sokak aralarından kurtarmak ve Karşıyaka Mahallesi'ne kapalı pazaryeri kazandırmak istiyoruz.

Denizkent Mahallesi'nde sosyal hayata katkı sağlamak için yüzme havuzu ve restoran yapacağız, zemin etüt çalışmalarımızı tamamladık, yaz sezonuna yetiştirmeye gayret edeceğiz.

İlçemizde otomotiv sektöründe faaliyet gösteren birçok firma var, bunları bir araya getirecek olan "Galericiler Sitesi" projemizde yer belirleme çalışmalarımız devam ediyor.

Pandemi şartları elverirse, maddi imkânlarımız dahilinde, Gönen Belediyesi'nin masraf yükünü azaltmak amacıyla "Çatı Tipi Güneş Enerjisi Santrali" projemizi hayata geçireceğiz. Yine aynı şekilde Çalıba Mahallesi'nde 1 MW ThermiGes yenilenebilir enerji projemiz bulunuyor, tüm fizibilite çalışmalarımız hazır, uygun şartları bekliyoruz. Bu projeler tamamlandığında hem enerji tasarrufu sağlanacak hem maddi tasarruf yapılacak hem de çevre kirliliği engellenecek.

Gönen'i daha yaşanılabilir bir ilçe yapmak için çalışmalarımıza aralıksız devam edeceğiz.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşyorsunuz?

İBRAHİM PALAZ: En büyük sorun, Covid-19 süreci. Bu süreçte sağlık durumundan dolayı izin alan veya temaslı/pozitif olarak izolasyona mecbur kalan personellerimiz var. Bu durum departmanlarımızın çalışmalarını etkiliyor.

“AYRIM GÖZETMEKSİZİN HER KESİME EŞİT HİZMET”

Belediyenizin ilçe/il belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

ERTUĞRUL ÇAMLICA: Kırklareli Belediyesi'yle işbirliği yaptığımız bir çalışmamız yok. Bunun sebebi ise, hizmet dönemimizde tüm dünyanın gündeminde olan Covid-19 pandemisi. Bundan sonraki süreçlerde il belediyesinin de CHP'ye katılmasıyla daha yakın ilişki içerisinde olacağımızı ve birlikte çalışma alanları oluşturacağımızı düşünüyorum. Komşumuz olan Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'yle işbirliği içindeyiz. Yol yapım sürecinde ve teknik hizmet alanında yardım aldık.

Beldenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

ERTUĞRUL ÇAMLICA: Beldemizde bulunan Büyükkarıştıran Bul-Türk Derneği'nin dilekçesine istinaden bir parkın adı Naim Süleymanoğlu parkı olarak tescil edildi ve parkın düzenlemesi yapıldı. Bul-Türk Derneği'yle birlikte Bulgaristan'dan göçün 30. yılı münasebetiyle panel ve anma töreni düzenledik. Yine Bul-Türk Derneği işbirliğiyle Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde Türklerin yoğun olarak yaşadığı Konçe Belediyesi'yle kardeşlik anlaşması imzaladık.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

ERTUĞRUL ÇAMLICA: Lüleburgaz Halk Eğitim Müdürlüğü'yle birlikte beldemizdeki kadınlara yönelik çeşitli kurslar açtık. Kurslar pandemi nedeniyle şu an için durduruldu, ama pandemiden sonra tekrar başlatacağız. Bakıma muhtaç ve kimsesiz yaşlıların evlerinin temizliği ve kişisel bakımları haftalık ya da on beş günlük periyotlarla yapılacaktı, fakat pandemi dolayısıyla askıya almak zorunda kaldık. Pandemiden sonra bu hizmeti tekrar gündemimize alacağız. Sosyal belediyecilik anlayışı içerisinde ayırım gözetmeksizin her kesime eşit hizmet etmekteyiz.

BÜYÜKKARİŞTIRAN BELEDİYESİ

Kurumsal Yapı: Belediye Başkanı, Belediye Başkan Yardımcıları, Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü ve Zabıta Komiserliği.

Stratejik Hedefler: Kaliteli hizmetler sunmak ve bu hizmetleri kısa zamanda yerine getirmek. Vatandaşların hayatını kolaylaştırmak ve sağlıklarını korumak. Beldemizin tarihsel/kültürel yapısını, doğal mirasını, fiziksel varlıklarını korumak ve geliştirmek. Sürdürülebilir planlamalar yapmak. Bu planları uygulayarak değişen, gelişen, güvenli ve huzurlu bir belde yaratmak.

Her şeyin sevgiyle başladığı, ekonomik ve sosyal beklentilerin karşılandığı, vatandaşların kendilerini geliştirdiği, havası, doğası ve temizliğiyle içinde yaşamaktan mutlu olacakları Büyükkarıştıran Beldesi yaratmak.

Çalışan Sayısı: 78

Bütçe: 15.000.000,00 TL

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

ERTUĞRUL ÇAMLICA

Kırklareli-Lüleburgaz
Büyükkarıştıran Belediye
Başkanı

Lise eğitiminin ardından ticaret hayatına atıldı, ardından tarımla uğraşmaya başladı. 2019 yerel seçimlerinde CHP adayı olarak seçimlere girdi ve Büyükkarıştıran Belediye Başkanı seçildi. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

ERTUĞRUL ÇAMLICA: En önemli vaatlerimizden bir tanesi, Küçükkarıştıran Mahallesi'ne doğalgaz getirmektir. Konuyla ilgili gerekli adımlar atıldı, Küçükkarıştıran imar planı ihalesi gerçekleştirildi ve yakın zamanda işin tamamlanması bekleniyor.

Bir diğer önemli vaadimiz de beldemizdeki işsiz gençler için çözüm üretmektir. Bu konuda da bölgemizde bulunan sanayi kuruluşlarıyla yaptığımız görüşmeler neticesinde birçok gence istihdam sağladık ve sağlamaya devam edeceğiz.

Büyükçekmece Belediyesi'nin de katkılarıyla gerekli çalışmalar yapılarak beldemizdeki vahşi depolama alanı ıslah edilmiştir. Bundan sonraki adımımız, ıslah ettiğimiz bu bölgeyi ağaçlandırmak ve bölgede çevre düzenlemesi yapmaktır. Bu projeyi de yakın zamanda bitireceğiz.

Beldemizde bulunan ilköğretim okulu bakımsız hâldeydi, okulun tüm bakımını yaptık (okul bahçesinin tamamı beton kaplandı, bahçe duvarları yeniden yapıldı, ışıklandırıldı, okulun içine fayans yapıldı, tuvalet kapıları ve okulun giriş kapıları değiştirildi).

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

ERTUĞRUL ÇAMLICA: Kapalı pazaryeri yapmak istiyoruz, yer tespitini yaptık, hizmet dönemimiz içinde bu projemizi tamamlayacağız.

"Aile Çay Bahçesi" projemizin etüt ve proje aşaması tamamlandı, yakında yapımına başlanacak.

Küçükkarıştıran Mahallesi'ne yazlık düğün salonu yapmayı planlıyoruz.

Kreş, öncelikli planlarımız arasında.

Otogar tesisi için çalışmalarımız devam ediyor, ileriki dönemde projeyi tamamlamayı planlıyoruz.

Beldemize kültür evi yapmayı planlıyoruz.

Spor kompleksi içinde projesi bulunan kapalı spor salonunu hayata geçirmek istiyoruz.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ERTUĞRUL ÇAMLICA: Belediyemizin araçlarının eski/yetersiz olması ve 2018 yılında bölgemizde Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulmasıyla belediye gelirlerinin ciddi oranda azalması ekonomik açıdan zorluk yaratıyor.

